

Dnevi čezmejnega prostovoljstva v Gorici

12

Tržaška Cerkev ima blaženega duhovnika Francesca Bonifacia

4

Ob petstoletnici reformatorja Primoža Trubarja je v Špetru o njem predavala Marta Ivašič

2

O italijanski okupaciji Jugoslavije

6

Primorski dnevnik

NEDELJA, 5. OKTOBRA 2008

št. 237 (19.327) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/> e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

9

Nekdaj s Krasa, danes iz Afrike

DUŠAN UDOVIČ

Težko bo kdaj do kraja izmeriti, koliko dolguje slovenskim ljudem, pretežno z goriškega Krasa, tržiška ladjedelnica, ki je danes po stopnji tehnološkega razvoja in kompetenc v svetovni špiči, zlasti kar zadeva gradnjo potniških ladij. V sto letih obstoja je šlo skozi nekaj generacij in vsaka izmed njih je dala svoj pomemben doprinos k rasti tega obrata, ki mu doslej še nobena kriza ni mogla resneje do živoga. Številni slovenski delavci so na tej dolgi stoletni poti živeli z ladjedelnicami, njenimi boljšimi in slabšimi trenutki. Skupaj s svojimi družinami so bili tesno povezani z njeno usodo. Danes je v globaliziranem in tehnološko razvitem svetu pogosto drugače, bolj kot ljudje s Krasa so za tržiško ladjedelnico aktualni priseljenci iz severne Afrike ali Šrilanke. Ampak uspešna zgodovina obrata je vendarle zgrajena z mnogimi rokami naših ljudi in to je splošno znano in priznано.

Tega se zaveda tudi tržiška občinska uprava, ki je ob stoletnici ladjedelnice povabila vsa krajevna društva k sodelovanju. In ni slučaj, da so se pri tem posebno izkazala tri slovenska društva v Laškem, društvo Tržič, Jadro in Združenje staršev slovenske šole in vrtca v Romjanu. Vse tri skupne pobude (izdaja publikacije, razstava in okrogla miza), pri katerih so društva z gledno sodelovala, so bile na visoki ravni in so se hkrati odlikovale po izvirnosti. Tako tudi slovenski doprinos k obeležju stoletnice ladjedelnice ni šel neopazno mimo, priznanje s strani tržiških upraviteljev je več kot upravičeno.

PARIZ - »Mini« vrh Evropske unije

Huda finančna kriza zahteva skupne ukrepe

Gostitelj srečanja je bil francoski predsednik Sarkozy

DOBERDOB - Praznično ob desetletnici pobratenja

Proslavili prijateljstvo z Bledom in z rezom traku predali telovadnico

DOBERDOB - V Doberdobu so večeraj proslavili desetletnico pobratenja z občino Bled. Dopoldne je bila svečana seja v občinski dvorani, ki ji je sledi-

lo skupno polaganje venca k spomeniku. Sredi prazničnega vzdušja pa je popoldne potekala še uradna predaja namenu nove občinske telovadnice. Poleg

gostov z Bleda in domačinov so se svečanega reza traku udeležili vidni predstavniki krajevnih uprav in športa.

Na 10. strani

PARIZ - Huda kriza, ki pretresa finančna tržišča in bančni sistem, zahteva takojšnje skupne ukrepe. V to so prepričani zastopniki Francije, Italije, Nemčije in Velike Britanije, ki so se skupaj z voditelji Evropske unije in evropske banke ECB večeraj sestali v Parizu. Pobudnik srečanja je bil francoski predsednik Sarkozy.

ZDA so, kot znano, pred kratkim odobrile 700 milijard dolarjev vreden načrt reševanja finančne krize. Sedaj je na potezi Evropska unija, čeprav je njen bančni sistem - za razliko od ameriškega - doslej uspešno kljuboval hudi krizi na bančnih in borznih trgih.

Na 25. strani

Vrsta prireditev v znamenju Basaglie

Na 4. strani

V Medji vasi še danes pobuda Konji in vonjave mošta

Na 5. strani

Razpravljali so o bodočnosti Opčin

Na 6. strani

V Zdravčinah vse večje povpraševanje po slovenščini

Na 11. strani

Oče pretepal hčer, na pomoč priskočila šola

Na 11. strani

TRŽIČ - V organizaciji slovenskih društev Triptih pobud sklenili s Slovenci v ladjedelnici

TRŽIČ - Slovencem, ki so se s Krasa, iz Brd in Vipavske doline zaposlovali v tržiški ladjedelnici, je bila posvečena petkova okrogla miza, ki so jo ob stoletnici priredila tri slovenska društva iz Laškega in tako dokazala, da niso le priložnostno ovrnednotila jubilej, temveč s triptihom kakovostno posegla v sedanje družbeno dogajanje na Trziškem. Slišali smo o razlogih za preselitev Kraševcev in Bricev, o prevzgoji kmetov v ladjedelniške delavce ter s časom v ozaveščeno in organizirano delavstvo, iz katerega je nastala Proletarska brigada, ki se je vključila v primorsko vstajo. Podajanja predavateljev so zaokrožili z neposrednimi pričevanji.

Na 19. strani

EDIL CARSO S.R.L.

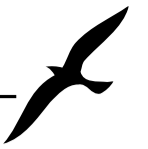
GRADBENO PODJETJE IN OBNOVA ZGRADB

Obrtna cona ZGONIK
Proseška postaja 29/B
Tel. 040.2528036 Faks 040.2529521
Mob. 348.5211656
www.edilcarso.it
e-mail: edilcarso@libero.it

- Prodaja novih in rabljenih vozil
- Skladišče nadomestnih delov in originalne opreme
- Delavnica in pooblaščen karoserija
- Servis in tehnični pregled

PADOVAN RÖTL **PIAGGIO** **Vespa** **GILERA**

Edini pooblaščen prodajalec za Tržaško pokrajino
Ulica Flavia, 47 - TRST Tel. 040/637373 FAX 040/637545

ŠPETER - O reformatorju in njegovem delu je predavala Marta Ivašič

Trubarjevo izročilo v ospredju tudi v Benečiji

Stara božična pesem iz Benečije - Jutri v Špetru srečanje z Borisom Pahorjem

ŠPETER – Letos mineva pol tisočletja, odkar se je na Rašici pri Velikih Laščah rodil slovenski reformator in oče slovenskega knjižnega jezika Primož Trubar. Slovenska vlada je leto 2008 zato razglasila za Trubarjevo leto, ki je uvrščeno tudi na Unescov seznam obletnic. Ob 500-letnici Trubarjevega rojstva so se tudi zamejske organizacije odločile, da se spomnijo avtorja prvih slovenskih knjig s potujočo razstavo »Primož Trubar (1508 – 1586) veliki neznani Evropejec« v Čedadu, Trstu in Gorici ter serijo spremnih pobud. Kulturno društvo Ivan Trinko je tako v Beneški galeriji pripravilo razstavo novjših publikacij Slovencev Videmske pokrajine in pobudo »Izberi knjigo«, v knjižnici Ivan Trinko v Čedadu razstavo slovnice in slovarjev slovenskega knjižnega jezika, člani zamejskega kulturnega društva iz Špetra pa so v četrtek organizirali tudi predavanje Marte Ivašič »Trubar med nami: Primož Trubar v Trstu – Stara božična pesem iz Benečije«. V ponedeljek ob 18.30 bo v Špetru še srečanje s tržaškim pisateljem Borisom Pahorjem, v petek, 10. oktobra pa še delavnica ročne vezave knjig.

Četrtek predavanje profesorice Marte Ivašič, ki jo je v imenu organizatorjev predstavila Lucia Trusgnach, je v Slovenski kulturni center v Špetru privabilo kar precej ljudi. Vsi so z zanimanjem sledili natančnemu opisu dogodkov, ki so zaznamovali tako življenje Primoža Trubarja kot tržaškega škofa Petra Bonoma, o katerem je sam oče slovenskega knjižnega jezika v svojih spisih zapisal, da jih je »vzgaljal, učil in navajal k pobožnosti ter razlagal Vergila, Erazma Rotterdamskega in Kalvina v laškem, nemškem in slovenskem jeziku«. Bonomo, ki je v Trstu na splošno premalo cenjen, tako da je tudi njegova palača že dolgo povsem zapuščenca, je namreč dobro obvladal slovenščino. S Trubarjem je sodelovanje začel, ko je iskal dobre pevce za svoj zbor. Trubar je bil izredno nadarjen pevec in se je s petjem v katedrali tudi preživljal v Salzburgu, kjer je kot šestnajstletni fant obiskoval šolo. Prav Bonomo je Trubarju, ki je kasneje postal tudi njegov

tajnik in tržaški pridigar v slovenščini, omogočil študij na univerzi na Dunaju. Skoraj nihče ne ve, da obstajajo uradni dokumenti, ki potrjujejo dolgoletno Trubarjevo prisotnost v Trstu, pri neki oporoki sta na primer tako Trubar kot Bonomo imenovana kot priči. Kasneje je Trubar v Nemčiji (tam se mu je v izgnanstvu pridružila tudi prva žena, Barbara Sitar) pridigal v nemščini, začel pa je pripravljati prvo slovensko knjigo, to je Katekizmus, ob njej pa še Abecedarij, ker je vedel, da večina ljudi ne zna brati, to pa še posebno velja za slovenščino.

Ponatisa Katekizmusa in Abecedarija si je lahko publika v Špetru ogledala tudi v živo, prav tako pa tudi dragocen reprint Dalmatinove Biblije, ki ga je ob tej priložnosti posodila Narodna in študijska knjižnica v Trstu, in Trubarjevo zbirko pesmi Ta celi katekizmus (izšla leta 1984). Ta zbirka, ki jo je Trubar sestavil v sodelovanju s Sebastijanom Kreljem in drugimi, vsebuje tudi Stara božična pesem, ki je v Benečiji še vedno zelo razširjena. Pesem se je v latinščini prvič pojavila okoli leta 1400, Trubar pa je besedilo prvič napisal v slovenščino.

Kasneje so našli tudi v katoliških pesmaricah na roko napisano Trubarjevo Božično pesem, etnolog Karel Štrekelj pa je leta 1860 ugotovil, da so nekatere kitice peli tudi na Koroškem in Dolenjskem, v Benečiji pa se je v celoti ohranila do današnjih dni. Prvi je pesem objavil kot beneško ljudsko pesem jezikoslovec Bruno Guion leta 1907 v reviji v Palermu, menih Škrabec pa je ob branju te revije ugotovil, da je besedilo enako Trubarjevemu. Kasneje je o tej pesmi pisal tudi Trinko. Pesem pa je razširjena tudi po Evropi. Poznajo jo v Nemčiji, kjer jo je uglasbil tudi Bach, prevedli pa so jo tudi v češčino, finščino in angleščino (pojejo jo na primer tudi v Kanadi). Na splošno pa jo poznajo le zbori, medtem ko jo v Benečiji še vedno poznajo vsi.

Naj še omenimo, da bo profesorica Marta Ivašič o Trubarju pisala tudi za Trinkov koledar, v četrtek pa je o njem predavala tudi učencem dvojezične osnovne in srednje šole v Špetru. (T.G.)

Marta Ivašič med četrtkovim predavanjem v Špetru

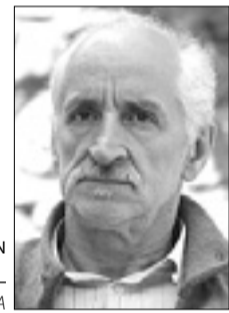
RIM - Snujejo se nova volilna pravila

Naši Deželi in Tridentinski-Južni Tirolski bodo najbrž pripadali trije evroposlanci

Zeleni bi želeli dogovor med desno in levo sredino - Messagero Veneto omenja Budina kot možnega kandidata

RIM - Furlaniji-Juljski krajini in Tridentinski-Južni Tirolski bodo po novem najbrž pripadali trije evropski poslanci. V Rimu namreč snujejo nova pravila za evropske volitve, ki v primerjavi z dosedanjimi zakonodajo vsebujejo dve temeljni novosti: 5-odstotni volilni prag in nova volilna okrožja, ki naj bi jih bilo skupaj petnajst. Nova zakonodaja naj bi ohranila t.i. evropski manjšinski model, to se pravi povezavo med državo in narodno-manjšinsko stranko, ki mora za mandat v Strasbourgu zbrati najmanj 50 tisoč glasov. To je od prvih evropskih volitev leta 1979 vedno uspevalo Južnotirolski ljudski stranki-SVP.

Evropske volitve bodo spomlad prihodnje leto, čeprav še ne vemo s kakšnim zakonom bodo sploh volili se v nekaterih občinah že pojavljajo imena o morebitnih kandidatih. V Trstu se tako vztrajno govorijo o kandidaturi župana Roberta

MILOŠ BUDINA
KROMA

Dipiazze, ki je v nekem intervjuju izrazil željo, da bi šel v Strasbourg.

V deželnih političnih krogih pa se v zadnjih dneh pojavlja neka čudna in po našem prepričanju nerealna hipoteza. Ta, da bi se v primeru novih volilnih pravil desna in leva sredina v FJK dogovorili za skupnega kandidata za evropski parlament. Pobuda prihaja iz vrst zelenega gibanja Golobice, pozitivno pa so jo ocenili nekateri zastopniki Ljudstva svobode (Isidoro

DALMACIJA Šibenik: nesreča slovenske jadrnice

ŠIBENIK - Hrvaška policija je včeraj jutraj na otočku Škrovađa pri otoku Žirja rešila osem slovenskih državljanov, ki so bili na jadrnici, ki je pred tem zaradi vetra udarila v skalo. Nepoškodovane Slovence so rešili, potem ko so dve uri pred tem klicali klicni center za pomoč. Slovence je pomorska policija že prepeljala v Šibenik, njihova jadrnica pa je močno poškodovana.

Slovenci so v klicu sicer povedali tudi svoje koordinate, ki pa so se izkazale za netočne. Njihov položaj so nato ugotovili na podlagi podatkov, ki jih je dal operater mobilnih storitev o lokaciji mobilnega telefona enega od članov posadke. (STA)

Gottardo) in Demokratske stranke (Carlo Pegorer). Dnevnik Messagero Veneto kot možnega kandidata za Strasbourg omenja tudi Miloša Budina. Slednjemu se zdi nesmiselno, da bi se v teh pogojih sploh ukvarjal s to zadevo, ki - to dodajamo mi - res nima ne repa ne glave. Ne vidimo namreč kako bi se lahko desna in leva sredina sploh sporazumeli za skupnega kandidata. Kvečjemu se lahko dogovorita o volilnih pravilih, a v Rimu in ne na deželni ravni.

O novih volilnih okrožjih ostaja možnost političnega sporazuma, glede volilnega praga pa ne, saj se demokratom zdi 5-odstotni prag previsok. Če bosta naša dežela in Tridentinska-Južna Tirolska združeni v eno volilno okrožje bi desna in leva sredina dobili po en evropski mandat, tretje poslansko mesto v Strasbourgu pa bi šlo Južnotirolski ljudski stranki.

KRAS - Do 16. novembra mesec kraške kuhinje, z jedmi, ki jih sicer ni na jedilnikih

V znamenju žepka (šetraja)

Tradicionalne kulinarne ponudbe se udeležuje deset gostincev v občinah Komen, Sežana in Divača

KRAS - »Kraška kuhinja je revna in bogata. Očarljiva in zapletena, ker je treba iz revščine potegniti toliko, da se preživi. Ni pa za vsakega, ni globalna, ni enostavna, predvsem pa ni prevzetna.« je lastnosti kraške kuhinje opisal Marko Fon, član društva za razvoj turizma in kmetijstva Planta, ki je letos prevzelo organizacijo Meseca kraške kuhinje.

Gre za tradicionalno kulinarico prireditev, ki jo bo tokrat izvajalo deset gostincev v občinah Komen, Sežana in Divača in svojim gostom tja do 16. novembra ponujalo jedi, ki jih med letom sicer nimajo na jedilnih listih. Vezna nit letošnjega meseca je šetraj ali žepka, ki velja za kraško posebnost. Gre za rastlino, ki je sicer zaradi zaraščanja krajine vedno bolj ogrožena. »Lavanda ali sivka je že uveljavljena, šetraj, ki je avtohtona kraška rastlina, pa raste prosto po gmajni in počasi izginja,« je povedala Tanja Godnič. »Da bi spodbudili kmete, da pričnejo znova obdelovati zemljo in vzgajati kulture, ki niso zahtevne in prenesejo skope pogoje kraške klime, smo se odločili izpostaviti šetraj, ki ga lahko uporabimo v kulinariki, kot spominek in v turistično promocijo. V društvu smo zato iz žepka pripravili solni cvet, ki je uporaben v kopeli za sproščanje.« Da je rastlina zelo zanimiva, ve povedati tudi Sandra Ostrouška Pelicon. »Tradicionalno so ji sicer uporabljali predvsem kot začimbo pri mesu, z malo domišljije pa lahko iz nje naredimo kruh, pecivo, začimbo bleke, ... tudi čaj.« Čebelarji pa znajo povedati, koliko je iskan žepkov med, ki koristi pri prehladih, prebavnih težavah in boleznih bronhijev. »Ker cveti zadnji, je zadnja bera čebelarjev,« je pojasnila Ljuba Štok. »Če hodimo po gmajni, izredno lepo diši.« Katera vina pa sodijo h kraškemu jedem. »Obvezno in samo kraška: teran, malvazija, vitovska grganja,« je zatrdil Marko Fon. »Za začetek so čudovite kraške penine, k sladcam pa sodijo sladka vina, ki jih na Krasu pridelujemo predvsem iz belih sort.« Mesec kraške kuhinje, ki so ga pričeli predvčerajšnjim, bo odprt do 16. novembra, v njem pa sodelujejo Kmečki turizem Bezek iz Šepulj, Turistična kmetija Špacapanova hiša iz Komna, Gostilna Skok iz Štorij, Gostilna in pizzerija Sila iz Lokve, Okrepčevalnica Grad Stanjel, Turistična kmetija Ostrouška Pelicon iz Coljave, Gostišče Stari Grad iz Senožeč, Gostilna na Placu iz Kazelj, Restavracija Carat Hotela Safir v Sežani in Gostilna Kraški hram iz Križa. Prepoznavni znak je žbrinca s šopkom šetraja in tablo z napisom.

Irena Cunja

DVOJEZIČNOST Gabrovec pozdravlja omizje

TRST - Široko institucionalno omizje, ki ga je tržaški prefekt Balsamo sklical za torek, gre oceniti kot prvi rezultat enotnega in predvsem odločnega zadržanja slovenskih organizacij in izvoljenih politikov, meni deželni svetnik SSK Gabrovec. »Povedali smo, da se ne nameravamo hecatiti in da smo pripravljani tudi na odločne oblike protesta. Vprašanje dvojezičnosti na novem avtocestnem odseku je le špica ledene gore, ki jo predstavlja pomembno poglavje vidne dvojezičnosti v treh pokrajinah, kjer živimo Slovenci.«

Na območju novega avtocestnega odseka na vzhodnem Krasu je bila dobra stopnja dvojezičnosti dosežena še preden so stopila v veljavo določila zaščitnega zakona, pravi Gabrovec. Zato na že obstoječem ne gre nikakor popuščati. Priložnost pa je dragocena, da na omizju s prefektom, tržaškim županom in podjetjem Anas iznesemo pričakovanje, da se bo vendarle začelo s spoštovanjem uradno dvojezičnih nazivov vseh vasi in mest, kjer smo Slovenci zgodovinsko priznani prisotni.

OBJAVA RAZPISOV ZA NATEČAJE

Obveščamo, da je v Redni prilogi št. 21 deželnega Uradnega lista Avtonomne Dežele Furlanije Julijske krajine (B.U.R.) št. 40 z dne 1. oktobra 2008 bilo objavljenih 5 razpisov za javne natečaje z izpiti za zaposlitev za nedoločen čas v spodaj navedenih kategorijah in profesionalnih profilih:

- 2 mesti v kategoriji D – tehnični izvedenec, inženirska smer, na okoljskem področju;
- 2 mesti v kategoriji D – tehnični izvedenec, inženirska smer, na področju prevozov;
- 2 mesti v kategoriji D – administrativno-ekonomski izvedenec, administrativna smer, z izkušnjami na področju evropskih ved;
- 6 mest v kategoriji C – administrativno-ekonomski asistent, administrativna smer, namenjeno prizadetim osebam, zakon št. 68 z dne 12. marca 1999;
- 6 mest v kategoriji C – tehnični asistent, informatika smer, namenjeno prizadetim osebam, zakon št. 68 z dne 12. marca 1999.

Razpisi so na voljo na spletni strani Dežele <http://www.regione.fvg.it> ali pri uradih za stike z javnostjo (Uffici Relazioni con il Pubblico) na Deželni upravi.

Zadruga Primorski dnevnik

ZADRUGA PRIMORSKI DNEVNIK

VABI

v soboto, 18. oktobra 2008

v veliko dvorano Narodnega doma v Trstu, (Ul. Filzi 14) na

POSVET O PRIMORSKEM DNEVNIKU

Program:

10. ura - Primorski medijski prostor. Sodelujejo odgovorni uredniki Slovenskih novinarskih oddaj deželne RAI, slovenskih oddaj TV Koper, TV Primorke, Primorskih novic in Primorskega dnevnika.

12. ura - odmor

12.30 - Posvet o Primorskem dnevniku. Sodelujejo predstavniki Zadruga PD, založniške hiše DZP/PRAE, odgovorni urednik PD in predstavnika novinarjev.

15. ura - Zaključki

tecnoedile

TRST, Ul. Cosulich 9 (industrijska cona)
tel. 0039/040/827045 - 830688

GRADBENI IN INDUSTRIJSKI
STROJI IN OPREMA • PRODAJA IN
NAJEM • SERVIS • REZERVNI DELI

Comune di Trieste
Assessorato grandi eventi

LOTTERIA PRI SV. JAKOBU 2008

LOTTERIA SAN GIACOMO 2008

KUPUJ IN ZADENI!

100 Nakupovalnih Bonov
in Supernagrada

ŽREBANJE 6. DECEMBRA 2008
brezplačni listek za parking PRI Sv. Jakobu!

LOTTERIA PRI SV. JAKOBU 2008

Ob nakupu v višini 10 Eur
prejme kupec bon in s tem
pravico za sodelovanje pri
žrebanju nagrad.
Bon je treba izpolniti in oddati v
enemu izmed spodaj navedenih
sodelujočih obratov.

OBLAČILA
Fides ..... ul. dell'Istria, 19/c
Mauri ..... ul. Ponziana, 3
Modi ..... trg S. Giacomo, 9
Re Artù ..... ul. dell'Istria, 12/b

OTROŠKA OBLAČILA
Colibrì ..... ul. dell'Istria, 2

ŽENSKA OBLAČILA
Leggenda 2 ..... trg S. Giacomo, 17/b
Mode Maria ..... ul. S. Giacomo in Monte, 24

MOŠKA OBLAČILA
Leggenda ..... ul. Ponziana, 8/d

FRIZERJI
Giorgia ..... ul. S. Marco, 3
Il Parrucchiere ..... ul. C. Belli, 5
Mara Style ..... ul. dell'Istria, 20
The Hair Shop ..... trg S. Giacomo 9/1

POTOVALNA AGENCIJA
Sinfonia Viaggi ..... trg S. Giacomo 4

HOTEL
Hotel S. Giusto ..... ul. dell'Istria, 7

FOTOGRAFSKI MATERIAL
Attualfoto ..... ul. dell'Istria, 8

ZAVAROVALNICE
Allianz Lloyd Adriatico
Scarcia e Grisafi ..... ul. dell'Istria, 13

AVTOMOBILSKI NADOMESTNI DELI
Non solo batterie ..... ul. Frausin, 16

AVTOŠOLA
Personal Sprint ..... ul. S. Giacomo, 9/2

BARA-MLEKARNI
Christian ..... ul. Giuliani, 27
Maria ..... ul. dell'Istria, 24/b

BARI
Bar Claudio ..... ul. dell'Istria, 4
Bar G ..... ul. S. Marco, 2/c
Bar Nico ..... trg S. Giacomo, 9/2
Bar Sportivo ..... ul. dell'Istria, 8/e
Caffè Gelat. S. Giacomo .. ul. dell'Industria, 9

BIO-PREHRANA
Settimocielo ..... ul. S. Giacomo in Monte, 22

ČEVLJI
Flora ..... trg S. Giacomo, 9/1a

DROGERIJA
Max ..... ul. dell'Istria, 16/c

ELEKTROGOSPODINJSKI APARATI
Riosa ..... ul. dell'Istria, 1

LEKARNE
All'alabarda ..... ul. dell'Istria, 18/b
Alla Maddalena ..... ul. dell'Istria, 33
Dott. Patuna ..... trg S. Giacomo, 1

CVETLIČARNI
Fiori Savina ..... ul. dell'Istria, 10
Riviera Fiorita ..... ul. dell'Istria, 19/a

SADJE IN ZELENJAVA
Fabris ..... ul. dell'Istria, 15

PRIPRAVLJENE JEDI
Il bocconcino ..... ul. dell'Istria, 17/a

SPODNJE PERILO
Verh ..... trg S. Giacomo, 9

SPODNJE PERILO IN NOGAVICE
Il girasole ..... trg S. Giacomo, 18

SPODNJE PERILO IN MORJE
Lucilla ..... ul. dell'Istria, 2

ŠIV. DELAVNICA - PATCHWORK
Memei ..... ul. C. Belli, 5

PRALNICA
Wishy-Washy ..... ul. S. Marco, 45

MESNICA
Carnemania ..... ul. dell'Istria, 9

URARNE-ZLATARNE
L'oreficeria ..... ul. Ponziana, 5
Mikolj ..... trg S. Giacomo, 3
Prisco ..... ul. dell'Istria, 12/a

OPTIKA
Visus ..... trg S. Giacomo, 12

PEKARNI - SLAŠČIČARNI
Al Bon Pan ..... ul. dell'Istria, 21
Braiuca ..... ul. dell'Istria, 1

USNJENI IZDELKI
Giolli ..... trg S. Giacomo, 18
Philosophy ..... ul. dell'Istria, 3

RIBARNICA
Tognon ..... trg S. Giacomo, 5

DELIKATESA
Masè ..... ul. dell'Istria, 9

ŠPORTNA OPREMA
Mima Sport Uno ..... ul. Ponziana, 2/1

RABLJENO BLAGO
Mercatino Usato ..... ul. Vespucci, 4/1

STEKLARSKA DELAVNICA
San Giacomo ..... trg S. Giacomo, 16

VIDEOTEKA
Cine Foto Alice ..... trg S. Giacomo, 14

Celotni pravilnik je na ogled v včlanjenih trgovinah

Openski tramvaj iztiril

Včeraj popoldne je openski tramvaj ponovno iztiril zaradi tehnične okvare. Hujših posledic ni bilo, posegli so gasilci in mestni redarji, ki so prometu zaprli odsek med Škorljo in Ulico Pauliana.

Drevi film Josip Križaj - Pilot

Drevi bo ob 20.50 na Slovenski televiziji Rai ponovno na sporedu dokumentarni film Josip Križaj - Pilot; danes obeležujemo namreč 60-letnico smrti legendarnega pilota, čigar letalo je strmoglavilo pod Snežnikom 8. oktobra 1948.

Pustolovsko življenje Josipa križaja (Kopriva na Krasu 1911- Snežnik 1948), primorskega pilota, ki je zaslovel v evropskih antifašističnih in emigrantskih krogih leta 1932, ko je komaj dvajsetleten z letalom prebežal iz Italije v Jugoslavijo, še posebej pa leta 1936, med špansko državljansko vojno, ko so posnetke njegove sestrelitve in ujetništva predvajali filmski žurnali v evropskih in ameriških kinodvoranah, je zaznamovala letalska strast in pa burni zgodovinski dogodki 20. stoletja. V prvih povojnih desetletjih je bil v Jugoslaviji tako popularen, da so njegove pustolovščine upodabljali celo v stripih. O Križaju in njegovem poletu nad Beogradom leta 1940 govori tudi akrobat Dragoljub Aleksić v filmu D.Makavejeva »Nevinost bez zaštite«. Danes pričajo o legendarnem pilotu samo še spomeniki in ime letalskega kluba v Ajdovščini.

Dokumentarec vsebuje poleg kratkih pričevanj predvsem bogato filmsko gradivo iz arhivov v Rimu, Beogradu in Ljubljani, med drugim tudi Paramountove posnetke Križajeve sestrelitve in ujetništva v Španiji. Režijo filma je podpisala Mirjam Koren, scenarij Walter Škerk, fotografijo Niki Filipovič, motažo pa Walter Turcovich. V ponovitvi bo dokumentarec na sporedu v četrtek, 9. oktobra ob isti uri.

V sredo predstavitev vodnika po Ljubljani

V Narodnem domu v Trstu bodo v sredo, 8. oktobra ob 18. uri predstavili vodnik po Ljubljani z naslovom Gremo v mesto Ljubljana. Zanimivo publikacijo sta napisala Špela Kuhar in Robert Potokar. Gre za pravo arhitekturno potovanje skozi slovensko glavno mesto, vodnik pa je namenjen tudi otrokom in družinam.

CERKEV - V stolnici sv. Justa slovesna beatifikacija duhovnika Francesca Bonifacia

Čast oltarja za žrtev fojbe

Slovesno somaševanje vodil prefekt vatikanske kongregacije za zadeve svetnikov Angelo Amato
Prisotnost škofov Urana in Piriha - Ukmarjeva beatifikacija: kmalu konec tržaškega dela postopka?

Dolg aplavz se je včeraj popoldne razlegel po polni tržaški stolnici sv. Justa, ko so po branju papeževega apostolskega pisma odkrili velik portret novega blaženega Francesca Giovannija Bonifacia, ki je leta 1946 svoje življenje končal kot žrtev po vojne ideološkega nasilja. Bonifacio, Pirančan po rodu (rodil se je tam leta 1912), je bil po študiju v Kopru in Gorici v duhovnika posvečen leta 1936 v Trstu, po nekajletnem službovanju v Piranu in Novigradu je nazadnje prispel v Krasico v hrvaški Istri, kjer je ostal do smrti. Umril je najverjetneje 11. septembra 1946, vse kaže, da so ga odpeljali pripadniki takratne jugoslovanske ljudske milice in je verjetno končal v kakem bližnjem breznu. Beatifikacijski postopek je že leta 1957 začel takratni tržaški škof Anton Santin, a je bil dolgo časa ustavljen, tako da se je nadaljeval komaj leta 1997, papež Benedikt XVI. pa je 3. julija dal privoljenje za beatifikacijo.

Tako ima tržaška Cerkev svojega prvega blaženega, ki je postal žrtev fojbe oz. sovrastva do krščanske vere, kot je bilo včeraj večkrat poudarjeno. Medtem ko je množica vernikov ter predstavnikov oblasti in politike (prisoten je bil tržaški župan Roberto Dipiazza, predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat, podtajnik Roberto Menia, bivši minister Rocco Buttiglione in drugi) napolnila stolnico, so na posebnem prostoru pred cerkvijo pred velikim ekranom slovesnosti sledili številni predstavniki združenj istrskih beguncev, ki imajo Bonifacia za svojega (s transparenti so bili prisotni tudi nekateri desničarji).

Vse je uvodoma pozdravil tržaški škof Evgen Ravignani, ki se je med drugim spomnil italijanskih, slovenskih in hrvaških škofov, duhovnikov in vernikov, ki so pretrpeli krivično preganjanje, nekateri pa so bili tudi umorjeni, kot npr. hrvaški duhovnik Miro Bulešić (tudi sam kandidat za beatifikacijo) leta 1947 v Lanišću. Slovesno somaševanje številnih škofov, med katerimi velja omeniti ljubljanskega nadškofa in metropolita Alojza Urana, koprškega škofa Metoda Piriha, poreško-puljskega škofa Ivana Milovana in njegovega predhodnika Antuna Bogetiča ter nairobijskega nadškofa in kardinala Johna Njueja, je vodil prefekt vatikanske kongregacije za zadeve svetnikov nadškof Angelo Amato, ki je blaženega Francesca Bonifacia označil predvsem kot zgledega in neutrudnega duhovnika, ki je ostal blizu svojih ljudi v težkih časih in je predvsem pričal za vero tudi za ceno lastnega življenja. Prav mučenci, je dejal nadškof Amato, pa so prepričljivi ključ k resničnemu, zrelemu in močnemu krščanskemu življenju. Tudi današnji čas je namreč čas mučencev in preganjanja Cerkev ter kratenja verske svobode v mnogih državah, pri čemer je Amato omenil Kitajsko, Afganistan, Severno Korejo, Savdsko Arabijo, Mavretanijo, Turčijo, Irak, Nepal, Bangladeš, Pakistan, Nigerijo, Etiopijo, Sudan, Eritrejo, Egipt in Indijo. Tudi v naši zahodni družbi poteka večkrat podtalno protikršćansko preganjanje v obliki zasmehovanja, sprevrčanja dejstev in besed, žalitev in razglašanja krivičnih zakonov, je dejal prefekt, za katerega je edini odgovor na vse to pogumno vztrajanje pri življenju in oznanjevanju celotnega evangelija.

Ob koncu maše, med katero je stolni zbor Cappella Civica nekatere mašne dele pel v treh jezikih - latinščini, slovenščini in italijanščini - je prišlo do ganljivega trenutka: Bonifaciov brat Giovanni je tržaški škofiji daroval bratov novomašni kelih in stolo. To bo posebna relikvija, saj trupla blaženega niso nikoli našli.

Drugače ima tržaška Cerkev še druga dva kandidata za beatifikacijo: prvi je nekdanji rektor koprškega in tržaškega semenišča Marcello Labor, drugi pa je slovenski duhovnik in teolog Jakob Ukmar, katerega tržaški del postopka, se je včeraj neuradno izvedelo, se bliža koncu.

Ivan Žerjal

Ob priložnosti slovesne beatifikacije so v Trst prišli škofje iz Italije, Slovenije, Hrvaške in celo iz Kenije

KROMA

NEKDANJA UMOLNICA - 1908 - 1978 - 2008

Tovarna sprememb - 2. del

Marco Paolini, Lella Costa, Paolo Fresu bodo počastili »revolucijo« Franca Basaglie - Sodelovanje SSG

Od desne proti levi udeleženci včerajšnje predstavitve Beppe Dell'Acqua, Maria Teresa Bassa Poropat, Franco Rotelli in Massimo Cirri

KROMA

»Med delom v tržaški umobolnici se nismo veliko ubadali s preteklostjo; naši pogledi so bili uprti v prihodnost. Danes pa živimo v državi, ki tvega izgubo zgodovinskega spomina. Ta država bi se morala ustaviti in razmisliti o svoji preteklosti.« S temi besedami je direktor tržaške zdravstvene ustanove Franco Rotelli pojasnil, zakaj je v parku nekdanje umobolnice pri Sv. Ivanu nastala »tovarna sprememb« (La fabbrica del cambiamento). »Prepričani smo, da so se v teh prostorih odvijali zelo pomembni dogodki, zato skušamo ustvariti arhiv, ki naj ohrani spomin nanje.« Dogodki govorijo o stoletni zgodovini tržaške umobolnice (odprli so jo leta 1908), o nečloveškem odnosu do psihiatričnih bolnikov in sploh »drugičnih«, a tudi o velikih spremembah, ki so se v sedemdesetih letih zgodile med tržaškimi židovi. Ko se je med bolniki pojavil neobičajen psihiater, tisti Franco Basaglia, ki je s skupino mladih navdušencev začel uvajati nov odnos do bolnikov in njihovih boleznih. Iz tistih izkušenj se je leta 1978 rodil zakon 180, ki je dokončno odprl vrata italijanskih umobolnic.

Tridesetletnico »Basaglieve revolucije« so že počastili s številnimi pobudami, včeraj pa je Massimo Cirri, sovoditelj legendarne radijske oddaje Caterpillar in umetniški vodja Tovarne sprememb, predstavil nov niz. V torek ga bo uvedel Marco Paolini z gledališko predstavo o bolničarki Pauline in grozljivem nacističnem načrtu Aktion T4, na podlagi katerega je režim eliminiral dvesto tisoč ljudi s psihičnimi in fizičnimi težavami. Predstava bo ob 20.30 v gledališču, ki se nahaja v parku, in ga je pravkar obnovila pokrajinska uprava (kot je pojasnila predsednica Bassa Poropat, sodeluje slednja tudi pri izdaji obširne monografije o umobolnici). V ponedeljek, 13. oktobra, bosta v tržaškem Kulturnem domu nastopila igralka Lella Costa in trobentač Paolo Fresu ter skupaj prehodila pot tržaške psihiatrije; zgodbe bolničark, bolnikov, zdravnikov, a tudi umetnikov, ki so v umobolnici prirejali razstave in koncerte. Pri produkciji »z navdušenjem sodeluje tudi Slovensko stalno gledališče,« kot je pojasnil njegov direktor Tomaž Ban.

Da bi spomin ne tonil v pozabo, bodo v prihodnjih tednih v kinu Ariston in gledališču Miela zavrteli vrsto filmov (tako dokumentarcev kot fikcijskih). Sredi novembra naj bi na prenovljeni Postaji Rogers uredili atraktivno dokumentacijsko razstavo, načrtujejo pa tudi mednarodni kongres, na katerem bi spregovorili o tržaškem zdravstvu, predvsem o tistih projektih, ki se ne izvajajo v bolnišnicah. Januarja 2009 bo na sporedu predstava Ascania Celestina, v kateri je zbral spomine tistih, ki so tako ali drugače okusili življenje v umobolnici. (pd)

BARKOVLJE - Sekcijski kongres

SSk računa na dodatno izboljšanje odnosov z DS

V petek se je bil v barkovljanskih društvenih prostorih kongres sekcije Slovenske skupnosti za Rojan, Greto in Barkovlje. Kot so ugotovili udeleženci srečanja, gre za področje, ki je bilo včasih slovensko predmestje, danes pa je naša prisotnost tu ogrožena: dovolj je, da pomislimo na zaprtje rojanske srednje šole. Pomembno vlogo pri spodbujanju narodne zavesti imajo na tem območju krajevna društva, ki redno zbirajo in združujejo naše ljudi v pevskih zborih in na kulturnem področju na splošno. Naloga Slovenske skupnosti je predvsem ta, da si na tem teritoriju prizadeva za utrditev slovenske prisotnosti, za podporo društvom in za dosledno izvajanje narodnostnih pravic.

Govora je bilo tudi o sodelovanju Slovenske skupnosti z Demokrasko stranko, ki predstavlja pomembno novost v italijanski

politiki. Zato je tudi SSK sodelovala pri njeni ustanovitvi in je podprla vodilno kandidato Walterja Veltroja, ki je pogumno prevzel nelahko nalogo voditelja opozicije. SSK pa ohranja svojo samostojnost kot politična stranka in obe stranki enakopravno povezuje politični dogovor.

Pričakovanje, tudi s strani Slovencev, da bo Demokraska stranka obnovila politično sliko, je velika. Pomembno pa je, da prisluhne krajevnim dejavnikom, med katere spada prisotnost naše narodne skupnosti na deželni ravni, ter da jim nudi ustrezne odgovore, upoštevajoč predvsem želje ljudi. To je gledanje SSK na Demokrasko stranko in tako se bo njuno sodelovanje, ki je pri nas bilo vedno dobro, še izboljšalo, piše v tiskovnem sporočilu SSK o poteku petkovega kongresa barkovljanske sekcije.

PRAPROT - Danes ob 15.30

60-letnica postavitve spomenika padlim

Slavnostni govornik bo Milan Kučan - Nastop TPPZ in nabrežinske godbe

V Praprotu je že vse nared za današnjo proslavo ob 60-letnici postavitve spomenika padlim. Vaška skupnost Praprot in Vsedrjavno združenje partizanov Italije (devinsko-nabrežinska sekcija) vabita namreč ob 15.30 na spominsko svečanost pri praprovskega spomeniku, na kateri bosta po polaganju vencev za mikrofon stopila pokrajinski predsednik VZPI-ANPI Giorgio Marzi, za njim pa še slavnostni govornik, bivši slovenski predsednik Milan Kučan. Popoldan bo dodatno obogatil nastop Tržaškega partizanskega pevskega zboru Pinko Tomažič pod taktirko domačinke Pie Cah in pa nabrežinske godbe na pihala z dirigentom Sergiom Grattonom na čelu.

Praznovanje pa se bo po zaključku uradne proslave nadaljevalo v večjem ogrevanem šotoru na prireditvenem prostoru pod praprovskimi borovci, kjer so si prireditelji zamislili pravi partizanski miting s tradicionalnim golažem seveda. V primeru slabega vremena bo proslava (z izjemo polaganja vencev) potekala v šotoru.

Domačini so v teh dneh opravili temeljito čistilno oziroma obnovitveno akcijo okrog spomenika, namestili leseno ograjo in uredili prizorišče večernega mitinga, tako da se danes obeta pravi partizanski praznik.

MAČKOLJE - Danes svečanost

V spomin na 65-letnico nemške ofenzive

Po vojni obnovljene Mačkolje na fotografiji Maria Magajne

Po kapitulaciji Italije, 8. septembra 1943, so naši ljudje že upali, da je s tem fašističnega režima in gorja konec. Pa ni bilo tako, saj so celotno italijansko ozemlje zasedle nemške nacistične sile, ki so skušale zatreti vsak odpor in to še zlasti v naših krajih.

Prve dni oktobra so nemške vojaške sile sprožile veliko ofenzivo v severni Istri, da bi zatrle partizansko odporniško gibanje in v okviru te akcije 2. oktobra 1943 vdrle tudi v Mačkolje in Prebening. Vojaki so tu povzročili veliko razdejanje, požgali večino domov, nekaj mož odpeljali v koncentracijska taborišča, enega pa ustrelili, medtem ko je bežal proti gozdu. Mnogi moški

so takrat zbežali iz vasi in se skrivali pred Nemci; skupino trinajstih mož pa so slednji zasačili na vrhu Lipnik nad vasjo Zazid. Pognali so jih v bližnjo kraško vrtačo in vse neusmiljeno pobili, razen enega, ki je za las ušel smrti ter se nekaj dni pozneje ranjen vrnil v vas in povedal, kaj se je zgodilo.

V spomin na te tragične dogodke izpred 65 let in v počastitev padlih vaščanov bosta mačkoljanski kulturni društvi danes dopoldne priredili kratko svečanost: ob 10.30 bodo polagali vence ob vaškem spomeniku, kjer bo nastopil Nonet Primorsko, ob 11.30 pa bo sveta maša za žrtve vojne, med katero bo spregovoril Aldo Štefančič.

MEDJA VAS - »Konji in vonjave mošta«

Za vse okuse ... konji, kmečke igre in domača hrana

Nekateri so se preizkusili v jahanju ...

KROMA

...drugi pa so občudovali spretnost vezalcev

KROMA

Prva izvedba prireditve »Konji in vonjave mošta« je bila doslej uspešna. Vreme je bilo sicer včeraj nekoliko hladnejše, vendar sončno, tako da se je res veliko ljudi podalo v Medjo vas, kjer se je v dopoldanskih urah udeležilo izleta s konji v okolico Grmade in pohoda v Brestovico oziroma Cerovlje. Igre v spretnosti s konji so privabile veliko radovednežev, ki so polnoštevilno napolnili tudi vaške osmice in gostilno, ki so ob tej priložnosti na stežaj odprle vrata. Za večerno zabavo sta poskrbeli skupini Bandomat in Rock Partyzani.

Današnji program predvideva ob 8.30 izlet na konju mimo Kohišča do izliva Timave. Pohodniki se bodo ob 9.30 podali na vodeni ogled strelskih jarkov iz prve svetovne vojne, gorski kolesarji pa ob 10. uri proti Kohišču, Cerovljam in Grofovi jami. Popoldan bo minil v duhu mimohoda konjenikov (ob 13. uri), starih kmečkih iger (tekmovanje s samokolnico, žaganje hloda, tek z vrečami, ipd) in kulturnega programa z nastopom plesne skupine društva Kremenjak iz Jamelj, navijaške skupine Cheerdance Millennium in pevke Martine Feri. Za njimi bo za harmoniko prijel Egon Tavčar s svojo skupino glasbenikov. Naj opozorimo, da v vas pelje posebni avtobus in da je parkirišče urejeno v Štivanu.

MIELA - Aktualna pobuda Demokratske stranke

Tudi mi smo Trst in Tržačani, upravičeno pravijo priseljenci

Na petkovem srečanju v Mieli je med drugim govoril tudi Gianfranco Carbone (prvi z leve)

KROMA

DSI - Ponedeljkov večer v Ul. Donizetti

Začetek sezone

Srečanje v okviru 13. Koroških kulturnih dnevov na Primorskem

Jutri se bo v Društvu slovenskih izobražencev na Donizettijevi ulici v Trstu začela sezona društvenih tedenskih srečanj, ki so že stalnica v tržaškem kulturnem življenju. Skoraj štirideset let se v Peterlinovi dvorani vsak ponedeljek od septembra do junija vrstijo srečanja na literarno, zgodovinsko, umetniško, religiozno in politično tematično. Gostje prihajajo iz zamejstva, matice in zdomstva.

Jutrišnje srečanje bo potekalo v okviru 13. Koroških kulturnih dnevov na Primorskem, to je tradicionalnega tedna koroške kulture na Tržaškem, ki ga prirejajo Krščanska kulturna zveza

iz Celovca, Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice in Slovenska prosveta iz Trsta. Spored večera predvideva odprtje razstave mlade celovške umetnice Simone Ane Krajger, literarno branje iz knjige Stanka Wakouniga »Kotiček tople domačije« (breta Stanko in Samo Wakounig) ter glasbeni nastop kitarista Mira Wakouniga, ki bo zaigral skladbe Greensleaves Francis Cuttinga, Étude 9 Roberta de Vissea, Nokturno Slavka Fumiča in odlomek iz »Marine« Pascuala Arrieta.

Srečanje bo v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3, z začetkom ob 20.30.

Tudi mi smo Trst in Tržačani. To je bil zgovoren naslov srečanja v gledališču Miela, ki ga je Demokratska stranka namenila priseljencem. Pobuda je potekala tako, da so povabljeni gostje iz raznih etničnih skupnosti pravzaprav predstavili svoje življenjske zgodbe z lepimi in manj lepimi odtenki. Srečanje je tako izpadlo kot pisani mozaik in marsičem neznanega in neraziskanega Trsta.

Ljudje, ki so se vrstili na govorniškem odru, so spregovorili o gostoljubnosti in tudi o negostoljubnosti, ki marsikje in marsikdaj že meji na rasizem. Demokratska stranka namerava v prihodnosti prirediti še takšna in podobna srečanja, njeni predstavniki pa bodo na to problematiko opozarjali tudi v lokalnih upravah in institucijah.

Eden glavnih pobudnikov srečanja v Mieli je bil Gianfranco Carbone, nekdanji deželni odbornik iz vrst PSI in tudi predsednik Pokrajine, ki je zdaj politično angažiran v Demokratski stranki.

ZGODOVINA - V italijanščini je izšla zanimiva in potrebna publikacija

Predstavili obširen zbornik o italijanski zasedbi Balkana

Na sedežu Novinarskega krožka sta o njej spregovorila zgodovinarja Raoul Pupo in Jože Pirjevec

V tržaškem novinarskem krožku so predvčeršnjim predstavili zanimivo publikacijo, ki je v celoti posvečena italijanski zasedbi Jugoslavije med letoma 1941 in 1943. Zbornik z naslovom *L'occupazione italiana della Jugoslavia 1941 - 1943* je izšel letos pri založbi *Le Lettere*, gre pa za publikacijo, ki na več kot 400 straneh prinaša italijanski bralni publiki veliko novih zgodovinskih podatkov. Prispevki številnih zgodovinarjev bodo namreč bralcem odprli nove perspektive v razumevanju italijanske okupacije Balkana, ki je bila dolgo časa namenoma in načrtno prikazana v popolnoma napačni luči.

Vsebinsko in namen bogate publikacije, ki sta jo sicer uredila Francesco Caccamo in Luciano Monzali, sta na petkovi predstavitvi analizirala zgodovinarja Raoul Pupo in Jože Pirjevec. Uvodno besedo je prevzel Pupo, ki je povedal, da knjiga ponuja bogat pregled italijanske okupacije Jugoslavije, ob tem pa citiral še seznam vseh prispevkov, v katerih so se avtorji lotili najrazličnejših tem. Govornik je nato podrobneje analiziral razpravo Marie Therese Giusti, v kateri se je avtorica lotila teme z naslovom *Jugoslavija med gverilo in represijo - historiografija in novi viri*. Iz tega prispevka je po Pupovih besedah razvidno, da je bilo o italijanski okupaciji Jugoslavije v preteklosti napisanega bore malo, ob tem pa si je govornik zastavil vprašanje, ali je res, da o italijanski okupaciji omenjenih ozemelj ne najdemo dobre, poglobljene in predvsem kritične literature. O tem vprašanju se je Pupo izrekel z argumentom, da se je stanje v zadnjih dvajsetih letih spremenilo, predvsem po razkrošju Jugoslavije v začetku devetdesetih let minullega stoletja, ko so tudi italijanske založbe začele kazati nekoliko večje zanimanje za to temo, številni italijanski zgodovinarji pa so končno začeli rušiti mit o Italijanu kot dobrem in drugačnem okupatorju v primerjavi z nemškim okupatorjem. V nadaljevanju se je govornik dotaknil še problema četnikov in

Publikacijo sta uredila Francesco Caccamo in Luciano Monzali, njeno vsebino pa predstavila Raoul Pupo in Jože Pirjevec

KROMA

ustašev ter židovskega vprašanja na Balkanu. Slednjega je v knjigi podrobno analizirala Anna Milo, ki v razpravi ugotavlja, da so v te razprave del židov na jugoslovanskem ozemlju italijanski okupatorji ščitili.

Kljub precizni interpretaciji novih zgodovinskih virov pa ima zbornik *L'occupazione italiana della Jugoslavia 1941 - 1943* tudi nekaj pomanjkljivosti. O tem je na petkovi predstavitvi spregovoril Jože Pirjevec, ki je svoj poseg začel z razmišljanjem, da so številne polemike o fobah prinesle tudi nekaj dobrega. Po njegovih besedah se je v tem času bistveno povečal interes za Balkan, nastajajo so začele študije na temo italijanske prisotnosti na Balkanu, pod te pa so se podpisovali mladi in pogumni zgodovinarji, ki so si končno zastavili naslednje vpra-

šanje: so se italijansko-jugoslovanski odnosi začeli maja leta 1945 ali že prej? V zadnjem obdobju so se odprli tudi arhivi, še posebej vojaški, je razložil Pirjevec in dodal, da so v teh zgodovinarji naleteli na viro, za katere sploh niso vedeli, da obstajajo. V nadaljevanju je govornik orisal italijanski imperializem, ki je bil apriori slabo zasnovan. Italijani na Balkanu po Pirjevčevih besedah niso upoštevali kompleksne situacije in narodnostne heterogenosti, saj so na plano zelo zgodaj prišli številni lokalni problemi. Tej situaciji italijanska vojska ni bila kos, to pa je privedlo do tega, da so bili Italijani prisiljeni iskati nove zaveznike, v Sloveniji so te denimo našli v dobršnem delu katoliške cerkve. Pirjevec je ob tem menil, da bi avtorji dotične publikacije lahko bolje preučili tudi to plat sloven-

ške zgodovine in predvsem problem domobranstva v slovenski kolektivni zavesti. Nato je govornik nazorno analiziral še položaj na Hrvaškem, Kosovu in v Srbiji, kjer je bila situacija še bolj zapletena, šibka plat publikacije pa je po njegovem mnenju tudi pomanjkljiva analiza vojaškega segmenta na Balkanu, saj je partizansko gibanje v knjigi pomaknjeno v ozadje.

Na srečanju je bilo še slišati, da v celoti gledano predstavljajo zbrani teksti pomemben prispevek k poznavanju in razumevanju italijanske okupacije Balkana. Raziškave avtorjev, v katerih so upoštevali nove zgodovinske viro, naj bi tako spremenile ustaljen »vkalupljen« italijanski pogled na drugo svetovno vojno ter odprle nove perspektive v razumevanju te problematike. (sč)

ZDRUŽENJE ZA ZAŠČITO OPČIN - V dvorani ZKB v petek zanimiva razprava

Sprašujejo se o bodočnosti Opčin

Vaščane skrbi predvsem gradbena mrzlica, ki je v zadnjih letih zajela Opčine in Mandrijo - Kraški videz vasi je že izmaličen

Kakšna bodočnost čaka Opčine? Bodo postale postopoma z vse večjim številom novih, anonimnih vrstnih hiš nekakšno predmestje-spalnica Trsta? Ali pa bodo zmožne ohraniti svoj zgodovinski vaški značaj in nuditi še nadalje domačinom svoj prijazen videz in lepo, sprejemljivo življenje?

To so bila ključna vprašanja, o katerih je bil v petek govor na večeru, ki ga je Združenje za zaščito Opčin priredilo v dvorani Zadruga kraske banke. Sodeč po tem, kar so povedali tisti, ki na Opčinah živijo in so do svojega kraja še najbolj navezani, naj bi imela prva alternativa večjo možnost »uspeha«. Vsaj tako kaže po primerih divje gradbene mrzlice, ki je v zadnjih letih zajela Opčine in Mandrijo.

Že uvodoma je soprodsednik Združenja Pavel Milič omenil načrt za porušenje zgodovinske vile Ada v Ul. Ermda in gradnje kakih 20 stanovanj na njenem sedanjem vrtu. Sedaj naj bi bile pod podobnim cementnim udarom vila Tica na Narodni ulici, vila Leonori v Bazoviški ulici in vila Albori ob Trgu Škavca. Ena od udeleženk v razpravi je omenila vilo Pacorini na Mandriji, kjer že rastejo nove zgradbe, in še številne druge nove gradnje z luksuznimi stanovanji, vedno na Mandriji. Zadnja leta naj bi tam zgradili kakih 280 takih stanovanj, jo je dopolnila soprodsednica Združenja Gianna Venturini Crismani.

Z vsako novo, kraški tipologiji neustajajočim gradnjo, je nekaj Opčin manj, bi lahko z Markom Pavčkom zapisali, po tem, kar je bilo slišati na petkovem večeru. Dario Vremec je večkrat ponovil, da gre le za preprosto gradbeno spekulacijo. Vrstne hiše se vsilijo na območje, ki ni primerno urbanizira-

Kakšna bodočnost čaka Opčine?

KROMA

no: med ozke ulice, brez parkirišč, kar bo povzročilo velike težave v že itak nasičenem prometu; brez primerne razsvetljave; in predvsem: brez kanalizacije. Pa tudi brez primerne sedeža za zdravstvene storitve (čeprav naj bi se čez kak poldrugi mesec morda za deva končno premaknila iz že nekaj let mrtvega tira...).

Vile s parki sestavljajo zgodovinski obraz Opčin. Tega gre zaščititi, je bilo slišati iz mnogih ust. A kdo naj to stori? Tržaški občinski svetnik UDC in predsednik občinske komisije Roberto Sasco je nemočno pojasnil, da občina ni za to pristojna, in niti dežela ne. Zaščita zgodovinskih krajsko pomembnih stavb je v pristojnosti spomeniškega varstva, je poudaril.

Pa sta se zastavili vsaj dve vprašanji. Prvič: zakaj domačinom v vaškem jedru oblasti ne dovolijo, da bi - zaradi potrebe - lahko povečali kako premajhno okno, dovoljujejo pa divjo gradnjo hiš, ki nimajo opravka s kraško tipologijo in arhitekturo? In še: zakaj komisija za urbanistiko ne upošteva upravičenih in dokumentiranih negativnih mnenj vzhodnokraškega rajonskega sveta o novih spornih gradnjah?

Načelnik svetniške skupine Demokratske stranke v tržaškem občinskem svetu Fabio Omero je zastavil še eno tehtno vprašanje, potem ko je spomnil, kako je prav Sasco ocenil, da so bili amandmaji, ki jih je predložil k varianti regulacijskega načrta (da bi med drugim preprečili divje nove gradnje)

»talibanske narave«(!). Tržaška občinska uprava je že pred leti pristopila k procesu Agende 21, ki predvideva soudeležbo krajanov pri upravljanju (tudi urbanističnem) ozemlja, na katerem živijo. Odtlej tudi redno plačuje letno članarino združenja. Zakaj se ni torej doslej poslužila metode Agende 21 in »vpreglala« domačine v zadeve, ki se jih neposredno tičejo?

Arh. Ileana Toscano, članica združenja Inženirjev brez meja, je z nekaj primeri (sodelovanje v Sarajevu in v ekvadorskem Quitu, pa tudi koordinacija delovnih skupin Agende 21 v Miljah) nakazala, kako je možno s predhodnim sodelovanjem domačinov zgladiti morebitne konflikte (in se tako izogniti ugovorom in pripombam, ki so značilni za primere, ko oblasti postavijo krajane pred »izvršeno dejstvo«). Za Sascovega dvojčka, deželnega svetnika Edoarda, ki živi zadnja tri leta na Opčinah, je bilo tisto le »akademsko lekcija«. Opčine po njegovem mnenju sedaj potrebujejo drugo. Na primer: vinkulacijo starih, zgodovinskih vil in stavb. In še: »Vrstne hiše ne spadajo na Opčine, ker bi morale nove gradnje spoštovati krajsko gradbeno tipologijo.«

Požel je, seveda, aplavz kakih 60 prisotnih. Iz zadnjih vrst pa se je slišal glas načelnice Demokratske stranke v tržaškem pokrajinskem svetu Marie Monteleone: »Sasco je podal žogo Sascu.« Deželni svetnik UDC tržaškemu občinskemu svetniku UDC in predsedniku urbanistične komisije, ki je - med drugim - »požegnala« vrstne hiše na Opčinah in druge gradnje, ki so že izmaličile kraški videz vasi.

M.K.

Rojan Day letos v znamenju Martina Krpana

Kulturno športno društvo Rojanski Krpan vabi danes na tradicionalni Rojan Day, ki bo potekal v znamenju Martina Krpana. Letos mineva namreč sto petdeset let od izida te prve slovenske umetne pripovedke (1858) izpod peresa Frana Levstika. Za osrednji dogodek letošnjega rojanskega praznika bo poskrbel gledališki igralec Danijel Malalan, ki bo na domačiji gospe Anite Perič (Ul. degli Olmi 23) nastopil v vlogi silnega Krpana. Njegov nastop je napovedan ob 17. uri, sledila veselica (vsi vabljeni, da po svojih močeh prispevajo k njenemu uspehu). Rojan Day pa se bo za ljubitelje pohodništva začel že ob 14.45 na Largo a Roiano; vse, ki bi želeli kaj več izvedeti o Rojanu in se obenem sprehoditi, čaka pohod do Piščancev in Peričeve domačije, nekaj zanimivosti bo med potjo ponudila Patrizia Vascotto.

Razstava o Marii Callas

V Palači Gopčević se nadaljuje razstava posvečena grški operni pevkini Marii Callas ob 30-letnici njene smrti (vse do 19. oktobra). Danes bo ob 11. uri poskrbljeno za vodeni ogled z izvedenko Erico Culiati.

Srednji vek na gradu sv. Justa

V mestnem muzeju na gradu sv. Justa je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu. Institucije, umetnost in družba v 14. stoletju«. Danes bo ob 11. uri vodeni ogled z Giorgiom Potoccom. Za vstopnico bodo morali udeleženci odšteti 3,5 evra.

Poštni žig ob 50-letnici OGS

Ob 50-letnici državnega zavoda za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko OGS bodo jutri na Pomorski postaji od 9.30 do 15.30 delili priložnostni poštni žig.

Srečanje o odpadkih in ločenem zbiranju

V sejni dvorani finančne družbe Friulia (Ul. Locchi 19) bo jutri ob 15.30 srečanje o pravilnem deželnem načrtovanju ravnanja z odpadki in o ločenem zbiranju. Posegli bodo predsednik Legacoop FJK Renzo Marinig, predsednik Idealservice Enzo Gasparutti, občinski odbornik za gospodarstvo Paolo Rovis, predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat, ravnatelj deželne službe za teritorialno načrtovanje Roberto Della Torre, odgovorna za reciklažo pri konzorciju Comieco Roberto Di Molfetta in konzorcija za plastiko Corepla Massimo Di Molfetta, predstavnik Coop Ulisse Pedretti, poverjeni upravitelj Acegas Aps Cesare Pillon in predsednik Iris Armando Querin. Srečanje bo vodil odgovorni urednik dnevnika *Il Piccolo* Sergio Baraldi, prisoten pa bo tudi podtajnik na okoljskem ministstvu Roberto Menia.

Tečaj za usposabljanje prostovoljcev CAV

V veliki dvorani bolnišnice Burlo bo jutri ob 19. uri uvodno srečanje tečaja za prostovoljce CAV (Centro Aiuto alla vita). Zdravnica in podpredsednica konfederacije italijanskih družinskih posvetovalnic Olimpia Tarzia bo predavala o ženski življenju in otrocih.

Nove avtobusne postaje

Prevozno podjetje Trieste Trasporti sporoča, da bo že jutri uvedlo nekaj sprememb pri avtobusnih postajah. Avtobus št. 37 se bo po novem ustavljal tudi na Ul. Alpi Giulie 27, pri šoli Don Milani (v smeri Stare Mitnice), avtobusa št. 6 in 36 pa na Ul. Ghega 6 (v smeri Miramarskega drevoreda), avtobusi št. 8, 9 in A se ne bodo več ustavljali pri sv. Andreju (Passeggio Sant'Andrea v smeri Trga Irneri), avtobus št. 50 bo ustavil na Ul. Salita alle Mura 6 (v smeri Milj), avtobus št. 48 pa na Istrski ulici 43 (v smeri Valmaure). Za vsakršno informacijo pa na voljo zelena številka 800-016675.

GOSTOVANJE - Obiskali bodo slovenske rojake

Odmevi gredo na Švedsko

Pred skorajšnjim odhodom še dva koncerta v Gropadi in Saležu - Zahvala pokroviteljem

Lani so člani okteta Odmevi navezali stike s slovensko skupnostjo na Švedskem. Kmalu nato je stik obrodil sadove in oktet se je domnil za gostovanje v Olofstromu, v mestecu, ki je petsto kilometrov oddaljeno od glavnega mesta Stockholma. Tam živi skupnost slovenskih rojakov, ki se združuje v slovenskem kulturnem društvu Slovenija ter redno izdaja društveno glasilo, ki ga finančno podpira Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

V sredo, 15. oktobra, se bodo torej člani podali na petdnevno gostovanje, čigar pobudnik je bil predsednik društva gospod Ciril Stopar.

Oktet bosta spremljala tudi zamejska glasbenika, in sicer harmonikar Egon Tavčer ter baritonist Norman Bratož, ki bosta prav gotovo razveselila naše rojake z igranjem slovenskih narodno-zabavnih skladb. Osrednja trenutka gostovanja pa bosta prav gotovo celovečerna koncerta okteta Odmevi v petek, 17. oktobra, v Goteborgu ter dan kasneje v kulturnem društvu v Olofstromu.

Glede na to, da predstavlja gostovanje veliko finančno breme, bi se radi člani okteta prav posebno zahvalili nekaterim ustanovam, ki so gostovanje podprle. Naj omenimo

torej Zadržno kraško banko, Zvezo slovenskih kulturnih društev ter Pokrajino Trst. Brez njihove pomoči bi bilo gostovanje težje izvedljivo.

Ob tej priložnosti so člani okteta Odmevi (na fotografiji Zvonka Vidala) pripravili poseben program, ki obsega narodne slovenske pesmi, pa tudi avtorske pesmi slovenskih zamejskih skladateljev. Program bo predstavljen z dvema koncertoma, ki bosta na sporedu v soboto, 11. oktobra, v Kulturnem domu v Gropadi (v prireditvi SKD Skala-Slovan) ter v domačem društvu v Saležu v ponedeljek, 13. oktobra. Oba koncerta se bosta pričela ob 20.00 uri.

Obvestila

KRUT obvešča, da je še nekaj prostih mest za skupinsko vadbo v termalnem bazenu v Gradežu in v Strunjanu. Prijave in dodatne informacije na sedežu, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

KRUT prireja tečaj orientalskega plesa - neverbalne, učinkovite tehnike sproščanja napetosti, osvajanja harmonije in samozavesti. Prijave in dodatne informacije na sedežu, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ALKOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1. nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtkih, od 11. do 12. ure.

SKD S. ŠKAMPERLE obvešča, da se bodo odvijali plesni tečaji pod vodstvom koreografinje Mateje Juvan, vsak ponedeljek od meseca oktobra dalje z naslednjim urnikom: ob 15. uri latino-ameriški plesi in moderni hip-hop namenjen mladini iz srednje in višje šole; ob 16.30 hip-hop, družabni in skupinski plesi za osnovnošolce; ob 18. uri latino-ameriški plesi in plesi standard za odrasle (1. skupina); ob 20. uri latino-ameriški plesi in plesi standard (2. skupina). Vpis in info: 349-7338101.

GLASBENA MATICA, društvo Altamarea in harmonikarski orkester Synthesis 4 vabijo na koncert nagrajencev 6. mednarodnega harmonikarskega tekmovanja Fisa...armonie, ki bo danes, 5. oktobra, ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

KSD ROJANSKI KR PAN vabi danes, 5. oktobra, na tradicionalni Rojan Day. Zbirališče ob 14.45 na Largo a Roiano, sledi voden sprehod do domačije Perič (Ul. degli Olmi 23), kjer bo ob 17. uri nastopil Martin Krpan (Danijel Malalan). Vabljeni!

PILATES PRI SKD IGO GRUDEN Poteka po sledečem urniku: Pilates-uvajanje začetnikov ob sredah 18.30-19.30; Pilates 1 ob torkih in petkih 18.30-19.30; Pilates 2 ob torkih in petkih 19.30-20.30. Za zdravo hrbenico: ob sredah in petkih 17.30-18.30. Za pojasnila - tel.št.: 040-200620 ali 349-

6483822 (Mileva) od 14. ure dalje. **SEKCIJA SV. JAKOB - STARA MITNICA** prireja svoj redni sekcijski kongres, ki bo danes, 5. oktobra, ob 10.30 v prostorih Šentjakobskega društva v ulici Concordia 8. Toplo vabljeni člani, somišljeniki in prijatelji!

SK DEVIN IN RAZVOJNO KULTURNO TURISTIČNO ŠPORTNO DRUŠTVO GORJANSKO prirejata čezmejni izlet z gorskimi kolesi danes, 5. oktobra, v okviru jesenskega praznika v Medji vasi. Zbirališče z vpisovanjem v Medji vasi od 8.30 do 9.45. Start ob 10. uri.

SKD TABOR OPČINE - PROSVETNI DOM: 15. septembra so se začeli tečaji rekreativne telovadbe po običajnih urnikih. Pohitite z vpisovanjem! **TPPZ P. TOMAŽIČ** obvešča, da bo danes, 5. oktobra, ob 15.30 nastop na proslavi v Praprothu. V torek, 7. oktobra, ob 20.45 na sedežu na Padričah pevka vaja.

V BARKOVLAH bo danes, 5. oktobra, po maši od 8. ure tradicionalna procesija v čast Rožnovenske Matere Božje. Vabimo noše. Igrala bo godba s Proseka.

V AŠKA SKUPNOST PRAPROT IN VZPI SEKCIJA DEVIN NABREŽINA vabita na proslavo ob 60-letnici postavitve spomenika padlim v NOB, v Praprothu, danes, 5. oktobra, ob 15.30. Program: pozdrav Giorgio Marzi predsednik VZPI Trst, priložnostna misel Milan Kučan, sledi nastop Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič in Godbenega društva Nabrežina. V primeru slabega vremena bo proslava potekala pod šotorom na prireditvenem prostoru v Praprothu.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV vabi v okviru 13. Koroških kulturnih dnevoev na Primorskem na prvi večer v sezoni, ki bo v ponedeljek, 6. oktobra, ob 20.30 v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3. Na sporedu je odprtje razstave Simone Ane Krajger in literarno-glasbeni večer, ki ga bodo oblikovali Stanko, Samo in Miro Wakounig.

PLESNA ŠOLA SKD F. PREŠEREN vabi starejši in otroke na informativni sestanek z učiteljico Anno Settomini iz

Cluba Diamante v ponedeljek, 6. oktobra, ob 19. uri v društvenih prostorih v občinskem gledališču v Boljuncu. Treninji se bodo odvijali vsak ponedeljek s sledečimi urniki: 16.00-16.45 »hip hop« za srednje in višje šole; 16.45-17.30 »hip hop« za osnovnošolce; 17.30-18.15 pari. Možne so še spremembe urnikov.

SKD TABOR OPČINE PROSVETNI DOM - v ponedeljek, 6. oktobra, se bomo ponovno zbirale med 15. in 17. uri, v krožku »Ob pletenju še kaj...«. Pridite.

KD FRAN VENTURINI vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo v torek, 7. oktobra, ob 21. uri, v centru Anton Ukmar Miro pri Domju.

SKD VIGRED sporoča, da bo v torek, 7. oktobra, ob 17. do 19. ure v društvenih prostorih v Šempolaju prvo srečanje začetnega in nadaljevalnega tečaja »štikanja« z gospo Marico Peric. **AŠD CHERDANCE MILLENIUM** organizira osnovni - 12 urni tečaj standardnih in latinsko ameriških plesov za srednje in višje šole ob sredah od 18.30 do 20.00 v telovadnici OŠ F. Bevk na Opčinah. Ni potrebno vpisovanje v paru! Tečaj vodi Petra Krizmančič. Prvo srečanje v sredo, 8. oktobra. Info na 346-1852697 ali +38651875966 Petra; 349-7597763 Nastja.

STRANKA SSK, Sekcija Škedenj, Kolonkovec in Sv. Sergij priredi v sredo, 8. oktobra, ob 20. uri v prostorih doma Jakoba Ukmarja v ul. Soncini 112, sekcijski kongres. Toplo vabljeni člani, somišljeniki in prijatelji!

TEČAJ NEMŠČINE organizira društvo NOE. Na tečajih se boste naučili splošnega in poslovnega jezika, poudarek na konverzaciji. Informativni sestanek bo v sredo, 8. oktobra, ob 19. uri v kmečkem turizmu Radovič v Nabrežini. Tel.: 349-8419497.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM priredi v četrtek, 9. oktobra, filmski večer z dr. Oskarjem Volpijem, ki nam bo prikazal utrinke s potovanj in še marsikaj. Večer bo v Marijinem domu v Rojanu (ul. Cordaroli, 29) ob 20.30. Toplo vabljeni k udeležbi!

KRD DOM BRIŠČIKI vabi na začetni in nadaljevalni tečaj voženja z gospo Ma-

rico Pahor, ki bo vsak četrtek od 16. do 18. ure v društvenih prostorih. Prvo srečanje bo četrtek, 9. oktobra. Vabljeni!

OTROŠKA FOLKLORNA SKUPINA STU LEDI vabi vse otroke, ki so jim všeč ljudski ples in petje ter družabnost, na prvo vajo v četrtek, 9. oktobra, od 17. do 18. ure v društvene prostore SKD Škamperle na stadionu 1. Maj v Trstu.

ASD-SK BRDINA obvešča, da poteka predsmučarska telovadba za otroke ob sredah v telovadnici v Lonjerju od 16.30 do 18.00 ure in ob sobotah v naravi od 15.30 do 17.00 ure. Kdor se želi prijaviti, lahko kliče na številko 348-8012454. Vpisovanje je odprto vsem. Vljudno vabljeni.

ASD-SK BRDINA sklicuje v petek, 10. oktobra, izredni občni zbor na sedežu društva v Merčedolu. Izredni občni se prične v 1. sklicu ob 19.30 in v 2. sklicu ob 20.30. Vabljeni člani društva.

PIHALNI ORKESTER BREG s sodelovanjem glasbene matice sprejema vpise za glasbeno šolo za pihala, trobila in tolkala. Info. na tel. št.: 338-6439938 ali 040-228333 in vsak četrtek, ob 20. uri na sedežu v Dolini.

ČEZMEJNI DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR SPD KRASJE, ki ga vodi Matjaž Šček, ima vaje ob petkih od 17. do 19. ure v Bazovskem kulturnem domu. Dobrodošle so nove pevke (stare od 14 do 19 let). Info: 333-1176331 in 00386-41495281 (Slo).

ČEZMEJNI MLADINSKI PEVSKI ZBOR SPD KRASJE, ki družni mlade od 10. do 14. leta, ima vaje ob četrtkih v Ljudskem domu v Trebčah v dveh izmenah (za nove pevce od 16.15 do 17.15). Info: 333-1176331 in 00386-41495281 (Slo).

SK DEVIN prireja »Smučanje na plastični stezi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo od 9. do 11. ure. 2. izmena od 11. oktobra do 1. novembra oz. od 12. oktobra do 2. novembra. Možnost najema opreme. Informacije na 338-8621592, 040-209873 ali na info@skdevin.it

SKD VIGRED obvešča pevce in godce od vse povsod, da bo tudi letos v okviru 13. Kraškega Oktoberfešta, v Praprothu pod šotorom v nedeljo, 12. oktobra, ob 16. uri tradicionalni Kraški Muzikfešt. Sodelujejo lahko muzikanti, ki igrajo na različne instrumente, tudi originalne, le da so v postavi od dva do številne skupine. Prijave do sobote, 11. oktobra zvečer pri odbornikih društva, oz. na prireditvenem prostoru v Praprothu ali na e-mailu: tajnistvo@skdvigred.org.

SKD VIGRED vabi na 13. kraški Oktoberfest pod šotorom, ki bo v Praprothu 10. 11. in 12. oktobra. V petek, 10. oktobra, ob 19. uri otvoritev, sledi ples s skupino Okrogli muzikanti. V soboto, 11. oktobra, ob 15. uri ex tempore za otroke in mladino ter turnir v briškoli za odrasle, od 19.30 ples s ansambloma Mladi kraški muzikanti in Navihanke. V nedeljo, 12. oktobra, od 9. do 10. ure zbirališče za 13. pohod »Na Krasu je krasno«. Ob 13. uri odprtje kioskov, ob 16. uri 13. Kraški Muzikfešt - srečanje ljudskih godcev in pevcev, nato ples s ansamblom Slovenski zvoki. V soboto in nedeljo taborniški kotiček za otroke in mladino v organizaciji tabornikov Rodu Modrega Vala Trst - Gorica.

AŠK KRAS - NAMIZNOTENIŠKI ODSEK obvešča, da že poteka vadba namiznega tenisa za začetnike v športno kulturnem centru v Zgoniku. Interesenti se lahko prijavijo od ponedeljka do petka ob 16.30.

MEPZ SKALA SLOVAN obvešča pevke in pevce, da se bodo pevske vaje odvijale ob ponedeljkih in četrtek, ob 20.45, v domu Skala v Gropadi. Vabljeni novi glasovi!

OBVESTILO O LJAKARJEM: Kmečka zveza obvešča, da Deželna služba za varstvo rastlin svetuje s svojim opozorilom z dne 26. septembra, da so še možni napadi oljčne muhe. Oljkarji, ki še niso opravili škropljenega posega proti oljčni muhi za preprečitev napada ličink te žuželke, še zlasti na območjih kjer je bil presežen prag nevarnosti, naj to opravijo čimprej na oljčnih belice. Omenjena služba svetuje škropljenje s sredstvi na osnovi dimetoata (Rogor). Pri tem opozarja, da je karenčna doba tega pripravka 28 dni in je zato ta poseg, upoštevajoč čas obiranja oljčnih plodov, verjetno zadnji. V primeru oljčnikov, kjer je bil

že izveden poseg, naj se oljkarji posvetujejo s strokovnjaki o morebitni potrebi po novem posegu. Kontrolna številka na mobitelih: za varstvo ECOTRAP 338-9176435, za varstvo MAGNE-OLI 347-9422892.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste otroke, ki obiskujejo vrtec in osnovno šolo. Pevske vaje vsak ponedeljek od 16. do 17. ure v društvenih prostorih v Šempolaju. Pevovodji Nicole Starc in Aljoša Saksida.

OTROŠKA PLESNA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste osnovnošolce. Tedenska srečanja, vsak četrtek, od 16. do 17. ure, v društvenih prostorih v Šempolaju. Mentorica Jelka Bogatec. Info na tel. št.: 380-3584580.

ŠAHOVSKI KROŽEK PRI SKD I. GRUDEN v Nabrežini bo potekal pod mentorstvom Borisa Fabjana ob sredah ob 18. uri za otroke in ob četrtek, ob 20.30 za odrasle.

ŠZ BOR obvešča, da bo rekreacija za odrasle potekala v prostorih Stadionu 1. maj s sledečimi urniki: ponedeljek in petek od 9. do 11. ure ter torek in četrtek od 16.30 do 17.30. Vadba se prične 2. oktobra. Informacije na licu mesta.

KRD DOM BRIŠČIKI obvešča, da se bo v ponedeljek, 13. oktobra, začela redna vadba pilatesa s sledečim urnikom: ponedeljek, od 18. do 19. in od 19. do 20. ure; četrtek, od 19. do 20. in od 20. do 21. ure. Za vpis in pojasnila pokličite na tel. št.: 040-327327 (Anica) ali 040-327062 (Norma) v večernih urah.

SKD F. PREŠEREN - ŠIVANJE NOŠ: Ponovno srečanje bo v ponedeljek, 13. oktobra, ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

KRUT - NATURA prireja začetno delavnico Bioenergije s prvim srečanjem v sredo, 15. oktobra, ob 19. uri. Iste dne od 17.30 bo stekla tudi nadaljevalna delavnica. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu Krut-a, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

KRUT sporoča, da tečaj joge pričenja v četrtek, 16. oktobra, ob 19.30. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8, Trst, tel. št.: 040-360072.

REIKI - v teku je vpisovanje na tečaj prve stopnje, ki se bo odvijal 18. in 19. oktobra pri Krut - Natura. Prijave in vse dodatne informacije na sedežu Krut-a, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

DRUŠTVO SLOVENC V MILANU bo slovesno praznovalo 40. obletnico prve slovenske maše v Milanu, v nedeljo 19. oktobra, ob 15.30, v baziliki Sv. Ambroža v Milanu.

35-LETNIKI se bomo zbrali na praznovanju v restavraciji Krizman v Repnu, v soboto, 8. novembra, ob 20. uri, kjer bo večerja z zabavo. Prijavite se na naslov: vecerjaj1973@yahoo.it (napišite svoje ime in priimek, datum rojstva in telefonsko številko) ali pokličite ob urah obedov na tel. 338-9436142 (Gabrijela). Vabljeni!

TRŽAŠKO ESPERANTSKO ZDRUŽENJE razpisuje 3. Mednarodni natečaj na temo »Božič v podobi in pesmi« namenjen otrokom vsega sveta od 6. do 14. leta. Vsak lahko pošlje več izdelkov na omenjeno temo in sicer: risbo, ki naj ne presega velikosti lista A4 in/ali pesem. Vsa dela morajo dospeti do 10. novembra, na sledeči naslov: »Esperanto Trieste C.P. 601, Trieste Centro, IT-34132, Trieste-IT«. V pošiljki naj bo listek z imenom in priimkom avtorja/ice, naslov, starost, ime šole in razreda. Vsa dobljena dela bodo razstavljena v božičnem času 2008. Zmagovalce bodo proglasili na javni svečanosti. Za nadaljnja navodila: noredv@tele2.it ali testudo.ts@gmail.com

Zaradi obnovitvenih del

bo od **6. oktobra 2008** glavni vhod v urade SDGZ-ja in Servis-a zaprt.

Stranke oz. člane vabimo, da se poslužijo vhoda z **ul. Cicerone 10**

VAŠKA SKUPNOST PRAPROT in VZPI - SEKCIJA DEVIN-NABREŽINA
ORGANIZIRATA

PROSLAVO OB 60-LETNICI POSTAVITVE SPOMENIKA PADLIM V NOB

v PRAPROTU, danes, 5. OKTOBRA, ob 15.30

- PROGRAM**
- polaganje vencev
  - pozdrav: **Giorgio Marzi** - Predsednik VZPI - Trst
  - priložnostna misel: **Milan Kučan**
  - nastop Tržaškega partizanskega pevskega zbora **Pinko Tomazič** in **Godbenega društva Nabrežina**

PARTIZANSKI MITING v šotoru na prireditvenem prostoru v Praprotu.

V primeru slabega vremena bo proslava, z izjemo polaganja vencev, potekala pod šotorom.

SPD Mačkolje in SKD Primorsko

vabita na

krajšo slovesnost ob 65-letnici požiga vasi

Prireditve bo
danes, 5.10.2008 v Mačkoljah

Ob 10.30 polaganje venca
ob vaškem spomeniku,
kjer bo nastopil Nonet Primorsko.

Ob 11.30 sv. maša za žrtve vojne.
Govoril bo dr. Aldo Štefančič.

KŠD ROJANSKI KRPAN

vabi

danes, 5. oktobra, na

ROJAN DAY

Pohodniki se zberejo
ob 14.45 na Largo Roiano.

Veselica pri gospe
Aniti Perič (Ulica Olmi 23)
od 17.00 dalje. Nastopil
bo 150-letni Martin Krpan
(Danijel Malalan)

Od ponedeljka, 6.,
do sobote, 11. oktobra 2008
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Oriani 2 (040 734441), Barkovlje -
Miramarski drevored 117 (040 410928),
Boljunec (040 228124) - samo s pred-
hodnim telefonskim pozivom in nujnim
receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Oriani 2, Barkovlje - Miramarski dre-
vored 11, Trg Cavana 1.
Boljunec (040 228124) - samo s pred-
hodnim telefonskim pozivom in nujnim
receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Cavana 1 (040 300940).
www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstve-
na služba (od 20. do 8. ure, predprazni-
čna od 14. do 20. ure in praznična od 8.
do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom,
tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega pod-
jetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške
bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 -
991170, od ponedeljka do petka od 8. do
18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi
informacije o zdravstvenih storitvah,
o združenih tržaških bolnišnicah in o
otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - Dvorana je zaprta zaradi po-
letnega dopusta.

AMBASCIATORI - 15.00, 16.50, 18.40,
20.30, 22.20 »La mummia - La tomba
dell'imperatore Dragone«.

ARISTON - 16.30, 18.30, 21.00 »La ter-
ra degli uomini rossi«.

CINECITY - 10.50, 13.10, 15.20, 17.40,
20.00, 22.10 »Mamma mia!«; 15.00,
18.10, 21.15 »Miracolo a Saant'Anna«;
10.45, 12.55, 15.10, 17.30, 20.00, 22.10
»Zohan«; 11.00, 12.50, 14.45, 16.35,
18.20 »L'arca di Noe«; 10.45, 13.00,
15.15, 16.30, 17.30, 20.00, 22.10 »La
mummia: La tomba dell'imperatore
Dragone«; 20.05, 22.00 »Sfida senza re-
gole«; 20.25, 22.15 »Burn after reading:
A prova di spia«; 10.55, 12.45, 14.40,
18.40, 20.25, 22.10 »Hancock«; 11.00,
12.55, 14.50, 16.45, 18.35 »Kung Fu
Panda«; 11.00, 13.00 »Piccolo grande
eroe«.

EXCELSIOR - 16.00, 18.30, 21.00 »Pari-
gi«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20,
21.00 »Pranzo di Ferragosto«.

FELLINI - 11.00, 14.30, 15.30, 17.00
»Kung Fu Panda«; 18.30, 20.15, 22.00
»Il papa' di Giovanna«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8)
16.00, 17.45, 20.45, 22.20 »Burn After
Reading - A prova di spia«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.45, 18.15,
19.30, 22.00 »Miracolo a Sant'Anna«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.40, 19.00, 21.20
»Tropski vihar«; 16.30, 18.40, 20.40

»Vojna zvezd: Vojna Klonov«; 17.00,
19.20, 21.40 »Dirka smrti«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30,
16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Mamma
mia!«; Dvorana 2: 11.00, 14.30, 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Zohan - Tutte le
donne vengono al pettine«; Dvorana 3:
16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Riflessi di
paura«; Dvorana 4: 11.00, 14.30, 16.00
»L'arca di Noe«; 17.30, 19.05, 20.40,
22.20 »Sfida senza regole«.

SUPER - 16.30, 21.40 »Un segreto tra di
noi«; 18.15, 20.00 »Un giorno perfetto«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.45,
17.45, 20.00, 22.00 »Mamma mia!«;
Dvorana 2: 15.30, 17.30, 20.00, 22.10
»La mummia - La tomba dell'imperatore
Dragone«; Dvorana 3: 15.40,
17.40, 20.10, 22.15 »Zohan«; Dvorana 4:
15.30, 18.15, 21.15 »Miracolo a S.
Anna«; Dvorana 5: 15.30, 17.30 »L'ar-
ca di Noe«; 20.00, 22.00 »Sfida senza
regole«.

Dragi

Angelo

Vse najboljše
za tvoj 50. rojstni dan
ti želijo

Jan, Peter, Veronika, Tina
in vsi domači

Čestitke

Jutri, 6. oktobra, bo v Dolini naš
FRANC BANDI praznoval 99 let. Vse
najboljše, obilo zdravja, da bi nam še
pripravoval dogodivščine iz mladih
let in še zahajal svojim prijateljem v
partizanski klub mu iz srca želimo vsi
domači.

V Borštu praznuje svoj 97. rojstni
dan **FRANC PETAROS**. Da bi praz-
noval še veliko takih dni in da bi po-
stal trisrono mu iz srca želimo in vo-
ščita hčerki **Mira** z **Eziom** in **Tončka**
z **Brunom** ter vnuka **Francesco** in **De-
va** s **Cristianom** in malo **Magdalo**, ki
mu pošilja velik poljubček. Čestitkam
se pridružujeta **Ana** in **Marica**.
Dragemu pranonotu **FRANCU**
bova pomagala ugasniti 99 svečk na
torti, **Nikola** in **Teodora**.

SMUČANJE V NABREŽINI JESEN 2008

na plastični stezi z društvenimi učitelji

od septembra do decembra

vsako soboto in nedeljo 9.00 - 11.00

Možni datumi

1. izmena sobote od 11.10. do 1.11.
1. izmena nedelje od 12.10. do 2.11.
2. izmena sobote od 8.11. do 29.11.
2. izmena nedelje od 9.11. do 30.11.

Možnost najema opreme

Za informacije in vpisovanja:
info@skdevin.it - 338 8621592 ali
ALTERNATIVA SPORT, ŠTIVAN
tel. 040 209873, 335 8416657
www.alternativasport.com
alternativasport@alternativasport.com

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

vabi na predstavitev publikacije

GREMO V MESTO LJUBLJANA

(Arhitekturni sprehodi in ogledi)

v sredo, 8. oktobra 2008, ob 18. uri
v galeriji Narodnega doma v Trstu.

O publikaciji bosta spregovorila avtorja
arh. Špela Kuhar in Robert Potokar
ter arhitekt Anastazija Korsič.
Glasbeni utrinek: Tadeja Kralj (harfa).

PRODAM kraški portal. Tel. 334-
6475337.

PRODAM kraško skrinjo iz oreha, vso
pobarvano z rožami. Tel. 339-7396098.

PRODAM motor aprilia 125 tuareg - win
po ugodni ceni. Tel. 338-6036203.

Osmice

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdolu je
odprta. Točimo belo in črno ter nudi-
mo domač prigrizek.

OSMICO je odprl Škerk Boris v Prapro-
tu. Tel. št.: 040-200156.

OSMICO ima Zahar, Boršt 57. Tel. 040 -
228217.

Poslovni oglasi

**BAZOVICA, ZAZIDLJIVO ZEM-
LJIŠČE**, ravno, sončno, z grad-
benim dovoljenjem. Nadaljnje
informacije Immobiliare Pun-
tocasa
040-662111

VINO MERLOT kvalitetno pro-
dam.
00386-31270149

IZKUŠENA GOSPA IŠČE DELO:
pomoč starejšim, pospravljanje.
Tel. 00386-41948806

TRGOVINA JESTVIN IŠČE va-
jenca(ko) za delo v skladišču.
347-2220095

PRI TEŽAVAH s krčnimi žilami in
odprtimi ranami se obrnite na
Center za zdravljenje venskih bo-
lezni Portorož.
Tel. 00386-31837218

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratova-
le naslednje črpalke:

AGIP: Miramarski drevored 49, Ka-
tinara - Ul. Forlanini
SHELL: Zavlje (Milje), Nabrežina 129
ESSO: Drevored Campi Elisi, Zgonik
- Državna cesta 202 - km 18+945
TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3
FLY: Passeggio S. Andrea

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-
TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km
36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4
TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv.
Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev.
49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Ka-
tinara - Ul. Forlanini, Furlanska ce-
sta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7,
Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Car-
naro - Državna cesta 202 km 3+0,67,
Opčine - križišče, Kraška pokrajins-
ka cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan
RA km 27

V sodelovanju s FIGISC.

Loterija 4. oktobra 2008

Bari	31	67	35	25	30
Cagliari	2	4	65	58	40
Firenca	81	77	62	83	37
Genova	3	86	79	19	14
Milan	80	75	32	24	13
Neapelj	88	27	43	38	76
Palermo	81	58	28	73	47
Rim	89	67	71	44	51
Turin	35	66	61	65	11
Benetke	65	51	8	37	78
Nazionale	79	9	65	23	85

Super Enalotto št. 120

31	58	80	81	88	89	jolly 65
Nagradni sklad						7.060.178,96 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						72.481.990,00 €
2 dobitnika s 5+1 točkami						706.017,90 €
26 dobitnikov s 5 točkami						40.731,81 €
3.503 dobitnikov s 4 točkami						302,31 €
111.408 dobitnikov s 3 točkami						19,01 €

Superstar

79

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
1 dobitnik s 5 točkami	1.018.295,25 €
22 dobitnikov s 4 točkami	30.231,00 €
369 dobitnikov s 3 točkami	1.901,00 €
6.063 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
39.687 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
93.609 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

Pod pokroviteljstvom
Pokrajine Trst

Folklorno srečanje posvečeno
Stojanu Petarosu

STU LEDI NEJ PRIDE NUTER

Nedelja, 12. oktober 2008
Kosovelov dom - Sežana
ob 17. uri

Sodelujejo:
TFS STU LEDI
AFS ŠTUDENT - Maribor
GF SANTA GORIZIA - Gorica
Istrska glasbena skupina VRUJA

Vstopnice so na razpolago v Tržaški knjigarni
in v pekarni Ota v Boljuncu ter eno uro pred
začetkom pri blagajni Kosoveloga doma
Izkupiček večera bo dodeljen Centru
Via di Natale onlus iz Aviana

Vabljeni

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 5. oktobra 2008
MARCELIN

Sonce vzhide ob 7.09 in zatone ob 18.37
- Dolžina dneva 11.28 - Luna vzhide ob
13.40 in zatone ob 21.39.

Jutri, PONEDELJEK, 6. oktobra 2008
VERA

VREME VČERAJ OB 12. URI: tempe-
ratura zraka 17,3 stopinje C, zračni
tlak 1009,5 mb raste, veter 40 km na
uro vzhodnik severo-vzhodnik, bur-
ja s skunki do 75 km na uro, vlaga 56-
odstotna, nebo rahlo pooblačeno,
morje razgibano, temperatura mor-
ja 18,8 stopinje C.

OKLICI: Marino Ierman in Susanna Pe-
ruzzo, Giuliano Brancolin in Alessan-
dra Barni, Claudio Jenko in Rossana
Braidia, Rino Savko in Gina Zugan.

Lekarne

Nedelja, 5. oktobra 2008

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Baiamonti 50, Sv. Ivan - Trg Gio-
berti 8, Trg Oberdan 2, Milje - Ul.
Mazzini 1/A, Sesljan.

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Baiamonti 50 (040 812325), Sv.
Ivan - Trg Gioberti 8 (040 54393), Mi-
lje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).
Sesljan (040 208731) - samo s pred-
hodnim telefonskim pozivom in nuj-
nim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Baiamonti 50, Sv. Ivan - Trg Gio-
berti 8, Milje - Trg Oberdan 2.

Sesljan (040 208731) - samo s pred-
hodnim telefonskim pozivom in nuj-
nim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Oberdan 2 (040 364928).

13. Koroški kulturni dnevi na Primorskem

Slovenska prosveta in župnija Repentabor
vabita danes, 5. oktobra, ob 18. uri
v romarsko cerkev na Repentabru na

Pripoved svetopisemskih besedil
A inu O

Izvajata Janko Krištof in Andrej Feinig

Društvo slovenskih izobražencev

vabi v
torek, 7. oktobra, ob 20.30
na predstavitev knjige

Lučke Kralj Jerman

Janko Kralj,
utišani in pozabljeni
slovenski politik (1898-1944)

Sodelujejo: prof. Peter Černic,
prof. Tomaž Simčič in avtorica.
Glasbena točka:
mladi pevci in glasbeniki,
pravnuki dr. Kralja.
Večer bo vodil Ivo Jevnikar.

v Peterlinovi dvorani,
Ul. Donizetti 3

Društvo slovenskih izobražencev

vabi v
okviru 13. Koroških kulturnih dnevov
na Primorskem na
prvi večer v sezoni

Odprtje razstave
Simone Ane Krajger
in literarno-glasbeni večer

Oblikovali ga bodo
Stanko, Samo in Miro Wakounig

Jutri ob 20.30
v Peterlinovi dvorani,
Donizettijeva 3, v Trstu

Izleti

KLAPA'36 dolinske občine vabi na izlet v Nadiške doline v nedeljo, 19. oktobra. Vabilo na kosilo, ogled Čedada in obisk praznika kostanjev. Za informacije 040-228896 (Nerina) ali 040-228254 (Just).

POZORI! Enodnevni izlet po partizanskih poteh v nedeljo, 19. oktobra, v organizaciji SKD Slavec Ricmanje - Log ODPADE, zaradi nizkega števila udeležencev.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV organizira ekskurzijo »Po poteh pesnikov« in pisateljev v nedeljo, 12. oktobra. Ogledali si bomo domačijo Miška Kranjca v Veliki Polani in kulturno zgodovinske zanimivosti v Jeruzalemu. Odhod iz Gorice ob 7. uri (parkirišče pri Rdeči hiši na ital. strani), ob 8. uri z Opčin (Prosvetni

dom). Zaradi organizacijskih razlogov, sprejemamo prijave samo do ponedeljka, 6. oktobra. Na razpolago je le še nekaj mest.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE organizira 12. oktobra enodnevni izlet v Ptuj. Za informacije in prijave je na razpolago gospa Vesna, tel. 040-271862 (v popoldanskih urah).

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA vabi na tradicionalni pohod po Banjšicah, v nedeljo, 12. oktobra. Krožna pot primerna za vsakogar, po pohodu družabno srečanje. Zbor udeležencev med 8.30 in 9. uro pred domom KS na Banjšicah. Vpisnina: 5,00 evrov (topel obrok in napitek). Pohod vodi Jože Sedevčič, ki ga lahko pokličete za dodatne informacije na tel.: 041/345-411.

SESTRE IZ SV. KRIŽA PRI TRSTU vabijo v soboto, 18. oktobra, na romarski izlet v Kočevje in širšo okolico z zanimivo zgodovinsko preteklostjo in lepoto narave. Avtobus bo odpeljal z Bazovice b 6.10. s trga Oberdan ob 6.30, s Sosljana ob 6.45, s sv. Križa ob 6.50, s Proseka ob 6.55, z Opčin ob 7. uri. Stroški romarskega izleta znašajo 42,00 evrov. Za vpis in podrobnejše informacije pokličite čimprej 040-220693 ali 347-9322123.

ASD-SK BRDINA organizira 18. in 19. oktobra izlet in smučanje na ledeniku Molltaler. Vpisovanje je odprto vsem. Za informacije in prijavo pokličite na tel. št. 348-8012454. Zaradi organizacijskih razlogov, naj se zainteresirani javijo čimprej. Vljudno vabljeni!

KMEČKA ZVEZA vabi svoje člane, da se udeležijo izleta, ki ga prireja v nedeljo, 19. oktobra, na tradicionalni praznik kostanja BURNJAK. Praznik nudi poleg pokušine in možnosti nakupa domačih pridelkov, med katerimi izstopa kostanj, bogat kulturni spored. Odhod avtobusa ob 7.30 iz Boljunca. Cena izleta, ki vključuje potovanje z avtobusom in kosilo, je 35,00 evrov. Zainteresirane naprošamo, da se iz organizacijskih razlogov čim prej vpišejo v uradih Kmečke zveze v Trstu in Gorici, tudi telefonsko, od ponedeljka do petka do 13. ure (Trst - 040 362941, Gorica 0481- 82570).

PODPORNO DRUŠTVO V ROJANU in krožek KRUT vabita na izlet v nedeljo, 19. oktobra, tokrat »Skozi Ljubljano do Dovjega«. Vpisovanje in vse informacije na Krut-u, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, pri g. Kobalu, tel. 040-826661 in g. Boletu, tel. 040-417025.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA tudi letos organizira tradicionalni izlet oljkarjev, ki se bo odvijal v dneh 22., 23. in 24. oktobra. Z avtobusom se bo

ste odpeljali v Ligurijo, kjer si boste lahko ogledali razne oljčnike, vinograde in torklo ter razne lepote Ligurije. En dan bo posvečen samo turizmu, premikali pa se boste z ladjo in z vlakom in si ogledali Cinque Terre. Približna cena izleta za vse tri dni znaša 270,00 evrov. Če ste zainteresirani pokličite v jutranjih urah na tel.št.: 040-8990103 (Laura), oz. 040-8990108 (Roberta) in boste dobili vse dodatne informacije in tudi podroben program izleta.

UPRAVNA SLUŽBA ZA SOCIALNO SKRBTSTVO obvešča, da Občine Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo izlet na Bled v petek, 24. oktobra. Letovanja se lahko udeležijo ostarele osebe (nad 65. letom) s stalnim bivališčem v eni od navedenih občin. Za vpis in morebitne dodatne informacije se obrnite na Upravno službo za Socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, Naselje Sv. Marva 124 - Sosljan, tel. št. 040/2017383-389.

ITALIJANSKA USTANOVA ZA SPOZNAVANJE SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE vabi na v nedeljo, 26. oktobra, na brezplačni kulturno-jezikovni izlet na Sočo in v dolino Trente. Obiskali bomo tudi muzej I. svetovne vojne v Kobaridu. Izlet je namenjen vsem, ki znajo in se učijo slovenski jezik tudi preko drugih šol. Info.: na sedežu ustanove, ul. Valdirivo 30, tel. št. 040-761470, 040-366557 od 17. do 19. ure ali 338-2118453.

Prireditve

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da je v v razstavnih dvorani Turističnega Informativnega Centra v Sosljanu (IAT) na ogled razstava Izložba umetnikov, na kateri razstavljajo do 12. oktobra: Tomaž Caharija (kamniti izdelki), Piero Marcucci (skulpture in slike), Miloš Ciuk (kamniti izdelki), Mileva Martelanc (glineni izdelki), Vittorio Porro (kamnite skulpture), Luisia Comelli (slike), Anita Nemarini (slike), Viktor Godnic (slike), Luca Monet (kamen) in Anica Pahor (skulpture in slike).

SPD MAČKOLJE IN SKD PRIMORSKO vabita na krajšo slovesnost ob 65-letnici požiga vasi. Prireditve bo danes, 5. oktobra, v Mačkoljah. Ob 10.30 polaganje venca ob vaškem spomeniku, kjer bo nastopil Nonet Primorsko, ob 11.30 Sv. Maša za žrtve vojne. Govoril bo dr. Aldo Štefancič.

V BAMBIČEVI GALERIJ Proseška ul. 131, Opčine, je na ogled razstava »Podobe iz mojega čopiča«, slikarja Claudia Clarija. Odprto od ponedeljka do petka 10. do 12. ure in 17. do 19. ure do danes, 5. oktobra.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV vabi na predstavitev knjige Lučke Kralj Jerman z naslovom Janko Kralj, utišani in pozabljeni slovenski politik (1898-1944). Predstavitev bo v torek, 7. oktobra, ob 20.30 v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3. Knjigo bo predstavil prof. Peter Černic, ob njem bosta spregovorila tudi avtorica ter prof. Tomaž Simčič. Z glasbeno točko bodo nastopili mladi pevci in glasbeniki, pravnuki dr. Kralja. Večer bo vodil Ivo Jevnikar. Začetek ob 20.30.

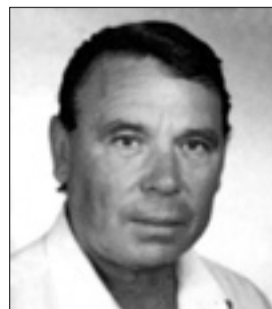
OBČINA MILJE vljudno vabi na otvoritev razstave »Porečanka včeraj: ozkotirna proga danes: pot zdravja in prijateljstva«, ki jo je uredila Branka Sulli Sulčić. Otvoritev bo v petek, 10. oktobra, ob 18. uri v občinski dvorani umetnosti »G. Negrinin«.

SKD BARKOVLJE Ul. Bonafata 6 prireja v soboto, 11. oktobra, večerni pohod »Zoro Starec«. Po domačih klančih nas bo vodila prof. Marinka Pertot. Ob 16. uri bo počastitev spomina Zora Starca na pokopališču na Kontovelu. Ob 17. uri bo start pohoda izpred sedeža barkovljanskega društva. Priporočamo primerno obutev in svetilko. Info vam nudijo na tel. 040-411635 ali 040-415797.

DOBRODELNI KONCERT »STU LEDI NEJ PRIDE NUTER« - folklorno srečanje posvečeno Stojanu Petarosu, pod pokroviteljstvom Pokrajine Trst, bo v nedeljo, 12. oktobra, ob 17. uri, v Kosovelovem domu v Sežani. Sodelujejo: TFS Stu Ledi, AFS Študent (Maribor), GF Santa Gorizia (Gorica) ter Istrska glasbena skupina Vruja. Izkupiček bo dodeljen v dobrodelne namene.

† Zapustil nas je naš dragi

Ivo Gherlani

Žalostno vest sporočajo

žena Anna ter hčerki Martina
in Nastja z Vanjo.

Pogreb bo jutri, v ponedeljek, 6. oktobra ob 14.30 na barkovljanskem pokopališču.

Barkovlje, 5. oktobra 2008

Pogrebno podjetje Alabarda Opčine

Žalovanju se pridružuje

sestra Majda z družino

Ob izgubi Iva
izraža ženi Anni in hčerkama
Martini in Nastji sožalje

atletska stara garda Bora

Ob izgubi dolgoletnega člana
Iva Gherlanija izrekajo

odborniki in člani
TPK Sirena

občuteno sožalje ženi Anni ter hčerkama
Martini in Nastji

Dragi prijatelj Ivo,
mnogo prezgodaj te je kruta bolezen
odtrgala od vseh nas.
Ostal boš vedno v naših srcih in spomin
na tvoj duhovit značaj in lepe
trenutke, ki smo jih preživeli skupaj,
nam bodo v tolažbo.
Ani, Nastji in Martini smo ob strani

vsi mi s Ku'rta in Spolovine,

ki vas imamo radi.

Draga Nastja,
s srcem in pesmijo smo ti ob strani.
Topel objem

MeMPZ - Trst

Draga Nastja,
ob težki izgubi dragega očeta izrekamo
iskreno sožalje tebi in družini.
Vedno ti bomo ob strani

Vanja, Martina, Danijel,
Kaja in Daniel, Ilja in Sara, Gregor,
Alenka in Ivo, David

Dne 26.09.2008 nas je daleč od rojstne
vasi zapustila naša draga

Andreina Kralj vd. Škrinjar

Žalostno vest sporočajo

sinovi Franc, Žarko in Boris z
družinami, sestra, svakinja Marta,
teta Marija z družino in ostalo
sorodstvo.

Trstenik (Srbija), Trebče,
5. oktobra 2008

† Zapustila nas je

Cecilia Pettiroso (Cilka)

Žalujoči

hči Neda, vnuka Ester in Francesco
ter mala Michelle.

Pogrebni obred bo jutri, 6. oktobra ob
12.30 v ulici Costalunga; žarni pogreb
bo 20. oktobra ob 10.00 v ricmanjski
cerkvi.

Preminil je naš dragi

Elio Komar

Žalujoči

žena Nella, sin Maurizio, brat
Mario s Fiorello in Eleno ter ostali
sorodniki.

Zahvaljujemo se prijateljem, ki so nam
stali ob strani.

Pogreb bo 6. oktobra ob 13.00 iz
mrtvašnice v ulici Costalunga na
katinarsko pokopališče.

TPPZ Pinko Tomažič

izreka iskreno sožalje svojemu pevcu
Mauriziju Comariju ob izgubi dragega
očeta.

† Mirno je zaspala naša draga
mati, nona in pranona

Regina Vergan vd. Babič

Žalostno vest sporočajo

sinovi Renato, Egidio in Guido z
ženami, vnuki, pravnuki
in ostalo sorodstvo.

Pogreb bo v torek, 7. oktobra ob 12.40
v mrtvašnici v ulici Costalunga.

Domjo, 5. oktobra 2008

Pogrebno podjetje Alabarda Opčine

ZAHVALA

Družina

Giuseppine Ambrosi vd. Cingerla

(Pina z Grada)

se pristrčno zahvaljuje vsem, ki so na
katerikoli način počastili njen spomin.

Kontovel, 5. oktobra 2008

Kraško pogrebno podjetje Lipa

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so
nam bili ob strani ob smrti naše drage
mame in none

Anice Prihavec vd. Udovič

Posebej se zahvaljujemo vodstvu in
osebju doma Tilia za skrb in nego,
Združenju aktivistov NOG na
Tržaškem, krožku Krut, Slovenski
kulturno-gospodarski zvezi, ZZB
NOV iz Postojne, govornicama Sonji
Božič in Brunu Olenik ter oktetu
Odmevi.

Svojci

Trst, 5. oktobra 2008

ZAHVALA

Tatjana Šmuc vd. Koren

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so ob
njeni smrti sočustvovali z nami in na
katerikoli način počastili njen spomin.

Hvala dr. Žerjalu za skrb in gospodu
Jakominu za lepe besede ob slovesu.

Svojci

6.10.1999

6.10.2008

Darko Jercog

Z ljubeznijo se te spominjajo

vsi tvoji

Dolina, 5. oktobra 2008

KRAŠKO
POGREBNO PODJETJE
LIPA

ONORANZE FUNEBRI
ob trenutku žalosti...
...diskretnost, tradicija,
vljudnost in kakovost

BREZPLAČNA ZELENA ŠTEVILKA
800 833 233

na Opčinah
50m od tramvajske
postaje

Opčine - Narodna ulica 32
tel. 040.211399 -
fax 040.2155392

Boljunec št. 44/a
tel. 040.369696 -
fax 040.3487704

Trst - ul. Torrebianca 37/a
tel. 040.660755 -
fax 040.3479959

Tržič - ul. San Polo, št 83
Tel. 0481.411723 -
fax 0481.419252
zelena št. 800-860-020

Kučan pri rubijskem Trubarju

Danes ob 12.15 bo k obeležju Primoža Trubarja pred Rubijskim gradom prišel nekdanji slovenski predsednik Milan Kučan; spremljal ga bo generalni konzul Jože Šušmelj. Kučan se bo nato odpravil v Praproče, kjer bo govornik na svečanosti ob spomeniku.

Nesreča med potjo v šolo

Med potjo v šolo se je včeraj ob 8. uri v Ulici Cosulich v Trzinu ponesrečil 14-letni skuterist, v katerega je trčil avtomobil. Mladenič je padel na tla in se poškodoval. Na kraju je posredovalo osebje službe 118, ki ga je prepeljalo v tržiško bolnišnico.

Občni zbor Sovodenj

Kulturno društvo Sovodnje prireja redni občni zbor članov v torek, 7. oktobra, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu. Po razrešnici starega odbora bodo volitve za nov odbor. Člani, ki niso še poravnali članarine, in novi člani bodo lahko za to poskrbeli pred začetkom občnega zbora.

Danes praznik v Podgori

Župnija in krajevna skupnost v Podgori prireja danes praznik Rožnenske Matere Božje; ob 11. uri bo maša, ob 15.30 nagovor in procesija, ki jo bo vodil novomašnik Maks Suard, ob 16.30 pete litanije in blagoslov, ob 17. ure dalje družabnost na trgu. Nastopila bo godba na pihala iz Trziča.

Zaprta IRIS-ova okenca

Okenca družb IRIS, IrisAcqua in Isogas bodo jutri popoldne in v torek dopoldne zaprta zaradi posodabljanja računalniškega sistema; informacije na tel. 800-993131 (IrisAcqua), 800-993100 (IRIS) in 800-993100 (Isogas).

Zagrebski kvartet saksofonov

V novogoriškem Kulturnem domu se jutri ob 20.15 začneja 28. koncertna sezona. Nastopili bodo člani Zagrebskega kvarteta saksofonov z gostom večera, pianistom Itearjem Golanom, profesorjem za komorno glasbo na konservatoriju v Parizu. Na programu bodo dela W.A. Mozarta, Pavla Merkuja in Dmitrija Šostakoviča. (nn)

UNITRE zbira prijave

Univerza za tretje starostno obdobje (UNITRE) iz Gorice bo z jutrišnjim dnem in do 17. oktobra v večnamenskem centru v ulici Baiamonti sprejemala prijave za novo akademsko leto; ob ponedeljkih, torkih, četrkih in petkih med 10. in 12. uro, ob sredah med 16. in 18. uro. Informacije nudijo na tajništvo ob ponedeljkih med 10. in 12. uro. Začetek lekcij bo 20. oktobra.

V Gorici spet ludoteka

V večnamenskem centru Lenassi v Gorici bo jutri oživela občinska ludoteka. Ob dejavnostih v okviru programa »Spazio gioco« bodo ponujali tudi pravilnične urre, pobe za spodbujanje k branju in tečaje kreativnega pisanja za otroke med 10. in 14. letom; informacije na tel. 0481-583521.

DOBERDOB - Praznovali obletnico pobratenja z občino Bled

Družijo jih jezери in desetletno prijateljstvo

Z mednarodnim odbojgarskim turnirjem uradno predali namenu telovadnico

7. julija 1998 sta župana Doberdoba Mario Lavrenčič in Bleda Vinko Golc podpisala listino o pobratenu in s tem podkrepila prijateljske stike, ki so jih v 80. letih prejšnjega stoletja zastavile partizanske organizacije iz obeh občin. Včeraj so na doberdobskem županstvu desetletno prijateljstvo potrdili, z uradnim odprtjem telovadnice in z mladinskim odbojgarskim turnirjem pa simbolično predali mladim generacijam nalogo, da negujejo prijateljske vezi med Bledom in Doberdobom.

Blejsko delegacijo, ki jo je vodil župan Janez Fajfar, so v občinski palači sprejeli župan Paolo Vizintin, podžupan Nordio Gergolet, pokrajinski svetnik Marko Jarc in občinski svetniki. »Družita nas jezeri in trdno prijateljstvo, ki je vzklilo na stikih med borčevskimi organizacijami z Bleda, iz Doberdoba, Dola-Jamelj in z Vrha. V zadnjih desetih letih smo se večkrat srečali na kulturnih in športnih dogodkih; danes dolgoletno prijateljstvo potrjujemo z obvezo, da ga bomo razširili še na druga področja,« je poudaril Vizintin, medtem ko je njegov blejski kolega Fajfar povedal, da na pobratenje z Doberdobom z letošnjim letom opozarja tudi tabla ob vhodu v mesto. V imenu blejskih borcev je spregovoril Borut Rase, v imenu VZPI-ANPI pa njen pokrajinski podpredsednik, sicer bivši doberdobski župan Mario Lavrenčič. Po njegovih besedah Slovenci v Italiji potrebujemo stike z matico, da ohranimo svojo narodno zavest, zato pa je prijateljstvo z Bledom še toliko bolj pomembno. Lavrenčič je poudaril, da so bili pred desetimi leti med podpisniki listine o pobratenu Stanko Gergolet, Lojze Leghissa, Franc Grilj, Franc Arh, Karlo Černič, Andrej Jarc, Marija Stare in Franc Cuzner. Goste z Bleda je pozdravil tudi predsednik sekcije VZPI-ANPI iz Jamelj Jordan Semolič, zatem pa je župan Fajfar izročil Vizintinu knjigo o Primožu Trubarju in kipec rajске ptice, arheološke najdbe iz 6. stoletja,

ki je blejski simbol. Vizintin je blejskim borcem in županu podaril umetniški fotografiji Karla Černica, medtem ko je občinski svetnik Igor Juren posnetkoma dodal še knjigo avstroogrskega častnika Abela Kornela Kras na Soči, ki je izšla pred kratkim. Po slavnostni seji so se poklonili spominu padlim v NOB. Pred vaški spomenik so poklonili venec; zapel je

partizanski pevski zbor z Bleda, spregovoril pa Karlo Černič.

Praznično vzdušje se je nadaljevalo popoldne, ko so uradno odprli občinsko telovadnico. Športne in rekreacijske dejavnosti sicer potekajo že eno leto, pred kratkim pa so prejeli dovoljenje za prirejanje tekem. Poleg domačega Vizintina in župana z Bleda sta

Slavnostna seja doberdobskih in blejskih upraviteljev (zgoraj levo); rez traku nove telovadnice (zgoraj); del udeležencev odprtja (levo)

ALTRAN

spregovorila predsednika pokrajine Enrico Gherghetta in goriškega odbora CONI Giorgio Brandolin, ki sta poudarila, da v doberdobski občini zelo dobro skrbijo za vzgajanje mladih športnikov. Po njunih besedah je zato telovadnica pomembna pridobitev, ki bo še dodatno popestrila paletu športnih aktivnosti in nudila občanom možnost treniranja

in rekreacije v zimskih mesecih. Ob velikem številu vaščanov so bili na odprtju prisotni tudi predsednik SSO za Goriško Janez Povše, župan občine Miren-Kostanjevica Zlatko Martin Marušič in predsednik krajevne skupnosti Prvačina Robert Černe. Zaigral je pihalni orkester Kras, zapel pa ženski pevski zbor Jezero. (dr)

NOVA GORICA - Teden otroka Igrivo, poučno in ustvarjalno

V okviru tedna otroka, ki se začne jutri in bo trajal do petka, se bo v Novi Gorici dogajalo marsikaj zanimivega. V kulturnem domu so pripravili vrsto poučnih, igrivih in zabavnih kulturnih dogodkov. V mestni galeriji bodo potekale ustvarjalnice z naslovom Punčka iz cunj. V sredo ob 9.30 uri bo v mali dvorani kulturnega doma glasbeno-lutkovna predstava Sonce gre na potep. Istega dne, uro kasneje, bo gledališče v isti dvorani odigralo še glasbeno animacijsko predstavo Marko skače. V četrtek in petek bo ob 8. uri in 10.30 v veliki dvorani kulturnega doma na ogled musical z naslovom Čarovnije - protipackarije, v mestni galeriji pa bo bodo ob 9. uro in 10.30 potekale Galove urre. Pestro dogajanje za otroke in starše pripravljajo tudi v mladinskem centru. V baru Center (na prostem med knjižnico in gledališčem) bodo vsak dan med 15. in 17. uro pripravili kotiček z družabnimi igrami in kotiček ustvarjalnosti. V sredo pa bo ob 16. uri na sporedu otroška igra Čarobni klobuček. (nn)

TRŽIČ - Na avtocesti A4 Cestninska postaja naj se premakne

Pizzolitto zahteva selitev iz Moščenic v Ronke

»Cestninsko postajo je treba premakniti iz Moščenic v Ronke.« V to je prepričan tržiški župan Gianfranco Pizzolitto, ki je se je včeraj v Trzinu udeležil okrogle mize o cestnih infrastrukturah in intermodalnosti, na kateri je bil prisoten tudi deželni odbornik za promet Riccardo Riccardi. Po Pizzolittovih besedah je treba novo cestninsko postajo zgraditi skupaj z uresničitvijo tretjega voznega pasu na avtocesti A4. Tržiški župan je pojasnil, da je zaradi kraških tal nemogoče širiti avtocestno postajo pri Moščenicah, sploh pa bi z gradnjo nove postaje v Ronkah razbremenili prometa velik del tržiškega mesta okrožja, ki je nasičeno z avtomobili in tovornjaki. Načelno se je s Pizzolittom strinjal direktor družbe Autovie venete Giovanni Cervesi, medtem ko odbornik Riccardi predloga tržiškega župana ni komentiral.

Abonmajska sezona

ABONMA V GORICI

od 6. OKTOBRA, vpis abonmajev pri goriškem uradu

Info: goriški urad, Korzo Corso Verdi 51, Mob. 340 8624701
Urnik: pon/pet (14.00-17.00), sob (9.00-12.00)
Brezplačna telefonska št. 800214302 - pon/pet (10.00-17.00)

VABILO K ABONMAJU

Torek, 28. oktober ob 20.30 - Kulturni center Lojze Bratuž
Torek, 4. november ob 20.30 - Kulturni dom Gorica

EDOARDO ERBA Maraton v New Yorku

info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

ZDRAVŠČINE - Tečaje jezika in kulture prireja krajevno društvo

Vse več povpraševanja po slovenskem jeziku

Sredi septembra so se odpravili v Kosovelove kraje in spoznali so Jolka Milič

Med italijanskim prebivalstvom se krepki zanimanje za slovenščino. V Zdravščinah, v občini Zagraj, pri krajevnem društvu se slovenskih tečajev udeležuje 35 oseb, od otrok do odraslih, ki se jezika in kulture Slovencev učijo pod vodstvom Aleksandre Devetak.

S tečaji so začeli marca letos, jih prekinili med poletjem, s prvim oktobrom pa so ponovno stekli, in sicer ob ponedeljkih in torških za skupnih tri ure in pol lekcij na teden. Prvi dve stopnji obiskujejo otroci iz vrtca, osnovne in nižje srednje šole - skupno petnajst otrok -, medtem ko je tretji tečaj namenjen dvajsetim odraslim osebam. Niso samo domačini, saj so med njimi tudi posamezniki iz Gradišča, Laškega, Manzana in od drugod.

Najboljša pot do jezika je neposreden stik z ljudmi, ki ga govorijo. Zato Devetaka-va ponuja tečajnikom tudi predavanja, prireditve, družabnosti in poučne izlete. Sredi septembra so se na primer odpravili v Kosovelove kraje. Skupino odraslih tečajnikov, ki se jim je pridružilo nekaj višješolcev, sta dopoldne v Kosovelovi knjižnici v Sežani sprejeli ravnateljica Nadja Mislej Božič in njena sodelavka Marija Umek, na srečanje z njimi pa je prišla prevajalka in pesnica Jolka Milič, ki jih je nagovorila energično in prodor- no, kot je zanjo značilno. Med drugim jim je povedala, da se je morala tudi sama učiti slovenščine, saj so ji bile pod fašizmom vsiljene italijanske šole. Še najbolj je bil dragocen njen nasvet, naj berejo karkoli in neprestano, naj bodo knjige, dnevniki ali revije, kar jim je najbolj všeč, in naj jezik vadijo v govoru, brez bojzani ali sramu. Mlajšim pa je šel nasvet, naj si dobijo slovenskega fanta ali dekle. Vmes je prebrala nekaj Kosovelovih verzov v izvirniku in v svojem italijanskem prevodu.

Po obisku knjižnice, ki se odlikuje po sodobni gradnji, bogati ponudbi in številčnosti obiskovalcev, so se tečajniki, ki jih je ob Devetakovi spremljala predsednica društva Zdravščine Patrizia Mauri, odpravili v Lipico, na ogled Černigojeve razstave in galerije, nato pa še na Kosovelovo domačijo v Tomaj. Tu jih je sprejela Dragica Sosič, kustosinja spominske zbirke, ki se je družila s Kosovelovimi. Za konec so se pesniku Krasa poklonili še pred grobom. Na ta dan so slovenski jezik in kulturo doživeli.

Tečajniki iz Zdravščin pred Kosovelovo knjižnico v Sežani (zgoraj), prevajalka in pesnica Jolka Milič v njihovi sredi (desno)

KULTURNI DOM

Na odru zgodba primorskih Lešandrink

Aleksandrinke ali tudi Lešandrinke. Pod tem imenom so se prepoznavala primorska dekleta, ki so s trebulhom za kruhom odhajala na delo v Egipt in o katerih govori gledališka igra »Trieste - Alexandria Embarked« (Štorja od lešandrink), ki jo bo goriški Kulturni dom gostil konec tekočega meseca. Igro si je zamislila Neda Rusjan Bric, sestavila pa jo je na podlagi dokumentov in pisem svoje babice, ki je tudi sama doživela žalostno usodo.

Zgodba o Aleksandrinkah se je začela že konec 19. stoletja, vrhunec pa je pojav dosegel v dvajsetih letih prejšnjega stoletja. Vse-splošna beda s kmetijami in posestvi, ki so pod težo davkov »šle na bobene«, je povzročila množično odhajanje deklet v Aleksandrijo. Tam so se Primorke oprijete kakršnega koli dela; številne izmed njih so se zaposlile kot otroške varuške in guvernante, niso pa bile redke niti dojlje, sobarice in kuharice. V mestu ob Sredozemskem morju so ostajale po več let, s plačo, ki so jo tam dobivale, pa so pred bankrotom rešile marsikatero domačijo. Dogažalo se je tudi, da so se domov vračale onemogle in brez socialnega varstva po treh ali štirih desetletjih, marsikatera pa se ni nikdar več vrnila.

Tragika primorskih Lepih Vid je bila veliko let zamolčana. O izseljeniškem valu, ki je zajel več tisoč Primork, zlasti iz spodnje Vipavske doline, so se zgodovinarji, raziskovalci in pisci začeli zanimati šele v zadnjih desetletjih. Izšlo je kar nekaj knjig, pa tudi niz radijskih oddaj na Radiu Trst A, ki jih je pripravila goriška novinarka Dorica Makuc. Ista avtorica je leta 1993 napisala tudi knjigo Aleksandrinke, leta 2002 pa je izpod peresa Marjana Tomsiča izšel še roman Grenko morje.

Pred kakim letom se je bridke tematike lotila tudi mlada režiserka Neda Rusjan Bric. Zanimivo gledališko delo Štorja od lešandrink, da si bilo lani na ogled v Trstu, bo gostil Kulturni dom v Gorici v ponedeljek, 27. oktobra. Gre za ganljivo uprizoritev, ki s pomočjo projekcije plovice po morju gledalca pomaga, da si ustvari dokaj jasno sliko o razmerah, v katerih je nastal pojav Aleksandrink. Ker so Lešandrinke v veliki večini primerov bile doma z Goriškega, so organizatorji - ZSKD, Kulturni center Lojze Bratuž, ZSKP in Kulturni dom - prepričani, da bo večer prabil veliko gledalcev. (vip)

VRH - Jutri Dobrodelni večer pri Čotovih

Družina Čotovih prireja jutri ob 20. uri v Lokandi Devetak na Vrhu tradicionalni dobrodelni večer z naslovom Težka izguba naj lajša tegobe, Mirku Špacapanu v spomin - petje in beseda v spomin na Neko-ga, ki ga je zahrbtna bolezen odtrgala iz naše srede. Ob deseti obletnici smrti mame, žene in none Helke bosta nastopili vokalni skupini Akord iz Podgore pod vodstvom Daria Bertinazzija in Bodeča neza z Vrha pod vodstvom Mateje Černic. V sodelovanju s sovodenjskimi krvodajalci in z dr. Simonom Spazzapanom bo tokrat prišel v goste Maurizio Mascari-no, zdravnik pediatričnega onko-loškega oddelka CRO v Avianu, ki mu je namenjen izkupiček večera.

LOČNIK - V družini priseljenih Maročanov

Pretepal hčer

15-letno dekle se je izpovedalo profesorjem - Ovadba zoper očeta

ZSKP - Danes Koroški dnevi se začenjajo v Števerjanu

Začenjajo se Koroški kulturni dnevi na Primorskem, ki bodo potekali do 12. oktobra. Del prireditve, ki potekajo tudi na Goriškem, kot vsako leto organizira Zveze slovenske katoliške prosvete. Danes ob 17. uri bo v Sedejevem domu v Števerjanu gledališka predstava Sveti plamen, ki jo bo uprizorila skupina KPD Planina iz Sel. Soprireditelj večera je SKPD Borgia Sedej.

Jutri ob 18. uri bo v razstavnih prostorih nad Katoliško knjigarno na goriškem Travniku odprtje likovne razstave Alberta Krajgerja; pri-rejajo jo v sodelovanju z društvom ARS. V četrtek ob 18. uri pa bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici srečanje glasbenih šol; soprireditelj je glasbena šola Emil Komel. Center Bratuž bo tudi prizo-rišče lutkovne predstave Srečni kra-ljevič, ki jo bo za najmlajše uprizo-ri-la skupina Navihanci in bo na ogled v petek ob 9.30 in ob 10.45.

Nasilje nad otroki se v večini primerov dogaja v družinah, zaradi odvisnosti družinskih članov pa največkrat ostaja prikrito. V trpki zgodbi o goriški mladoletnici, ki je bila žrtev očetove nasilnosti, je na pomoč priskočila šola. Vest je pronicnila v javnost včeraj, dogodek pa naj bi se zgodil pred nekaj dnevi, ko je 15-letna deklica maroške narodnosti prišla v šolo objokana in z vidnimi znamenji udarcev na obrazu in telesu.

Dekle obiskuje nižjo srednjo šolo Perco v Ločniku, v goriškem predmestju. Njena mama živi v Maroku, oče, ravno tako Maročan, pa se je s hčerko priselil v Italijo, kjer je prišel do zaposlitve. Zdi se pa, da jo je pogosto in neusmiljeno pretepal. Kaj se ji dogaja, je mladoletnica povedala šele potem, ko pred sošolci in profesorji nikakor ni mogla zadrževati solz in zakrivati posledic udarcev. Na prigovarjanje profesorjev se je opogumila in izpovedala. Nemudoma so obvestili karabinerje goriškega poveljstva, ti pa so uvedli preiskavo in zoper nasilnega očeta zapisali ovadbo. Dekle so medtem pospremili v bolnišnico, kjer so ji predpisali deset dni zdravljenja, nakar so jo zaupali socialni službi, ki zanjo skrbi na varnem. Njen oče, domnevni nasilnež, ostaja sicer na prostosti, moral pa se bo pred sodnikom zagovarjati zaradi suma nasilja nad mladoletnikom in povzročitve telesnih poškodb. Kakorkoli se bo zgodba končala, bo dekle trajno zaznamovano.

NOVA GORICA - Za Bevkovo knjižnico urejajo sprehajalno pot

Gozdič po meri ljudi

Investicija bo občino stala 79.000 evrov - Območje zaenkrat podvrženo onesnaževanju in pojavom vandalizma

Na delu v borovem gozdičku

FOTO N.N.

Na območju borovega gozdička za Goriško knjižnico Franceta Bevka v Novi Gorici, ki je bil dolga leta zanemarjen, te dni urejajo del sprehajalne krožne poti. Le-ta bo naravno okolje približala vsem občanom, ne le mladini, ki se ob vikendih tam zbira ob pijači in drugih opojnih substancah ter pušča za seboj razdejanje in gore smeti.

Kot je povedal načelnik občinskega oddelka za infrastrukturo in gospodarske javne službe Oton Mozetič, potekajo dela v skladu z lokacijskim načrtom kulturnega centra mesta, ki zajema območje med Perlo, stavbo mestne občine, gledališčem in novim krožiščem na Grčni, katerega sestavni del je tudi park, ki že zajema lepo urejeno otroško igrišče. Poudaril je, da so lani asfaltirali in osvetlili pot, ki vodi od ulice Tolminskih puntarjev za knjižnico proti Perli, letos pa bodo asfaltirali še pot od parkirišča nad borovim gozdičkom do otroškega igrišča. Ker omenjeni odsek ni primeren za kolesarje, bodo potegnili tudi asfaltiran krak ob samem jezeru, ki si zaradi neurejenosti zaenkrat bolj zasluži naziv mlaka, vse do obstoječe poti za knjižnico. V okviru tega projekta so se lotili tudi urejanja krožne poti okrog jezera.

Delavci podjetja Podgornik G.T. že tri tedne urejajo makadamsko krožno pot, ki naj bi bila do konca meseca na obeh straneh zaključena vse do obeh robov, ki ju bodo prihodnje leto povezali z leseno brvjo. Že letos nameravajo ob poti postaviti tudi šest klopi, celotna letošnja investicija v ureditev borovega gozdička pa bo mestno občino stala 79.000 evrov. Prav toliko je občina odštela tudi za dela v lanskem letu. Prihodnje leto bodo z večjimi posegi zaključili, v nadaljevanju pa bo treba po Mozetičevih besedah poskrbeti še za podrobnejšo ureditev in zasaditev, analizo možnosti, da jezero dobi dotok čiste vode, ki ga zaenkrat nima, vzdrževanje in tudi varovanje, saj je območje zaenkrat še precej podvrženo onesnaževanju in pojavom vandalizma. (nn)

GORICA - Na sejmskem razstavišču še danes mednarodni praznik prostovoljstva

Mladi pripravljajo prihodnost čezmejnega prostovoljstva

Uradnega odprtja so se udeležili številni dijaki - Še danes bogat kulturni program, demonstracije in stojnice

Dijaki in prostovoljci so na sejmišču predstavljali svoje delovanje (levo), otroci pa prepevali (desno)

BUMBACA

Mladi so prihodnost prostovoljstva na Goriškem in v deželi FJK nasploh. Zato so organizatorji tridnevne pobude Mednarodni dnevi prostovoljstva, ki bo še danes potekala na goriškem sejmskem razstavišču, povabili na včerajšnje odprtje okrog 170 dijakov goriških višjih srednjih šol. Ob italijanskih dijakih so bili slovenski vrstniki višješolskega centra v ulici Puccini, prisotni pa sta bili tudi bivša dijakinja srednje ekonomske šole iz Nove Gorice in dijakinja novogoriške gimnazije.

Po odprtju preko 50 stojnic, kjer bodo goriška združenja prostovoljcev še danes po-

nujala informacije o svojem delovanju, so dijake o pomenu prostovoljnega dela in vključevanju mladih nagovorili predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, njegova odbornica Licia Rita Morsolin, goriška občinska odbornica Silvana Romano, podžupan občine Nova Gorica Darinka Kozinc, podžupan občine Šempeter-Vrtojba Zvonko Mavrič, predstavnik občine Celovec Eric Stocker in direktor deželne civilne zaščite Guglielmo Berlasso, med publiko pa so sedeli tudi deželni odbornik Roberto Antonaz in podpredsednica ustanove Centro servizi volontariato Mariangela Fantin. »Danes nave-

zujemo stike s slovenskimi in avstrijskimi prostovoljci, saj Evrope ne gradijo le evro in zakoni, pač pa predvsem ljudje in solidarnost,« je povedal Gherghetta, Morsolinova pa je predlagala razpis literarnega natečaja na temo prostovoljstva, ki bi bil namenjen višješolcem. Berlasso, ki je včeraj z Gherghetto podpisal protokol o sodelovanju, je spomnil,

da je civilna zaščita FJK med najboljše organizirane v Italiji, med njenimi prednostmi pa je tudi sodelovanje s slovenskimi sorodnimi ustanovami. Dijakom so nato podrobneje predstavili mrežo prostovoljnih združenj na Goriškem, na Novogoriškem in na Koroškem, dopoldne pa je sklenilo petje mladinskih zborov združenja USCI. (Ale)

PROGRAM

Danes glasba z godbo iz Doberdoba

11. izvedba mednarodnih dnevov prostovoljstva, ki se je začela v petek s koncerti mladinskih bendov in je v živo stopila včeraj s celodnevni kulturnim programom, se bo v goriškem sejmskem razstavišču nadaljevala še danes.

Stojnice bodo odprli ob 9. uri, program pa se bo začel uro kasneje. Med 10. in 17. uro bodo potekale demonstracije v organizaciji ekip deželne civilne zaščite, med 12. in 14. uro pa bo klub Monte Calvario ponujal kosilo. Ob 15. uri bo na vrsti plesni nastop »Ostržek« v izvedbi skupine Copelia, ob 16. uri pa se bo s plesno točko izkazala skupina Alexander. Dan se bo zaključil s tečajem in prikazom country plesov, za katere bo poskrbela skupina Country Wave. Med 9. in 14. uro bo vzdušje poživila tudi glasba, saj bodo nastopile godbe iz Doberdoba, Trziča, Turjaka, Krmina, Pierisa in Vileša.

DOBERDOB - Jubilej Jože Ferfolja osemdesetletnik

Preko 60 let v godbi Kras - Angažiran na vseh področjih

JOŽE FERFOLJA

V Doberdobo je v petek dopolnil 80 let Jože Ferfolja - Pepi. Številnim čestitkam svojcev in sorodnikov so se pridružili tudi člani godbe Kras, pri kateri igra Pepi na svoj klarinet že preko 60 let in je najstarejši član pihalnega orkestra.

Pred osemdesetimi leti se je Pepi rodil kot prvi izmed šestih otrok in je kot najstarejši sin nosil težko odgovornost pri preživljanju kmečke družine. Njegov oče je bil namreč leta 1944 odpeljan v Nemčijo in umrl v taborišču Dachau. Pepi se je zelo mlad zaposlil v tržiški ladjedelnici in v prostem času je skrbno obdeloval skopo kraško zemljo, katere sadovi so bili prepotrebni za preživetje številne družine. Ob strani mu je vseskozi stala žena, vaščanka Marija Ferletič - Mila, ki je njegova življenjska sopotnica že preko 55 let. Leta 1979 je Pepi zapustil ladjedelnico in se upokojil. Vseskozi je bil angažiran pri raznih društvih in organizacijah; na prvem mestu pri godbi Kras, za kar je leta 1997 prejel iz Pariza posebno priznanje za dolgoletno delovanje na godbenem področju. 35 let je pel pri moškem pevskem zboru Jezero, bil je tudi eden izmed ustanoviteljev doberdobskega društva krvodajalcev in njegov predsednik do leta 1979; sam je bil eden izmed najaktivnejših darovalcev, saj je daroval kri kar 94 krat. Tudi na političnem področju je bil neustrahovani; v ladjedelnici je bil predstavnik delavskega sindikata, nekaj let je bil predsednik sekcije sindikata upokojencev CGIL iz Doberdoba, nato dolgoletni tajnik sindikalne organizacije vse do predlanskega leta, ko je ob izstopu prejel za nesebičnost, vztrajnost in zavzetost pri delu plaketo goriškega odbora SPI-CGIL. Dalje je bil predsednik domače zveze borcev VZPI-ANPI in član pokrajinskega odbora. Bil je tudi med ustanovitelji doberdobske sekcije KPI Jože Srebrnič in dolgo let organizator praznika Dela in Unità. Celih dvajset let, od leta 1961 naprej je bil občinski svetnik in en mandat tudi odbornik in podžupan. Pepi je tudi dolgoleten član domače posojilnice, za kar je ob stoletnici Zadrugne banke Doberdob in Sovodnje prejel posebno priznanje. Pepiju želimo vsi še veliko zdravih, uspešnih in veselih nastopov na odrih, doma in v vsakdanjem življenju. (k.s.)

RUPA-PEČ - Vsakoletni izlet v organizaciji kulturnega društva

Na potepanju po Rusiji

Vesela družina si je v enem tednu ogledala znamenitosti Moskve, Suzdala in Sankt Peterburga

Med izletom ni bilo pravih priložnosti, da bi se za spomin prav vsi nastavili fotografu; to so storili na poti vrnitve pri Veroni.

Med 21. in 28. avgustom je kulturno društvo Rupa-Peč priredilo potovanje v Rusijo, točneje v Moskvo, Suzdala in Sankt Peterburg. Zaradi številnih prijav sta morala predsednik društva Ivo Kovic in njegova žena Jožica najeti celo dva avtobusa. Ker je bilo izletnikov skupno 85, se je moralo društvo za organizacijo pošteno potruditi, napor pa je poplačalo zadovoljstvo vseh udeležencev.

Rusija je dežela kontinentalnih razsežnosti. S 17 milijoni kv. kilometrov obsegajočim teritorijem je skoraj dvakrat večja od ZDA; razteza se od Baltskega in Črnega morja na zahodu čez vzhodno Evropo in Sibirijo do Tihega oceana na vzhodu. Nekoč je bila Rusija jedro Sovjetske zveze. Zato so večkrat v tujini oba pojma pogosto uporabljali kot sopomenki. To sicer ni bilo pravilno, vendar je bilo do neke mere upravičeno, ker je bila Sovjetska zveza neposredno naslednica ruskega cesarstva, ki je bila že stoletja mnogonacionalna država. Kljub vodilnemu položaju je tudi Ruse zgrabil val nacionalnega zagona, ki se je v osemdesetih letih razlil po vsej Sovjetski zvezi. Rusi so hoteli ponovno oživiti svoje korenine, za doseganje cilja pa so izbrali različne poti. Skrajna smer je hotela in hoče vrnitev podeželskemu pravemu ruskemu bistvu; prezira dekadentni Zahod, zavrača demokracijo in individualizem. Veči-

na ljudi pa zagovarja demokratičen patriotizem, ki želi zgraditi sodobno, proti Zahodu usmerjeno državo.

Prve tri dni so si izletniki ogledali Moskvo, največje rusko mesto in od Leninovih časov spet prestolnica. Leta 1918, ko je novo sovjetsko oblast pretresala državljanska vojna in so pred vrati Petrograda stale protirevolucionarne sile, se je namreč boljševistična vlada preselila zopet v Moskvo. Mestu, ki je bilo od 14. stoletja simbol narodne združitve Rusije, so tako vrnilo vlogo, ki mu je po mnenju mnogih vedno pripadala. Moskva je sedež vlade, obenem pa največje rusko industrijsko središče in pomembno prometno križišče. V mestu in okolici se nahajajo štiri letališča in devet železniških postaj. Glavno prevozno sredstvo Moskovčanov pa je podzemna železnica (metro), ki je začela delovati leta 1935 in s katero je skupina izletnikov dosegla najznamenitejšo postajo. Obiskali so Rdeči trg, kjer so občudovali Kremeljsko obzidje, Leninov mavzolej, veleblagovnico GUM in katedralo sv. Vasilija s čebulastimi zvoniki. Ogledali so si tudi samostana Novodevicij in Serghjev Posad.

Po treh dneh, ki so jih preživeli v sivi, a očarljivi Moskvi, so dospeli v Vladimir, kjer se nahajajo Zlata vrata in katedrala Nebovetzja. Nato so nada-

ljevali pot do Suzdala in obiskali Kremelj z moškimi in ženskimi samostanom ter zanimiv etnografski muzej. Dan kasneje so se vrnili v Moskvo, od koder so s peturno vožnjo z vlakom dospeli v Sankt Peterburg.

Sankt Peterburg je drugo največje mesto v Rusiji. Car Peter Veliki ga je dal zgraditi leta 1703, da bi Rusijo dvignil s tečajev njenih tradicij in jo približal naprednim srednji in zahodni Evropi. Tako je leta 1712 postala nova prestolnica države. V letih 1914-1924 se je mesto imenovalo Petrograd, med leti 1924 in 1991 Leningrad, zdaj pa ima spet svoje prvotno ime Sankt Peterburg. Mesto je bilo pomembno umetniško, kulturno in vzgojno središče. Skoraj vsi duhovni velikani Rusije 18. in 19. stoletja so živeli ali delovali v njem. Duhovni temelj minulih let pa sega tudi v naše čase. Ob mestnih prekopih in širokih »prospektih« stojijo namreč imenitne stavbe. Izletniki društva Rupa-Peč so si ogledali križarko Avrora, poletno rezidenco Petra Velikega Petrodvorec, muzej Eremitaž, samostan Lavra Nevskij in carsko naselje Tsarskoe Selo.

Izletniki so bili ob koncu potovanja navdušeni in kulturno obogateni. K uspehu izleta je prispevala tudi vodička Patrizia, ki je veselo družino spremljala vse dni.

Ljuba Leghissa

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, Trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE obvešča, da se bo vpisovanje abonmajev za goriške predstave sezone 2008-09 začelo v ponedeljek, 6. oktobra. Na programu: Maraton v New Yorku (28. oktobra v KC Bratuž, 4. novembra v Kulturnem domu), Hči zraka (21. novembra), Raztrganci (decembra), Mladoporočenca iz ulice Rossetti (26. januarja), Kreutzerjeva Sonata (2. marca), Dundo Maroje (6. aprila), Art Export (4. maja). Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi. Za abonente iz okoliških vasi bo poskrbljen avtobusni prevoz; informacije in vpisovanje v uradu v KB Centru na Korzu Verdi 51 v Gorici (zelená št. 800214302, tel. 340-8624701, www.teaterssg.it) ob ponedeljku do petka med 14. in 17. uro, ob sobotah med 9. in 12. uro.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Mamma mia!«.
Dvorana 2: 15.20 - 17.00 »L'arca di Noè«; 18.30 - 21.20 »Miracolo a S. Anna«.

Dvorana 3: 15.30 - 17.40 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«; 20.00 - 22.00 »Pranzo di Ferragosto«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 15.45 - 17.45 - 20.00 - 22.00 »Mamma mia!«.
Dvorana 2: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«.

Dvorana 3: 15.40 - 17.40 - 20.10 - 22.15 »Zohan - Tutte le donne vengono al pettine«.

Dvorana 4: 15.30 - 18.15 - 21.15 - 22.00 »Miracolo a S. Anna«.
Dvorana 5: 15.30 - 17.30 »L'arca di Noè«; 20.00 - 22.00 »Sfida senza regole - Righteous Kill«.

Razstave

DRUŠTVI JADRO IN TRŽIČ IN ZDRUŽENJE STARŠEV SLOVENSKE ŠOLE V ROMJANU vabijo ob priložnosti praznovanja 100-letnice tržiške ladjedelnice na skupinsko vodeni ogled razstave »Cantiere - 100 anni di navi a Monfalcone«, ki bo danes, 5. oktobra. Zbirališče pred vhom ladjedelnice ob

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Crispi 14
AGIP - Ul. Lungo Isonzo
SHELL - Ul. Aquileia 20
ESSO - Ul. Trieste 106

FARA
ERG - Ul. Gorizia 109

MEDEA
ESSO - Most na Birši, na državni cesti 305 km 3+

TRŽIČ
AGIP - Ul. Valentinis 61
AGIP - Ul. S. Polo
TAMOIL - Drev. Cosulich 21

ŠKOCJAN
ESSO - Državna cesta 14 (Pieris)

KRMIN
TAMOIL - Državna cesta 56 km 21

ŠTARANCAN
SHELL - Ul. S. Canciano 11

FOLJAN
IP - Ul. III Armata 58

KOROŠKI KULTURNI DNEVI NA PRIMORSKEM OD 5. DO 12. OKTOBRA**Prireditve na Goriškem**

Nedelja, 5.10.2008 ob 17. uri - Števerjan, Sedejev dom
Gledališka predstava Sveti plamen
Nastopa Gledališka skupina KPD Planina Sele
Soprireditelj SKPD F.B. Sedej

Ponedeljek, 6.10.2008 ob 18. uri
Gorica, Travnik, Razstavní prostori nad Katoliško knjigarno
Odpriete likovne razstave del Alberta Krajgerja.
Soprireditelj društvo ARS

Četrtek, 9.10.2008, ob 18. uri - Gorica, Komorna dvorana Kulturnega Centra Lojze Bratuž
Srečanje glasbenih šol
Soprireditelj Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel

Petek, 10.10.2008, ob 9.30 in 10.45
Gorica, Kulturni Center Lojze Bratuž
Lutkovna predstava Srečni kraljevič
Nastopa Lutkovna skupina Navihanci - SKD Celovec
Soprireditelj Kulturni Center Lojze Bratuž

Zveza slovenske katoliške prosvete - Gorica
Slovenska prosveta - Trst
Krščanska kulturna zveza - Celovec

15.45 (samo s prijavo na tel. 0481-474191 ali 0481-482015).

»2 LUOGHI DIVISI / 2 LOČENA KRAJA« je naslov fotografske razstave v Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju v Gorici. Razstavlja Fabrizio Cicconi in Kai-Uwe Schulte-Bunert do 12. oktobra od torka do nedelje od 9. do 19. ure, zaprt ob ponedeljkih.

V GOSTILNI KORSIČ v Števerjanu bo do konca oktobra na ogled razstava slik Renata Elie na temo trgatve.

Koncerti

KULTURNI DOM NOVA GORICA začne novo koncertno sezono v ponedeljek, 6. oktobra, ob 20.15 s koncertom Zagrebskega kvarteta saksofonov in pianista Itamarja Golana. Na sporedu bodo skladbe Šostakoviča, Merkušja in Mozarta.

ZA VEČERNE KONZERTE združenja Rodolfo Lipizer iz Gorice lahko lanske abonenti potrdijo abonma za 2008-09 od ponedeljka, 6. oktobra do torka, 14. oktobra, od četrta, 16. oktobra, bo možen nakup novih abonmajev; informacije na tel. 0481-547863, 0481-280345 in 347-9236285 ter na spletni strani www.lipizer.it.

Šolske vesti

POTEKA NABIRALNA AKCIJA za namestitev Trubarjevega obeležja na slovenskem klasičnem liceju Primož Trubar v Ulici Puccini v Gorici. Pobudnik je Sindikat slovenske šole, ki se s prošnjo, naj prispevajo, obrača predvsem na bivše študente goriškega liceja. V ta namen je odprl posebna tekoča računa, in sicer pri Zadrudni banki Doberdob in Sovodnje (št. 20191) in Čedajski ljudski banki - Kmečki banki (št. 003571002089).

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bosta za izlet v dolino Neretve in Črno goro odpeljala avtobusa št. 1 in št. 2. dne 15. oktobra iz Štandreža ob 6. uri, nato skozi Sovodnje, Doberdob, na avtocesto pri bencinski črpalci Agip pri Devinu in okrog 7. ure bo postanek v Bazovici na križišču za Kozino (za pojasnila tel. 0481-390688). Udeleženci morajo imeti zdravstveno izkaznico za tujino, dokument za socialno zavarovanje za Hrvaško in posebej za Črno goro ter veljavni osebni dokument.

JESENSKI SPREHODI MED ZGODOVINO IN NARAVO: danes, 5. oktobra, ob 9.30 z zbirališčem na parkirišču pevmškega parka (ob Soči); informacije pri organizatorju LApe giramondo (tel. 348-7507866).

ZSKD organizira ekskurzijo Po poteh pesnikov in pisateljev v nedeljo, 12. oktobra, z ogledom domačije Miška Kranjca v Veliki Polani in kulturno zgodovinske zanimivosti v Jeruzalemu. Od-

hod iz Gorice bo ob 7. uri (parkirišče pri Rdeči hiši na ital. strani), ob 8. uri z Opčin (Prosvetni dom). Prijave samo do ponedeljka, 6. oktobra; na razpolago je le še nekaj mest.

Čestitke

Na tržaški podiplomski poslovni šoli Mib School of Management je včeraj diplomiral dr. industrijskega designa **BORIS LUTMAN**. Za ta novi življenjski uspeh mu čestitata mama in tata.

BORIS! Ponovno si dosegel zastavljeni cilj! S tabo se veselimo Vesna, Damijan, Rada in Borut.

Pred 40 leti se je na Peči plesalo in bilo je prav veselo. Še veliko ljubezni to želja je naša, iz srca voščimo vama **Claudio, Tanja in Tjaša**.

Jutri, 6. oktobra, bo naša draga prijateljica **DANIJA ŠTOLFA**, ki je prišla v Evropo na obisk iz daljnje Avstralije praznovala rojstni dan v svojih rojstnih krajih. Vse najboljše ji iz srca želijo **Ljuba, Simon, Karol in mali Robert**.

Obvestila

ŠZ DOM sporoča program letošnjih dejavnosti: tečaj motorike z elementi ritmike za deklice prvega in drugega razreda osnovne šole, za fante iste starosti vadba motorike z elementi orodne telovadbe; obe skupini že vadita ob torkih in petkih med 16.30 in 18. uro. Košarko trenirajo začetniki ob ponedeljkih (med 17. uro in 18.30) in ob četrkih (med 17. in 18. uro), starejši igralci pa ob ponedeljkih in četrkih med 18. uro in 19.30. Mlani odbojka je namenjena deklicam od tretjega do petega razreda osnovne šole (ob ponedeljkih in četrkih med 16. in 17. uro). Začel se je športni vrtec za otroke slovenskih vrtcev v goriški občini in bo potekal ob ponedeljkih in četrkih med 15. in 16. uro. Za otroke vrtcev iz ulic Brolo in Max Fabiani bo poskrbljen prevoz do telovadnice, tako kot za gojence Dijaškega doma za druge športne panoge. Treninji potekajo v telovadnici Kulturnega doma (ul. Brass 20); informacije od 17. ure do 19.30 na tel. 0481-33288.

DRUŽBA se dobi danes, 5. oktobra, ob 13. uri.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 8. novembra, pri spomeniku v Gonjačah v Brdih. Prijave od 20. oktobra dalje do zasedbe razpoložljivih mest na enem samem avtobusu. Vpisujejo ob uri obedov poverjeniki Saverij R., Ivo T., Dragica V. (tel. 0481-882183), Ema B., Marija Č. (tel. 0481-390697), Ana K. in na sedežu v Gorici (vsako sredo od 10. do 11. ure).

NA GRADU KROMBERK bo v organizaciji Goriškega muzeja Nova Gorica v torek, 7. oktobra, ob 20. uri predavanje Blaža Torkarja in Gorazda Bajca z naslovom Primorski padalci in zavezniške misije.

VABLJENI!**Prosvetno društvo Štandrež****ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN**

Sobota, 25.10.2008 ob 20. uri
KD Rudi Jedretič - Ribno
Molière **GEORGIE DANDIN** ali **KAZNOVANI SOPROG** komedija

Nedelja, 30.11.2008 ob 17. uri
KUD Polzela
Anton Tomaž Linhart **TA VESELI DAN** ali **MATIČEK SE ŽENI** komedija

Nedelja, 14.12.2008 ob 17. uri
KUD Šmartno ob Paki
Jean Clod Danaud **KVAČKARIJA** komedija

Sobota, 24.01.2009 ob 20. uri
Premiera

Nedelja, 25.01.2009 ob 17. uri
Abonmajska predstava
P.D. Štandrež - dramski odsek
Branislav Nušič **KAJ BODO REKLI LJUDJE** kom.

Program
VSE PREDSTAVE BODO V ŽUPNIJSKI DVORANI "ANTON GRGORČIČ" V ŠTANDREŽU
Informacije:
Tabaj Božidar 0481 20678
Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedeža na blagajni vsako nedeljo do 25.10. od 11.00 do 12.00 in eno uro pred vsako predstavo.

Lokanda Devetak, v sodelovanju s sovođenskim krvodajalci, organizira v ponedeljek, 6. oktobra 2008, ob 20.00 v Lokandi Devetak na Vrhu sv. Mihaela 9. dobrodelni večer

Težka izguba naj lajša tegobe

Mirku Špacapanu v spomin
petje in beseda v spomin Nekoga,
ki ga je zahrbtna bolezen odtrgala iz naše srede
Ob 10. obletnici smrti naše mame, žene in none Helke

Nastopila bosta Moška Vokalna Skupina AKORD iz Podgore pod vodstvom Daria Bertinazzija in Dekliška vokalna skupina BODEČA NEŽA z Vrha sv. Mihaela pod vodstvom Mateje Černic

Prisotna bosta dr. Simon Spazzapan in dr. Maurizio Mascarin, onkolog pediater, odgovorni za oddelek mladih v onkološkem središču CRO v Avianu, kateremu je namenjen izkupiček večera

Čotova družina Devetak

Že nekaj dni se na Vrhu praznijo kleti; od dekliske do prtuna mera je kar večkrat puna.
A ni kej, saj

Dolores

je poskrbela, da je

Denisa

za moža vzela.

SKD Danica se s predsednico veseli in novoporočencema vso srečo želi.

Milano Paunovmu

za 60 let

kličejo "Vse najboljše!" in veliko vandraja

Antonija, Valentina, Matija, Enrico, Monica

GORIŠKA OBČINA brezplačno deli omejevalnike pretoka za pipe in tuše, in sicer v preddverju županstva, v občinski izpostavi v Ul. Garibaldi in v uradu za okolje.

GORIŠKI MESTNI REDARJI sporočajo ulice, dneve in urnike merjenja hitrosti z radarjem: Tržaška Ul. - ponedeljek, 6. oktobra, 10.00-11.00.

KD SOVODNJE vabi na redni občni zbor društva v torek, 7. oktobra, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu. Po razrešnici starega odbora bodo volitve za nov odbor. Člani, ki niso še poravnali članarine in novi člani bodo lahko za to poskrbeli pred začetkom občnega zbora.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je odprta od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE prireja vsakoletni Partizanski piknik danes, 5. oktobra, ob 17. uri v gostilni Kapriol v Dolu. Odbor sekcije pričakuje tudi člane in prijatelje mlajših generacij; informacije in vpisovanje na tel. 0481-78192 (Joško Vižintin) in 0481-419946 (Jordan Semolič).

SKD HRST prireja tečaj predsmučarsko-rekreacijske telovadbe v telovadnici v Doberdobu za smučarje in smučarke nad 16. letom starosti; informacije na tel. 347-4433151.

SLOVENSKI ŠPORTNI CENTER na Drevoredu 20. septembra v Gorici bodo decembra poimenovali po Mirku

Društvo Ars, Zgodovinsko društvo za severno Primorsko, Krožek Anton Gregorčič in Kulturni center Lojze Bratuž

vljudno vabijo na predstavitev knjige

JANKO KRALJ

UTIŠANI IN POZABLJENI SLOVENSKI POLITIK (1898 - 1944)

Knjigo bosta predstavila avtorica **Lučka Kralj Jerman** in zgodovinar **mag. Renato Podberšič**

Komorna dvorana Kulturnega centra Lojze Bratuž
Ponedeljek, 6. oktobra 2008, ob 20. uri

Špacapanu in v njem odkrili obeležje. Prispevke za obeležje zbirajo na tekočem računu pri Zadrudni banki Doberdob-Sovodnje (št. IBAN IT 821085321240100000740248) in pri odbornikih ŠZ Olympia.

Mali oglasi

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdobu imajo ob petkih, sobotah in nedeljah odprt agriturizem; tel. 0481-78125.

OLJČNO OLJE lastne pridelave prodaja kmetija Aleša Komjanca na Jazbinah v Števerjanu; tel. 0481-390238.

PRODAM novo peč na drva za centralno kurjavo 30 kw znamke UNICAL. Nabavna cena 3.500 evrov prodajam za samo 2.000 evrov; tel. 334-6366765.

PRODAM zazidljivo zemljišče na goriškem Krasu; tel. ob večernih urah 338-1023477.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Marije Grilj daruje brat Franc z družino 100 evrov za CRO v Avianu.

Namesto cvetja na grob mame Marije Grilj por. Pernarčič darujeta Zdenka in Boris Pernarčič 100 evrov za vrhovsko sekcijo VZPI-ANPI.

Pogrebi

JUTRIV KRMINU: 9.30, Maria Zilio (sestra Alfonsinetta) v samostanu Rosa Mistica in na pokopališču.

Ponudbe veljajo do 12. oktobra 2008

EMISFERO
pot do ugodnosti

Ponudbo Podčena označujejo artikli, ki so v prodaji po ceni, ki je nižja od naše nabavne na podlagi D.P.R. 6. Aprila 2001 št. 218. Tu navedeno število kosov v prodaji se nanasa na artikle v prodaji v vseh 8 hipermarketih Emisfero skupaj. Število artiklov v prodaji je označeno v posameznem hipermarketu Emisfero.

AKCIJA

POD CENO

Sir
Latteria
sveži, cena za kg

OD € 6,15 **POPUST 30%**

€ **4,30**

OD € 0,99 **POPUST 30%**

€ **0,69**

SAMO 50.000 KOSOV

Mleko
STERILGARDA
delno posneto
1 liter

Piškoti
MULINO
BIANCO
800 g, 2,36 €/kg

OD € 2,58 **POPUST 26%**

€ **1,89**

SAMO 24.000 KOSOV

OD € 1,55 **POPUST 36%**

€ **0,99**

SAMO 30.000 KOSOV

Testenine
AMATO
1 kg

Ekstra deviško
oljčno
olje
OLEARIA DEL GARDA
1 liter

OD € 4,49 **POPUST 26%**

€ **3,29**

SAMO 20.000 KOSOV

DA € 11,79 **POPUST 41%**
€ **6,90**
SAMO 8.400 KOSOV

Prašek za
pralni stroj
DIXAN
klasični
54 pranj

OD € 14,67 **POPUST 25%**

€ **10,90**

SAMO 8.500 KOSOV

Plenice
Baby-Dry
PAMPERS
dvojno pakiranje

OD € 44,90 **POPUST 33%**

€ **29,90**

SAMO 1.500 KOSOV

Mobilni telefon
NOKIA 1209
• dual band
• barvni zaslon
• litijaska baterija
• polifonična zvonjenja
• mp3 • igrice • usb

Sesalnik
puhalnik
za listje

- sesalnik/pihalnik/drobilnik
- s kolesci
- 2400 w
- hitrost: 270 km/h
- zračni pritisk: 13 m3/min
- prostornina vreče: 45 litrov
- ratio mulcing 10:1

OD € 69,90 **POPUST 43%**

€ **39,84**

SAMO 700 KOSOV

DANES ODPRTO

Hipermarket Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

ponedeljek: 14.30 - 20.30 od torika do sobote: NEPREKINJEN URNIK: 9.00 - 20.30

EMISFERO JE PRISOTEN TUDI V KRAJIH: VICENZA, BELLUNO, FIUME VENETO (PN), PERUGIA, SCORZE' (VE), SILEA (TV), ZANÈ (VI)

N

NEDELJSKE

T E M E

Teden dni po državnoborskih volitvah v Avstriji, ki so se končale z dramatičnim porazom strank rdečo-črne vladne koalicije socialdemokratov (SPÖ) in ljudske stranke (ÖVP) in še bolj dramatičnemu pohodu obeh skrajno desničarskih strank FPÖ in BZÖ, je v alpski republikli vprašanje nove vlade bolj zapleteno kot pred volitvami. Volivci in volivke so namreč izglasovali najmanj pet možnih opcij za novo vlado, njeno oblikovanje pa je še dodatno zakompliciralo tudi dejstvo, da so volitve že v prvem tednu po odločitvi volivcem »pobrale« prvaka dveh strank: Wilhelma Moltererja je pri ljudski stranki zamenjal šele 40-letni Josef Pröll, govornika Zelenih Alexandra van der Bellena, ki je enajst let vodil gibanje avstrijskih Zelenih, pa bo nadomestila prav tako še mlada Eva Glawischnig, doma iz Zgornje Koroške.

Nova velika koalicija ali ....

Po bliskoviti menjavi na čelu ljudske stranke, največje poraženke volitev, se je sprva kot najbolj verjetna varianta za novo avstrijsko vlado ponujala ponovitev velike koalicije med SPÖ in ÖVP. Seveda s številnimi novimi obrazy. Toda designirani novi vodja ljudske stranke, ki je s prvakom socialdemokratov Wernerjem Faymannom bil pristojen za koordinacijo med obema vladnima strankama v propadli vladi kanclerja Alfreda Gusenbauerja, se iz dneva v dan znotraj stranke sooča z naraščajočim odporom proti vnovičnemu vstopu v vlado. Čeprav osebno velja za zagovornika velike koalicije, je vse bolj pod vprašajem, ali se bo s to opcijo končno uveljavil v svoji stranki. Mnogi v njej namreč silijo v opozicijo, nenazadnje zaradi dejstva, ker je velika večina Avstrijcev proti ponovitvi koalicije med SPÖ in ÖVP.

...manjšinska vlada SPÖ?

Prvak socialdemokratov Werner Faymann, »relativni zmagovalec« volitev - kljub izgubi sedmih odstotkov glasov je ubranil pozicijo najmočnejše stranke v avstrijskem parlamentu! - ima po lastnih besedah »samo en cilj«, sestaviti koalicijsko vlado med SPÖ in ÖVP. Kot poudarja - ne razmišlja o nobeni drugi varianti, tudi ne o morebitni manjšinski vladi, če bi ljudska stranka odklonila vstop v vlado. Koalicijo z desničarskima strankama FPÖ in ÖVP pa slej ko prej izrecno izključuje. Manjšinska vlada kljub temu ni tako neverjetna kot to izgleda na prvi pogled: že v 70-tih letih je tedanji socialdemokratski kancler Bruno Kreisky sklenil dogovor s svobodnjaki o tih podpori njegovi vladi v parlamentu in dogovor tudi udeležil. Leto kasneje je razglasil predčasne volitve in dobil absolutno večino!

Za Faymanna najbolj aktualna je vnovična velika koalicija: v prizadevanjih za koalicijo med SPÖ in ÖVP ga podpirajo tudi številni deželni prvaki socialdemokratske stranke, npr. močni dunajski župan Michael Häupl, deželni glavar Gradišanske Josefa Nissel in še drugi deželni veljaki - vsi seveda pod pogojem, da bo Faymannu uspelo sestaviti koalicijo z novimi vsebinami in novimi obrazy.

«Kenjska koalicija»

V nasprotju s Faymannovimi načrti pa je iz vrst socialdemokratov slišati možnost, da bi v vlado dodatno vstopili še Zeleni in se oblikovala t.i. «Kenjska koalicija» - poimenovana po barvah zastave afriške države Kenije (rdečo - črno - zeleno). Zeleni so za takšno sodelovanje v vladi očitno zainteresirani. To je šele v petek potrdila bodoča predsednica Eva Glawischnig in ob tem poudarila, da bi z vstopom Zelenih takšna vladna koalicija v parlamentu imela celo dvotretjinski

večino. S tem pa bi lahko izglasovala tudi ustavne zakone.

Ali le desničarska vlada?

Ob vseh zgoraj naštetih variantah pa še ni iz mize tudi možnost vnovične desničarske vlade kot jo je Avstrija imela od leta 2000 do 2006. Obe zmagovalki nedeljskih volitev, skrajno desničarski svobodnjaki (FPÖ) in Haiderjevo Zavezništvo za prihodnost Avstrije (BZÖ), slej ko prej ostro nastopata proti obnovitvi koalicije med SPÖ in ÖVP in imata pri tem očitno podporo ljudstva kot to dokazujejo javnomnenjske raziskave. Toda medtem ko se je Strache več ali manj sprijaznil z verjetnostjo, da bosta stranki »odvoljene koalicije« vnovič sestavili vlado, Haider vnaša v igro še druge opcije. Na primer vlado ljudske stranke s svobodnjaki in BZÖ-jem ali celo vlado ljudske stranke z BZÖ-jem in Zelenimi. Vsekakor se v Avstriji ne bi smela ponoviti vlada SPÖ in ÖVP, si je postavil za svoj glavni cilj desničarski populist.

Slovo Wolfgang Schüssla?

Politični opazovalci pri vseh našte-

tih opcij še najmanj verjamejo v vnovičen zasuk na desno na vladni ravni. Izkušnje, ki jih je alpska republika naredila leta 2000, ko je tedanji kancler Wolfgang Schüssel v vlado vključil desničarske svobodnjake (tedaj še pod vodstvom Jörga Haiderja!) in Avstrijo izoliral znotraj Evropske unije in v ostali mednarodni javnosti, so namreč še močno prisotne v ljudski stranki kot v avstrijski javnosti. Možnost ponovitve zato ni zelo velika, tudi zaradi verjetnosti, da bo katastrofalen poraz ÖVP dokončno »odpihnil« v politični out največjega zagovornika te opcije, nekdanjega kanclerja Wolfganga Schüssla. Prav slednji je v ozadju tudi mešel štrene, ko je julija letos šlo za strmgolavljene Gusenbauerjeve vlade.

Če je verjeti uglednim predstavnikom iz vrst »nove« ljudske stranke pod novim predsednikom Pröllom, bo Schüssel - če sploh - že v nekaj dneh samo še navadni poslanec ÖVP v avstrijskem parlamentu.

V povprečju 58 dni

Koliko časa bo trajalo oblikovanje nove avstrijske vlade, je v sedanji situaciji povsem negotovo. Za sestavo zadnje

koalicijske vlade sta socialdemokratska in ljudska stranka potrebovali skoraj 120 dni, leta 2000 pa so se pogajanja vlekla celo 138 dni, preden je zagledal luč sveta »desničarski eksperiment«, ki pa je trajal komaj šest let. So pa pogajalci bili tudi hitrejši, kajti v Avstriji so bile oblikovane vlade tudi v znatno krajšem času, kar potrjuje povprečje 58 dni.

Pomembno vlogo pri oblikovanju nove vlade bo tudi tokrat nesporno imel avstrijski zvezni predsednik Heinz Fischer - državnik, ki prihaja iz vrst avstrijske socialdemokratske stranke. Fischer velja za zagovornika velike koalicije, kar je potrdil tudi v preteklem tednu.

Faymann mandatar

Po prvem krogu razgovorov s prvaki vseh v 183-sedežni avstrijski parlament izvoljenih strank je izjavil, da želi »stabilno vlado«, ki bo kos izzivom današnjega časa - še posebej tudi s pogledom na težke čase, posebej kar se tiče gospodarskega razvoja v Evropi in po svetu. Že ob prejšnjih priložnostih pa socialdemokratski politik večkrat namignil, da je za njega pogoj pri oblikovanju vlade, da mora Avstrija imeti vlado, ki

bo uživala ugled v Evropi oz. v mednarodni svetovni javnosti.

V zvezi z oblikovanjem nove avstrijske vlade je še pristavil, da bo - po ustaljeni navadi - s sestavo vlade najprej poveril predsednika najmočnejše stranke v parlamentu, torej Wernerja Faymanna od socialdemokratske stranke.

Negotovost narodnih skupnosti

Da se bi na koncu pogajanj uveljavila Fischerjeva vizija stabilne vlade s široko mednarodno akceptanco, nato upajo tudi koroški Slovenci in z njimi ostale v Avstriji živeče narodne skupnosti. Vlada z desničarskima strankama bi namreč dodatno poslabšala že sedaj zaskrbljujoč položaj manjšin v Avstriji. Manjšine pri tem opozarjajo, da tudi vlada socialdemokrata Alfreda Gusenbauerja v vprašanju uveljavitve manjšinskih pravic in finančne podpore narodnim skupnostim v ni premaknila ničesar in se njihov položaj v zadnjem desetletju občutno poslabšal. Še posebej pri koroških Slovencih, kjer je na področju dvojezične toponomije, uradnega jezika, slovenščine kljub jasnim razsodbam ustavnega sodišča prišlo do popolnega zastoja, finančna podpora avstrijskim manjšinam pa se ni povišala niti za inflacijo od leta 1995 dalje!

Na Koroškem desnica kot še nikoli po letu 1945

Koroške Slovence očitno nasploh čakajo usodni meseci. Komaj pol leta pred deželnimi in občinskimi volitvami na Koroškem je politični populizem koroškega deželnega glavarja Jörga Haiderja prav na državnoborskih volitvah dosegel nov višek. S svojim Zavezništvom za prihodnost Avstrije z 39 odstotki glasov že napovedal morebitno še večje zmagoslavje - morda celo osvojitve absolutne večine svoje stranke oz. desnice na deželnih volitvah!

Zaskrbljenost predstavnikov manjšine pred bližajočih se volitvah je zato vsekakor na mestu, manjšina in ostala demokratska javnost na Koroškem bo morala najti učinkovit odgovor na morda še usodnejši pohod desnice. Poleg BZÖ-ja so namreč na Koroškem nastopili še svobodnjaki in zbrali nadaljnjih osem odstotkov glasov. Skupno je desnica torej osvojila 47 odstotkov glasov in s tem zabeležila svoj največji uspeh po letu 1945 na Koroškem.

Strniti bo treba vrste

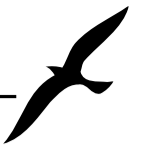
V luči takšnega izida parlamentarnih volitev v Avstriji in tudi nespaha Rudija Vouka na listi Liberalnega foruma, se je med slovensko manjšino vnela tudi nova razprava o nastopanju manjšine pri volitvah - vseavstrijskih, deželnih ali občinskih. Med političnimi organizacijami koroških Slovencev je še najmanj sporen nastop manjšinskih list (v prvi vrsti Enotne liste - EL) pri občinskih volitvah, medtem ko se pri deželnih in vsedržavnih volitvah stvari močno zapletajo. To so potrdile tudi nedeljske državnoborske volitve, pri katerih je slovenska manjšina nastopala povsem razdvojena. NSKS in EL sta izključno podpirala Vouka, ZSO (in deloma tudi SKS) pa celotno paleto strank, pri katerih so se (ali tudi ne) pojavili slovenski kandidati in kandidatke - ne glede na to, ali so imeli resne možnosti za vstop v parlament ali ne. Medtem ko manjšina pri državnoborskih volitvah v resnici ni imela dejanske možnosti vplivati na izid, se stvari pri deželnih in občinskih volitvah najkasneje marca 2009 le postavljajo drugače.

PO POHODU DESNICE NA PARLAMENTARNIH VOLITVAH

Se je Avstrija kaj naučila iz leta 2000?

IVAN LUKAN

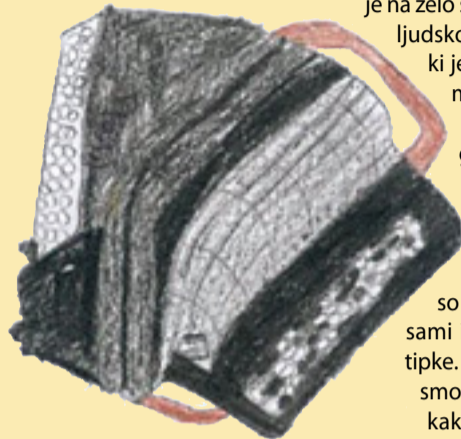
V letošnjem šolskem letu smo na naši šoli spoznavali glasbene instrumente. Naš prvi gost je bil prof. Maurizio Marchesich. Predstavil nam je glasbilo, na katerega igramo s pritiskanjem na tipke in gumbe ter s stiskanjem in raztezanjem meha. To glasbilo je harmonika, dobro poznana v

Potova

OŠ Grbec – Stepančič

Sloveniji, pa tudi v Avstriji, Nemčiji, Franciji... Gospod Maurizio nam je pokazal več vrst harmonik. Zaigral nam je na zelo staro harmoniko, ki jo imenujejo **bandoneon**. To je priljubljeno ljudsko glasbilo v Argentini. Bandoneon je primeren za tango glasbo, ki je značilna prav za to deželo. Spoznali smo tudi diatonično harmoniko, ki jo nekateri imenujejo **frajtonerco**. Ta zveni drugače, ko jo »stiskamo« in drugače, ko jo »vlečemo«. Ta harmonika ima gumbe. Uporablja se za igranje ljudske glasbe in za spremljavo ljudskih plesov. **Klavirska harmonika** pa ima črno-bele tipke, kot pri klavirju. Poslušali smo še **koncertno harmoniko**, ki ima gumbe bodisi za igranje z desno roko, kot levo. Gospod Maurizio nam je na razne vrste harmonik zaigral različne melodije, ki so različno zvene. Ob tem smo prav uživali. Še bolj pa, ko smo sami igrali harmoniko, povlekli meh, pritiskali na gumbe ali pa na tipke. Naše melodije so bile nekaj posebnega, zanimive in smešne, saj smo prvič zaigrali na to glasbilo. Pri tem smo se naučili, kako je potrebno sedeti pri igranju harmonike, kako moraš postaviti roke. Profesor Maurizio nas je navdušil. Povedal nam je nekaj zanimivega: »Z glasbo lahko dosežeš daljne kraje«. Tudi sam je imel že razne koncerte doma in v tujini, celo v daljni Argentini, Braziliji, Urugvaju in ZDA.

Obiskali sta nas glasbenici Jasna in Živa Komar. Jasna igra r... Povedali sta, da poleg **trobente** in **roga** spadajo v skupino **trombon** in **tuba**. Tem instrumentom pravimo trobila, ker bila sestavljata dolga medeninasta cev večkrat zavita, ki se n... mevnik lijakaste oblike. Razlikujejo se po velikosti in obli... ustnik, odmevnik in ventile. Ton trobente je zelo močan i...

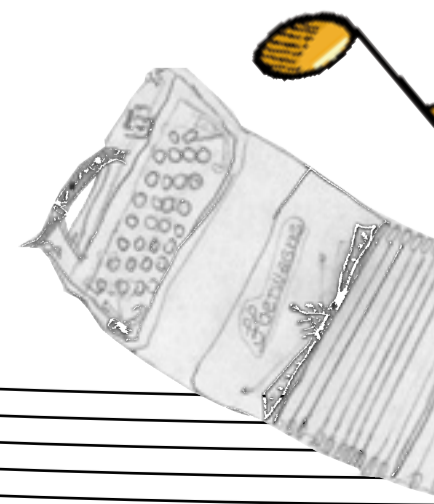
trombon p... ali potegu... tako težka... niki, moraj... ustnik. Ko... sejo. S prsti... tile. Zrak... piha v glas... dolgi cevi v... Jasna in Živ... grali nekaj... bento. ... posnetke, ... kateri skla... pisali za si... orkester te... trobento se... kazali sta n...

videoposnetek orkestra v katerem igra tudi Jasna Komar. S... smo bili zelo veseli, ker smo lahko od blizu spoznali in posl... instrumente.

Profesor David Žerjal in Martin Marchesich sta nas je popeljala v svet **godal**. Violinist David nam je predstavil violino. Violina spada v družino godal skupaj z **violino**, **violončelom** in **kontrabasom**. Videli smo različno velike violine. Vse imajo enako obliko, le zvok je različen. Violinist drži glasbilo pod brado. S prsti leve roke pritiska na strune, v desni roki pa drži lok. Lok vleče po štirih strunah. Po strunah se lahko tudi

brenka s prsti. Tako igranje imenujemo »pizzicato«. Vsi smo se začudili, ko nam je gospod David povedal, da prek loka je napeta konjska žima. Ko je lok spustil, se je zdel mali konjski rep. Da smo se malo sprostiti, nam je prof. David zaigral nekaj melodij. Zabavali pa smo se, ko je mačko, medveda in ptičje petje. Nato je nadaljeval z opisom viole. Ta je zelo podobna violini, je nekoliko večja in ima nižji zvok. Martin pa nam je predstavil violončelo. Povedal nam je kako se imenujejo različni deli tega glasbila. Violončelo je instrument na katerega se igra samo sede. Glasbenik drži med nogami glasbilo, ki je uprto v tla s kovinsko nogo. Vrat pa si nasloni čez levo ramo. Kontrabas pa se igra stoje ali se sedi na visokem stolu. Ko nam je Martin zaigral skladbo z violončelom, smo slišali nizek in globok ton. Posebno zabavno je bilo, ko smo tudi mi lahko vlekli lok in brenkali po strunah.

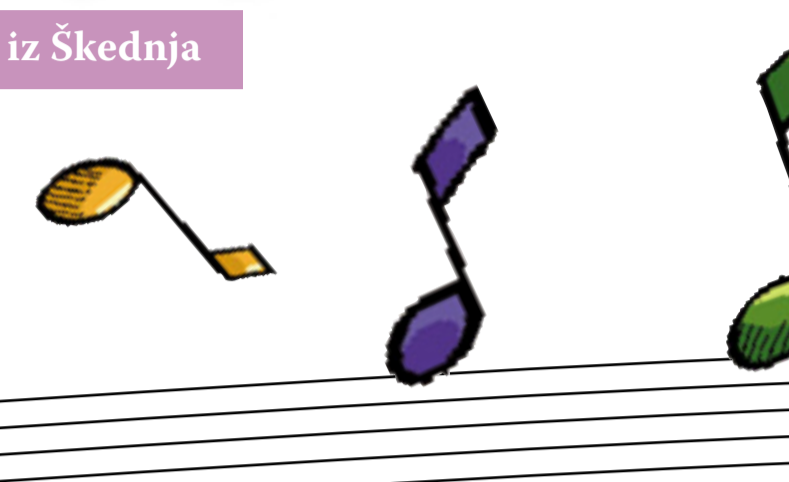

nje po čudovitem svetu Glasbil

iz Škednja

Pri glasbenem kotičku smo spoznali družino trobil. Rog, Živa pa trobento. Trobil še **pozavna** ali z njimi trobimo. Trobna koncu razširi v odliki. Vsa trobila imajo rezek. Pozavno ali prepoznamo po cevi

Rog je okrogel. Tuba je veliko trobilo. In je da glasbenik večinoma igra sede. Glasbeno pri igranju teh glasbil pritisniti ustnice na pihne, se ustnice zatreti pa pritiska na venki ga glasbenik bilo, potuje po odmevnik. va sta nam zaiskladb za rog in tro- Poslušali smo ki so jih nedatelji namfonični r rog in olo. Poam tudi rečanja ušali te

Obiskal nas je tudi flvtist. Gospod Iztok nas je presenetil z najrazličnejšimi flvtami. **Flavta** spada v družino pihal skupaj z **oboo**, **klarinetom**, **fagotom** in **saksofonom**. Spoznali smo več vrst **kljunaste flavte**, ki se razlikujejo po velikosti in seveda tudi po višini zvoka. Kljunasta flavta je lesena in je sestavljena iz treh delov. Flvtist piha v kljun in s prsti prikriva luknjice. **Prečna flavta** pa je sestavljena iz 150 delčkov. Glasbenik piha v odprtino na delu instrumenta, ki je podaljšek trupa in pritiska na zaklopke, ki zapirajo luknjice. Pri igranju pihal je zelo važno pravilno dihanje. Gospod Iztok nam je na različne flvte zaigral otroške pesmice. Mi pa smo bili posebno zadovoljni, ko smo poskušali pihati v **flvte**, **panove piščali** in **okarino**. Tudi ta ura je minila zelo hitro, saj smo spoznali in poslušali nove zvoke.

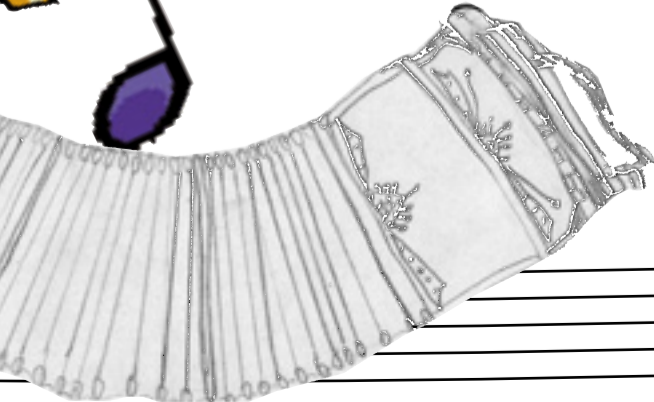
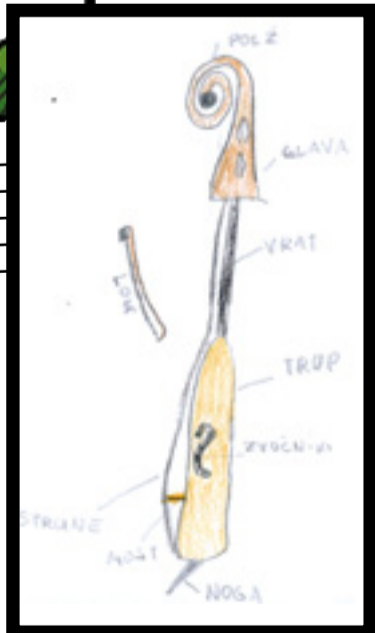
GLASBENA OSMEROSMERKA

M	I	R	E	S	A	K	R	U	M	N	A	L	U	S	I	N	R	O
A	S	O	B	O	A	S	S	V	S	N	O	E	N	O	D	N	A	B
K	E	G	O	F	G	O	I	I	A	K	L	A	R	I	N	E	T	S
U	A	M	B	T	R	L	R	O	C	R	J	A	N	S	I	Č	E	O
R	F	I	E	U	V	I	O	L	A	M	L	A	K	U	M	S	E	N
E	R	A	N	D	O	R	L	I	N	S	E	M	A	G	O	L	E	A
M	A	D	O	M	I	E	E	N	E	P	O	L	Ž	N	I	K	L	K
I	H	L	G	O	D	A	L	A	F	I	R	O	E	M	U	S	K	E
S	A	A	A	S	A	B	A	R	T	N	O	K	L	A	V	I	R	S
A	R	K	I	F	A	S	M	V	I	O	L	I	N	I	S	T	I	H
R	M	A	R	E	S	K	T	R	O	B	E	N	T	A	K	S	S	M
K	O	N	J	S	K	E	Ž	I	M	E	Č	S	I	L	A	I	A	A
E	N	S	O	L	I	I	S	T	R	U	N	E	S	E	M	L	M	M
P	I	K	O	L	O	S	Č	Š	O	D	O	E	Ž	M	E	E	U	I
M	K	A	L	D	O	T	L	M	R	L	L	K	U	K	L	Č	S	R
E	A	S	O	R	E	T	S	E	K	R	O	A	R	I	A	S	I	A
R	S	S	I	A	K	O	M	S	R	A	I	J	E	S	G	K	N	C
F	L	A	V	T	A	L	E	A	E	K	V	O	M	K	O	O	L	E
S	A	B	I	R	A	N	E	M	A	L	I	S	U	G	A	N	I	P

V osmerosmerki poišči besede:

BANDONEON	KLARINET	ORKESTER	VIOLINA
BOBEN	KLAVIR	PIKOLO	VIOLINIST
ČELIST	KONJSKE ŽIME	POLŽ	VIOLONČELO
FLAVTA	KONTRABAS	ROG	
GODALA	LOK	STRUNE	
HARFA	NOGA	TROBENTA	
HARMONIKA	OBOA	VIOLA	

Učenci in učitelji se prav pristrčno zahvaljujemo glasbenikom M.Marchesichu, prof. D. Žerjalu, flvtistu g. Iztoku ter Jasni, Živi in Martinu, za doživet in nazoren prikaz njihovih instrumentov. Posebno smo hvaležni, da ste sprejeli naše povabilo in vam iz vsega srca želimo še veliko uspehov na glasbeni poti.

PO PRIMERIH HUDIH RASISTIČNIH IZPADOV V ITALIJI

Rasizem, nevarna okužba, ki se lahko tudi še razširi

Štiri ure je ležala gola, izpostavljena posmehu prisotnih, v eni od sob policijske postaje na letališču v Ciampinu. Najprej so jo obtožili, da je ugrabila otroke, nato tihotapljenja otrok, nazadnje pa še, da je kurirka organizacij za preprodajo mamil. V resnici je šlo samo za staro mater, ki je po obisku pri sinovih v Londonu, pripeljala s sabo v Rim štiri vnuke. Med pregledom potnih listov so pripadniki italijanske mejne policije posumili, da s tistimi dokumenti nekaj ni v redu, ker primki niso bili vsi enaki, zato so žensko pridržali. V ukrepanju so bili zelo grobi, žensko so ponižali, nadut nastop pa je nedvomno pospešilo tudi dejstvo, da je 51-letna Amina Sheik Said temne polti, pa čeprav je poročena z Italijanom in tudi sama italijanska državljanica.

Nezaslišani dogodek se je pripetil 21. julija letos, zanj pa se je zvedelo šele prejšnji petek, ko je združenje Antigone o primeru poročalo na spletnem dnevniku Linkontro.info. Po pripovedi predstavnikov združenja Antigone je mejna policija Amine Sheik Said pridržala štiri ure v letališki sobi. Zaradi suma, da tihotapi otroke in drogo, so policisti odredili telesno preiskavo, ženska pa je zahtevala, naj to preiskavo opravi zdravnik. Zaradi tega je povsem gola štiri ure čakala v sobi, policistke, ki naj bi jo pregledale, so jo psovale in ji grozile, dokler je niso odpeljali v bolnišnico. Tu je zdravnika preiskava pokazala, da ženska v svojem telesu ne skriva ničesar. Vendar se ji policisti zaradi svojega grobega ravnanja niso opravičili, o zasliševanju in preiskavi ni bil sestavljen noben zapisnik, povižani Somaljki so samo napovedali, da bodo postopali zoper njo zaradi domnevnega upiranja javnemu funkcionarju.

Primer Amine Sheik Said je samo časovno zadnji primer nestrpnosti do različnega, ki je bil v tem začetku jeseni zabeležen v Italiji. Samo dan prej je skupina mladoletnih prenapetežev v rimski predmestni četrti Tor Bella Monaca pretepla Kitajca, ki je na postaji čakal na avtobus, da bi se z njim odpeljal v službo. V Milanu sta neznanca z gorjačo pretepla temnopoltega kramarja, ki je v neki ulici v mestnem središču na pločniku raztegnil odoje in dal na ogled torbice. V kraju Sesto San Giovanni pri Milanu (še do pred nekaj leti je veljal za italijanski Stalingrad, ker je bil volilna trdnjava prej KPI in nato leve sredine) so neznanca zidove pred ruševinami tovarne Falck, kjer je pred dobrim tednom v požaru barake umrl mlad priseljenec, popisali z rasističnimi parolami, v Rimu pa so se v četrti Prenestino pojavili žaljivi napisi na račun Ane Frank. Samo dva dni prej je mlad priseljenec iz Gane obtožil mestne redarje iz Parme, da so ga brez razloga aretirali, odvedli na svojo postajo in ga surovo pretepli, pri tem pa si privoščili tudi marsikatero rasistično psovko na njegov račun. Najbolj krvav pa je bil izpad kamorističnih morilcev, ki so v srdini septembra v kraju Castel Volturno pri Caserti med divjim napadom pobili šest temnopoltih priseljenec. Še posebej hudo pa je dejstvo, da so v primeru nestrpnosti in nasilja nad priseljenci v Parmi in v Ciampinu vpletene uradne osebe.

Pojavi rasne nestrpnosti v Italiji niso novost, vendar se zdi, da se stopnjujejo in postajajo iz dneva v dan bolj zaskrbljujoči. Po podatkih evropske mreže za informiranje o pojavih rasizma in ksenofobije so leta 2007 v Italiji našli 207 primerov narodnostne diskriminacije. Od tega je bilo 94 primerov fizičnega nasilja, 40 je bilo primerov rasističnih nastopov političnih predstavnikov, 16 pa primerov, v katerih so predstavniki sil javne varnosti zlorabili svoja pooblastila. Prav tako je bilo lani objavljeno poročilo posebnega poročevalca Združenih narodov Douadouja Dieneja, ki je bil v Italiji oktobra 2006. Takrat je obiskal Rim, Lampedusa, Sirakuze, Raguso in Palermo in se sestel s funkcionarji raznih italijanskih ministrstev, pa tudi s predstavniki mnogih nevladnih organizacij, ki skrbijo za priseljence. V svojem poročilu je Diene jasno opozoril, da diskriminatorni odnos do muslimanov, Romov, predstavnikov skupnosti Sinti spodbuja propaganda skrajne desnice. Predstavniki ZN pa je del odgovornosti za razmere v Italiji na-

prtli tudi medijem, ki so večkrat instrumentalizirali rasistične pristope in jim priznali tudi določeno legitimnost. Na razmere pa je po njegovi oceni negativno vplival tudi zakon o imigraciji, ki je bil sprejet leta 2002 in katerega predlagatelj sta bila voditelj Severne lige Umberto Bossi in takratki predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini. Ta zakon po Dienejevem mnenju izpostavlja priseljence in prosilce za azil zlorabam policije, omejitvi njihove osebne svobode v času, ko pristojni organi odločajo o njihovih prošnjah in drugim šikanam.

Poročilo posebnega odposlanca ZN je bilo objavljeno pred poldrugim letom, medtem pa so se razmere v Italiji zaostriale. Predstavniki desnice so zaostri svojo propagando, eden od glavnih argumentov de-

berto Maroni z zakonom, po katerem naj bi vsem pripadnikom romskih skupnosti, tudi otrokom, vzeli prstne odtise.

Medtem ko so nemške oblasti prepevedale in z odločnim nastopom tudi preprečile rasistično demonstracijo v Koelnu, so bile italijanske oblasti do raističnih izpadov dokaj omahljive. Tako sta 15. septembra letos med praznikom Severne lige v Benetkah podžupan iz Trevisa Gianfranco Gentilini (»Kaj mošeje, priseljenci naj gredo molit in scat v svoje puščave«) in evropski poslanec Mario Borghesio (»Ne razbivajte nam več jajc s priseljenci«) nemoteno bruhala svoje psovke, ne da bi se glavni štab Lige vključno z notranjim ministrom Maronijem, ki je stal z ostalimi na odru, sploh obregnil ob njuna nastopa. Borghesio se je,

sistično infekcijo v Italiji mogoče zdraviti, če se bodo ljudje sprjaznili najprej z dejstvom, da rasistične okužbe ni mogoče izključiti.

Nadia Urbinati pa je dodala, da beseda rasizem sicer vzbuja strah, vendar jo je treba izgovoriti, ker edina dovolj točno opisuje to, kar se dogaja v mnogih italijanskih mestih. Po njeni oceni seveda ni mogoče ozi- gosati Rima ali Milana za rasistično mesto, rasisti so ljudje, ko uporabljajo izrazoslovje, ki žali druge, različne. Po njenem mnenju lahko govorimo o rasizmu tudi, če ni primerov fizičnega nasilja, že same besede so lahko dovolj hudo nasilje. In značilnost rasizma je prav nasilna govorica. Gre za nasilno mišljenje, ki se med drugim napaja tudi v naši mentalni lenobi, rasistične besede so kot neke vrste gesla, s katerimi se rasisti med

in ne bodo izpostavljeni vsestranskemu izkoriščanju. Zahtevali so, naj jih Italija upošteva kot ljudi, zajamči tudi njihove pravice. Čeprav je bilo med demonstracijami priseljenecv tudi nekaj trenutkov napetosti in nekaj primerov nasilja, ni še zaznati, da bi se v Italiji vnel oster in težko obvladljiv narodnostni konflikt. Priseljenci so angažirani v prostovoljnih organizacijah, marsikdo se zavzema, da bi tudi v Italiji nastala neka organizacija podobna francoski SOS racisme. Taka organizacija bi lahko spodbujala k integraciji in bila njen garant. V sedanjih političnih razmerah bi za rojstvo take organizacije morali oblikovati zavezništva, ki niso sicer nemogoča, vendar jih je veliko težje skleniti kot v sosednji Franciji, tudi ker se integracija priseljenecv, še posebej če gre za ilegalce, v Italiji volilno ne obrestuje.

Vendar se bo morala italijanska politika s problemom spoprijeti. Iz načelnih razlogov - in že to bi bil več kot zadosten razlog -, a tudi zato, ker je prisotnost priseljenecv neobhodno potrebna. Brez njihovega prispevka bi bil italijanski gospodarski stroj močno zasopel, ker priseljenci opravljajo vsa tista težaška dela, ki se jih Italijani že leta otepajo, pa tudi državna blagajna bi bila osiromašena. Po podatkih agencije za prihodke je leta 2004 izročilo davčne prijave 2.259.000 tujih državljanov, kar je 81 odstotkov vseh takrat redno prijavljenih tujcev v Italiji. S svojim delom so k italijanskemu bruto domačemu proizvodu (BDP) prispevali 86,7 milijarde evrov (6,1 odstotka). Brez njihovega prispevka bi bila rast BDP v letih 2002, 2003 in 2004 negativna. Ali se ob tem ne bi veljalo zamisliti?

V nadaljevanju pa še okvir s podatki o priseljenecv v Italiji

PRISELJENCI V ŠTEVILKAH

Po podatkih statističnega zavoda Istat je 1. januarja 2006 živel v Italiji 2.670.514 tujih državljanov iz držav, ki niso članice EU. Če tem dodamo še mladoletne, ki nimajo osebnega dovoljenja za bivanje, je bilo takrat v Italiji redno prijavljenih priseljenecv 2.740.000. Priseljenecv, ki niso izpolnjevali vseh pogojev za redno bivanje, pa naj bi bilo takrat med 250.000 in 350.000.

Brez priseljenecv bi bil v Italiji demografski indeks negativen, medtem ko je bila razlika med številom rojstev in številom smrti leta 2005 pozitivna, ker se je rodilo 51.971 otrok priseljenecv. Med Italijankami je poprečna rodnost 1,33 otroka za vsako žensko, med priseljenkami pa 2,61 otroka.

Med utemeljitvami za bivanje v Italiji 664.552 oseb je navedlo družinske razloge (29,3 odstotka vseh redno prijavljenih). V petih letih od leta 2001 do leta 2006 se je število dovoljenj za bivanje iz družinskih razlogov podvojilo.

Vedno po teh podatkih so Afričani in Azijci najmlajši, saj naj bi Nigerijci poprečno stare 26,7 leta moški iz Bangladeša prav tako 26,7 leta. Najstarejši so po teh podatkih Ukrajinke (41,8 leta) in Moldavijke (38 let).

Vera

Po podatkih Karitasa je več kot polovica priseljenecv (1.400.000) krščanske vere, tretjina (1.000.000) pa je muslimanov. Med kristjani je 668.000 katolikov, 659.000 pa pravoslavcev, metem ko je protestantov veliko manj. Poleg kristjanov in muslimanov je še nekaj hinduistov in budistov.

Gospodarstvo

Po podatkih agencije za prihodke, objavljenih leta 2006, je leta 2004 izročilo davčne prijave 2.259.000 priseljenecv, ki so plačali skupno 1,87 milijarde evrov davkov, prijavili pa so za 21,3 milijarde osebnih dohodkov. S svojim delom so priseljenci prispevali k BDP 86,7 milijarde evra, kar je 6,1 odstotka celotnega italijanskega BDP. Brez njihovega prispevka bi v letih 2002, 2003 in 2004 prirastek BDP negativno.

Teškoče bančne ali poštne račune naj imelo 1.500.000 priseljenecv, leta 2005 pa naj bi bili lastniki svojega bivališča okoli 500.000 redno prijavljenih priseljenecv.

Vojmir Tavčar

Zgovoren transparent na včerajšnji protirasistični manifestaciji v Caserti

ANSA

sne sredine med pomladansko volilno kampanjo je bilo vprašanje varnosti: desna sredina - in v tem okviru še posebej Severna liga - je dan in noč trobila samo o domnevni ogroženosti italijanskih državljanov, pa čeprav so uradni podatki organov pregona kazali, da se število kaznivih dejanj v Italiji manjša in je v italijanskih mestih znatno manj nasilja kot v evropskih metropolah. Svoje pa so k širjenju občutka ogroženosti prispevali tudi mediji, ki so objavljali z velikim poudarkom vse primere črne koronike, v katere so bili vpleteni priseljenci (vselej je bila v naslovu navedena tudi narodnost strilca), medtem ko so podobnim primerom, v katere so bili vpleteni Italijani, namenili veliko manj pozornosti in niso izpostavljali dejstva, da so storilci domačini. Na črnem seznamu so se tako znašli Romuni, Albanci, Maročani, pripadniki muslimanske veroizpovedi pa so sploh veljali za teroriste ali vsaj za ljudi, ki s simpatijo gledajo na teroriste. Ostra kampanja je imela seveda posledice: pred nedavnim je javnomnensjska raziskava pokazala, da je Rim najbolj »preplašen« evropska prestolnica in da se Rimljani čutijo najmanj varne, pa čeprav je število deliktov v italijanskem glavnem mestu manjše kot v drugih evropskih metropolah. Gospodarska in finančna kriza, ki je izbruhnila v ZDA in postopno zajema tudi Evropo, pa je občutek negotovosti, ogroženosti in strahu samo že zaostri-la, olja na ogenj je priril notranji minister Ro-

edini med evropskimi poslanci, odpravil tudi na nacistični shod v Koeln, kjer mu nemške oblasti niso dovolile, da bi govoril. Pot v Koeln je bila očitno nesprejemljiva provokacija tudi za Ligo. Bossi se je ogradil od Borghesio, pri tem pa se je omejil samo na trditve, da »osebno se ne bi bil odpravil v Nemčijo«. Končno pa Gentilinijevih besed ni preslišalo niti sodstvo: podžupan Trevisa je preiskovan zaradi spodbujanja k narodnostni mržnji.

Ob vse pogostejših primerih rasističnih izpadov, so bili prisiljeni nastopiti tudi upravitelji desne sredine, ki so obsodili nasilje in nestrpnost, obsodbo pa je vselej spremljalo tudi dopolnilo, češ da gre za osamljene primere in da Milan, Rim, Parma ali katero koli drugo mesto, kjer je prišlo do izpadov, niso rasistična mesta. Pravnik Stefano Rodota, ki je bil dolgo let parlamentarec neodvisne leve in nato tudi varuh zasebnosti, je ugotovil, da se zdi Italija že privajena na pojav, nekako vdana v usodo, medtem ko leva sredina ni bila še sposobna razvozlati spleta med novo razsežnostjo lokalizma, ki ga posebej Liga, in vrsto pojavov, ki jih ni mogoče več označiti kot folkloro.

Pojave rasizma in narodnostne nestrpnosti so v letih po padcu Berlinskega zidu zabeležili v mnogih evropskih državah, vendar so tamkajšnje vlade te pojave uspele omejiti s politično modrostjo in kulturnim pristopom, medtem ko v Italiji takega pristopa ni opaziti. Rodota je prepričan, da bo ra-

sabo prepoznava, se vzajemno podpirajo. Rasizem pa se dokaj lahko širi, ker spodbuja k posnemanju. Rasistični nastop ni nikoli osamljen primer, kajti človek, ki ima pogum nastopiti v javnosti kot rasist, ve, da bo lahko računal na podporo vsaj določenega javnega mnenja. Italija je prav pred to nevarnostjo, zato bi bilo po mnenju Nadie Urbinati zgrešeno, če pristojni organi ne bi hoteli videti ali bi kot noj skrili glavo pod pesek. Še posebej zgrešeno pa bi bilo opravičevati vse a priori.

Vendar, sodeč po odzivih med politiki, nič ne kaže, da bi se zavedali, kako se je že razširila okužba. »Pričakujem, da bosta predsednika obeh domov parlamenta Gianfranco Fini in Renato Schifani dala pobudo za oblikovanje telesa, ki bo pozorno spremljal pojave nestrpnosti, od voditelja opozicije Walterja Veltronia pa bi pričakoval, da skuša priseljence, tiste, ki so zakonito prisotni, predvsem pa tiste, ki nimajo vseh papirjev v redu, organizirati in tako dvigniti njihovo pogajalsko moč.« je med oddajo Anno zero poudaril novinar Gad Lerner.

Sicer pa so se po zadnjih napadih nekoliko predramili tudi priseljenci. Tako v Milanu kot tudi v Castel Volturnu so uprizorili protestne demonstracije, med katerimi so predvsem z besedami dali duška nako-pičeni jezji. Obenem pa so začeli javno in glasno zahtevati naj jih italijanska država zaščiti, da ne bodo kot doslej prepuščeni na milost in nemilost kriminalnih organizacij

SLOVENSKI TRIPTIH OB STOLETNICI TRŽIŠKE LADJEDELNICE

Slovenci v ladjedelnici ozaveščeno delavstvo

Pokolenja kmetov, ki so se s Krasa, iz Brd in Vipavske doline zaposlovala v tržiški ladjedelnici, prav gotovo niso imela časa in priložnosti za samospraševanje o prehajanju iz enih družbenih okoliščin v druge, o opuščanju življenjskih navad in sprejemanju povsem drugačnih, industrijskih in izkoriščevalskih, a hkrati plačilno varnejših od vprašljivega letnega pridelka, ki je moral zadostovati do naslednje žetve, trgatve, košnje in obiranja. Danes si lahko privoščimo - tega smo tudi sposobni - objektiviziran pogled nazaj, ki nam pomaga do samozavedanja o tem, kaj smo in kako je z nami. Ta miselna povezava se mi je porodila v petek ob zaključku srečanja v tržiški občinski knjižnici, ki je bilo posvečeno prisotnosti slovenskega delavstva v Cosulichevi ladjedelnici od njenega odprtja na začetku 20. stoletja do prejšnjega desetletja. Srečanje je častno zaokrožilo triptih manifestacij v priredbi treh slovenskih društev v Laškem. Po predstavitvi pesniške zbirke Lilijane Visintin, vezane na ladjedelnice utrinke, po razstavi Spacalovich in Černigojevih stvaritev za opremljanje ladijskih salonov tudi posvet s spominsko raziskovalnim pristopom.

Polno občinsko knjižnično dvorano udeležencev (70 oseb brez nastopajočih) je v imenu treh prirediteljev - društev Jadro in Tržič ter Združenja staršev slovenske osnovne šole in vrtca iz Romjana - pozdravila Damiana Kopal, vse bolj ubrano je starševski zbor romjanskih učencev uvedel predavateljska izvajanja z dvojezično pesmijo Umirjeno morje, nato pa je sledilo nekaj formalno protokolarnih, a vsebinsko nad vse zanimivih posegov.

Odbornik za kulturo na tržiški občini Gianluca Trivino je izpostavil zrel pristop slovenske organizirane stvarnosti k javnemu življenju v Laškem za razliko od vrste neokusnih pojavov s strani predstavnikov politične desnice. Pokrajinski odbornik Marko Marinčič je izpostavil dejstvo, da se slovenska prisotnost iz preteklosti pretaka v sedanost; da se bo nadaljevala v prihodnosti, je na idejni ravni potrebno usvojiti načelo pluralnosti, na praktični pa zagotoviti čim prej dokončanje šole v Romjanu. Pokrajinski svetnik Fabio Del Bello je posegel z oprizemljivimi opozorili na sedanje pojave fašizma in rasizma v Italiji, proti katerima sta priznavanje in uspešnost jezikovne manjšinske skupnosti pravo cepivo; ocenil je, da so - na srečo - naskok desnice v Avstriji uravnotežile volitve v Sloveniji, zaradi česar bo iskanje dialoga s strani Goriške pokrajine lažje; zavzel se je, naj poteka peti koridor skozi Gorico, da se izognemo vrtnanju Krasa.

Povezovalac strokovnih posegov Milan Pahor je z nekaj uvodnimi mislimi napovedal predavatelje. Obravnavane vsebine so malo ali pa sploh nepoznane, zanimive so socializacijske posebnosti Slovencev ob vključevanju v tržiško stvarnost; nujno bi bilo tudi raziskati premike na družbeni lestvici, po kateri so se premikali ladjedelniki delavci od težavoh do tehnikov, njihovi potomci pa do prostih poklicev, in končno ne vemo pravzaprav ničesar o ženskem svetu v okviru tiste družbene niše, ki jo pojmuje kot LADJEDELNICA.

Melinatovo poročilo je prebrala predsednica društva Tržič Grmekova. Slišali smo opis o nastanku prvih ladjedelnih naprav, načrtih, ki so jih zasledovali bratje Cosulich, prihodu kvalificiranih delavcev s Škotskega, o težkega dela navajenih slovenskih kamnosekih iz Nabežine, o proizvodnih nihanjih, o gradnji delavskega naselja v Pancanu in o vrsti podrobnosti, kot je na primer igranje nogometa - uvedli so ga prav Škoti - ki je bilo eden od znakov drugega pojmovanja življenja v primerjavi z dotlej poznano ruralno zavrtostjo. Fašizem je prinesel veliko sprememb: od tehnoloških - podmornice, hidroplani - do režimsko nasilnih. Bratje Cosulich so se vedli oportunistično do nove oblasti, za cilj pa so si postavili dograditi najboljšo ladjedelnico v Sredozemlju. Slovenci so poslovno izrabljali z zanimivo filozofijo: Rim naj skrbi za zadostna sredstva, sicer bo ladjedelnica morala odpuščati delavce, med temi pa je mnogo Slovencev, ki se ne bodo

asimilirali, če se bodo vrnili na svoje domove v zaledje (sic!).

V svojem posegu je Vlado Klemš najprej poudaril, na kolikšne težave naletimo, ko nameravamo raziskovati naseljene premike, kakršne je spodbujala tržiška ladjedelnica. Gradiva je po eni strani ogromno, na drugi pa obstajajo praznine zaradi vojnih rušenj. Vsekakor je potrebno nekoliko uravnovesiti vtis o prisotnosti Slovencev v Laškem, kajti poudarjanje pojava, da smo na to območje prišli izključno v obdobju rasti ladjedelnice in na splošno industrije, zanemarljivo dejstvo, ki pravi, da smo bili v ravnini prisotni že mnogo prej.

Preselitvi Kraševcev v ravnino je v marsikaterem primeru botrovala investicija vojnih odškodnin v nakup zemljišč na območju Štarancana, Ronk in Tržiča. Za zaposlitev v ladjedelnici je bila včasih vzrok in hkrati posledica nemogočih razmer na podeželju: v Brdih je veljal kolonat (!), na Krasu pa skopa zemlja. Po ukinitvi Goriške pokrajine leta 1924 so Tržič prisodili Trstu. Zaposlitev je bila lažja za stalne prebivalce tržiške pokrajine, pa so delavci z

Govorniki na petkovi okrogli mizi Vlado Klemš, Milan Pahor in Danilo Peric, ob njih Lucía Germani, predsednica društva Tržič; publika v občinski knjižnici in predstavniki krajevnih uprav Gianluca Trivino, Fabio Del Bello in Marko Marinčič; ptičji pogled na tržiško ladjedelnico v dvajsetih letih minulega stoletja

ALTRAN, ARHIV

Doberdobskega Krasa pohiteli s stalno namestitvijo v Tržiču.

Zavestno ali nezavestno se je postavljal vprašanje integracije v družbeno okolje ob hkratnem ohranjanju jezikovne in kulturne istovetnosti ali pa ob vzporedni asimilaciji. Skrajni obsegi slednje med dvema svetovna vojna so bili navidezni, saj se je v tržiško društvo Triglav po letu 1945 vpisalo več kot 500 oseb. Uspešna je bila tudi osnovna šola, a po razmejitvi je tudi brez fašizma pritisk znova narasel do te meje, da je vpis v slovensko šolo izhiral. Zaradi drugačnih politično družbenih odnosov se je stanje zopet izboljšalo po letu 1970.

Poseg Danila Perica je bil še bolj pregneten z družbenimi silnicami, ki so opredeljevale izbire in obnašanja Slovencev v Laškem, ki so se zaposlitveno vedno poistovetili z ladjedelnico. Industrijska proizvodnja je kmete temeljito prevzgojila v miselnosti in vedenju. Postali so najprej navadna, nato pa ozaveščena množica. Vožnja na delovno mesto s kolesom tudi 30 kilometrov daleč, pomanjkanje tovarniške kuhinje, vprašanje varnosti, nujna vzajemnost, kasneje pa fašistični raznarodovalni pritisk v obliki špijonstva in škva-drizma so kmečki individualizem prekalili v osveščeno množično samozavest. Ob ohranjanju svojega izvora in jezika so se Slovenci, Furlani in Bežjaki povezali v organizirano skupnost, ki je lahko socialno preživela le, če je nastopala skupaj kljub vri-

njenjem, ki jih je pošiljala oblast. Odpuščanje z delovnega mesta, vračanje vanj in ponovno odpuščanje ni pojav le sedanjega obdobja, zato so tudi tedaj morali biti zaposleni sindikalno organizirani.

Vse to in marsikaj drugega je v osnovi tistega pojava, do katerega je prišlo leta 1943, ko je nastala Proletarska brigada, ki se je vključila v primorsko vstajo. Eden od predstavnikov italijanskega delavstva Fontanot je povedal, da vključitev v slovensko NOB ni imela alternative: ni bila izbira proti Italiji, temveč proti Mussoliniju. Brez navedenih predpostavk si tudi ni mogoče ra-

zložiti odhod okrog 2.000 ladjedelnicarjev na Reko po razmejitvi leta 1947. Predsodki do Slovencev so postopoma izginjali, nekateri so se prebili na predstavniške položaje, veliko priznanje pa je bilo postavitve spomenika padlim v NOB pred vhodom v tržiško ladjedelnico leta 1979, ko je na svečanost prišel tudi predsednik parlamenta Pietro Ingrao, kasneje pa se je pred njim zaustavil tudi državni predsednik Sandro Pertini.

Podajanja predavateljev so zaokrožili z neposrednimi pričevanji in delovnimi izkušnjami nekdanji zaposleni Jordan Ra-

detič, Vilko Frandolič, Emil Jelen, Karlo Ferletič ter Graziano Benedetič, Lilijana Visintin in Karlo Mucci kot zavzeti zunanji opazovalci in posredno povezani s tržiško ladjedelnico. Med vsemi izvajanci so prisotni lahko sledili zaporedju diapozitivov o ladjedelnici, ki jih je uredil in prikazal Giorgio Piasentier. Zaokrožen vtis vseh udeležencev posveta je bil, da je naša narodna skupnost ne le priložnostno ovrednotila 100-letnico ladjedelnice, temveč s triptihom kakovostno posegla v sedanje družbeno dogajanje v Laškem.

Aldo Rupel

MANJŠINE - Zasedanje odbora združenja manjšinskih dnevnikov MIDAS

Pogoji so veliko težji, problemi pa zelo podobni

Lužiškosrbski dnevnik Serbske Noviny preživlja krizo, ki bi lahko pomenila konec njegovega izhajanja, madžarskemu dnevniku na Slovaškem so oblasti razpolovile prispevek, katalonskim dnevnikom so prihodki od reklame upadli za 15 odstotkov, švedski dnevnik na Finskem se morajo združevati, če hočejo preživeti. Valičani so se dokončno odpovedali projektu za prvi valižanski dnevnik, Irci na Severnem Irskem pa tvegajo, da izgubijo dnevnik La, ki je nastal na valu pobud (in sredstev) mirovnega sporazuma za Severno Irsko. Skratka, kriza, ki je z upadanjem naklade in z upadanjem prispevkov od reklame zajela evropske dnevnikarje, se močno pozna tudi pri dnevnikarjih v jezikih manjšin. To je bila temeljna ugotovitev odbora združenja manjšinskih dnevnikov Midas, ki je zasedal 13. septembra v Bratislavi.

Če začnemo pri Lužiških Srbih je izvor krize v varčevalnih ukrepih, ki so jih sprejele nemška zvezna vlada ter vladi zveznih držav Brandenburg in Saške, v katerih živi ta manjšina. Krovna organizacija Lužiških Srbov Domowina je letos prejela 30 odstotkov manj sredstev kot v prejšnjih letih. Ker se s temi sredstvi krijejo vse dejavnosti manjšine, so se sredstva močno skrčila tudi za edini dnevnik, ki sedaj izhaja na samih 4 straneh dnevno (prej je izhajal na 8 do 12 straneh). Predsednik Midasa Toni Ebner je pred kratkim obiskal Saško, kjer se je sestal tudi s predstavnikmi združenja nemških novinarjev in jih prosil za solidarnost, vendar zaenkrat problemi niso bili rešeni. Pri organizaciji Domowina pa so pristali na predlog, da posebna strokovna komisija preveri, koliko sredstev nujno potrebuje dnevnik Serbske Noviny, da bi lahko izhajal tudi v prihodnje, ter da v to komisijo Midas imenuje svojega predstavnika. Dogovorili so se, da bo to urednik danskega dnevnika iz Flensburga Bjarne Lonborg.

Iz Walesa so potrdili, da je projekt za novi dnevnik Y Byd dokončno opuščen, ker valižanska vlada ni zagotovila sredstev, ki jih je pred leti obljubila prejšnja vlada. Tej odločitvi so botrovali močni angleški založniški lobiji, ki so v vladnem posegu videli neloyalno konkurenco; vlada v veliki Britaniji namreč ne financira medijev. Pač pa sta dva dnevnika, Guardian in Daily Mail, začela v svojih valižanskih izdajah objavljati po eno stran novic v valižanščini, kar je vendarle znak zani-

EP - Liberalci Več denarja za jezike manjšin

»Evropska komisija v svoji novi strategiji o večjezičnosti ni imela poguma, da bi predstavila nekaj konkretnih pobud za promocijo manjšinskih jezikov.« Tako so nekateri evropski poslanci, ki pripadajo skupini evropskih liberalcev ALDE ocenili nove predloge o večjezičnosti, ki jih bo evropska komisija z veliko manifestacijo predstavila 6. oktobra. Na novinarski konferenci, ki so jo organizirali 23. septembra, so izrazili željo, da bi specifični ukrepi presegle splošne in pabvalne obveze, ki jih je Evropska komisija sprejela doslej. »Zaenkrat pa kaže, da komisija ne namerava nameniti več sredstev financiranju jezikov in predlagati novih specifičnih programov,« je poudaril baskovski poslanec Mikel Irujo, ki je novinarsko konferenco sklical skupaj z Valičanko Jill Evans in s transilvanskim poslancem iz Romunije Laszlo Tokesom.

Zasedanje odbora združenja manjšinskih dnevnikov MIDAS v Bratislavi

manja za ta jezik.

Madžarski dnevnik Uj Szo v Bratislavi prejema od sedanje vlade za polovico nižji prispevek kot v času prejšnje vlade. Ne gre za zelo visoko vsoto, saj je tudi prej prejemal Uj Szo samo 60.000 evrov letno, sedaj pa jih prejema le 30.000. Stanje madžarske manjšine na Slovaškem se je poslabšalo tudi zato, ker je Madžarska leta 2006 ukinila podporo za manjšino na Slovaškem. Sicer pa je Uj Szo sooča s še enim problemom, ki zadeva sicer vse dnevnikarje na Slovaškem. Odkaj so začeli izhajati nekateri brezplačniki, je namreč močno upadla prodaja dnevnika. Uj Szo je izgubil samo 200 izvodov, kar ni veliko, vendar se negativnemu trendu ni mogel izogniti. Problem pa predstavlja tudi dejstvo, da namenja slovaško gospodarstvo 75 odstotkov sredstev za reklamo elektronskih medijev, kar pomeni, da se je v vseh založniških hišah zmanjšal dohodek od reklame.

Z istim problemom se srečujejo tudi dnevnikarji v katalonskem jeziku. V zadnjem letu do izgubili 15 odstotkov dohodkov od reklame in le formalna tolažba je v dejstvu, da so dnevnikarji v španskem jeziku izgubili več dohodkov od reklame in da jim se močneje upada naklada. Reklama se v Kataloniji množično seli na internet: vsi dnevnikarji imajo spletne strani, zelo popularne pa so brezplačne internetne strani malih oglasov, ki so v veliki meri izničile male oglase v dnevnikih; slednji pa so za vse založbe predstavljali izredno pomemben dohodek.

Pri Baskih pa ugotavljajo, da za njih internet ni prava prihodnost. Oglasi na internetu so veliko cenejši kot oglasi v dnevniku Berria, edinem dnevniku v baskovskem jeziku, vendar predstavlja za dnevnik spletna stran prej problem kot izziv. Baski imajo veliko raje tiskani dnevnik, ki ga prejema na dom, zato spletne strani ne jemljejo kot realne perspektive.

Dokaj rožnata prihodnost pa se kaže danskemu dnevniku v Nemčiji Flensburg Avis. Lansko leto je prihodek od oglasov narasel za 15 odstotkov, letos pa je ta prirastek potrjen. Upravni odbor je sedaj sprejel petletni razvojni program, ki med drugim predvideva okrepitev tiskarne, da bo ves dnevnik tiskan v barvah, okrepili pa bodo tudi uredništvo. Sedanje uredništvo je v periferiji Flensburga, v centru mesta pa bodo odprli poseben dopisni

urad skupno z uradom za naročanje reklame. S tem želijo okrepi fizični stik z bralci, obenem pa iz mestnega središča zagotavljati tekoče novice: od 1. januarja bo namreč Flensburg Avis uvedel tudi spletno stran s svežimi novicami 24 ur na dan. Vsi novinarji bodo prejeli prenosni računalnik in kamero, da bodo lahko na spletni strani objavljali kratke novice in fotografije, poglobitev pa bodo bralci našli v tiskani izdaji dnevnika. Vse to bodo naredili brez dodatnih sredstev, ampak do denar, ki ga potrebujejo za nove dejavnosti, privarčevali z zmanjšanjem stroškov, ki jih nimajo za nujne.

Na Finskem je prišlo do združitve dveh dnevnikov Osterbotningen in Jakobstadt tidning. Bralci so združitve dobro sprejeli in zaenkrat ni bilo upadanja naklade. Pač pa se s težavami zaradi upadanja naklade ubada osrednji švedski dnevnik na Finskem Hufvudstadsbladet. Pred dvema letoma je spremenil format in prešel na tabloid z namenom, da bi pridobil novih bralcev, projekt pa je bil porazen. Lastniki so sedaj zamenjali odgovornega urednika in zanimivo je, da novi urednik ne pripada švedski manjšini, ampak je Finec, ki sicer obvlada švedščino; profesionalnost je prevladala nad narodno pripadnostjo in to je prvi tovrsten primer v Evropi.

Brez večjih težav pa je južnotirolski dnevnik Dolomiten; internetna stran se dobro razvija in oglasi so dosegli 150.000 evrov letno, kar ni zelo veliko, vendar je za spletno stran dober dosežek. Poleg tega je Dolomiten uvedel dodatno naročnino na dnevnik za naročnike, ki so že naročeni na papirnato izdajo časopisa. Ti naročniki imajo za doplačilo 60 evrov letno pravico, da si ogledajo in natisnejo ves dnevnik tudi na internetu, kar je zelo koristno še zlasti za ljudi, ki veliko potujejo. Zanimanje za to pobudo je veliko, saj se je na spletno stran naročilo 1.100 naročnikov tiskanega dnevnika, kar predstavlja 66.000 evrov dodatnega prihodka. Sicer pa beleži spletna stran tega dnevnika 150.000 kontaktov dnevno, kar je res veliko. Mimogrede, Dolomiten gradi novo uredništvo, ki bo prav tako v bocenski industrijski coni, kjer je že sedanje uredništvo.

Glede na razpravo o teh vprašanjih so se dogovorili o temah za skupščino združenja Midas, ki bo maja 2009 v Barceloni. Med drugim bodo govorili o problemih sožitja med tiskano in internetno izdajo dnevnikov, o oglaševanju s posebnim poudarkom na malih oglasih, o oglaševanju na spletnih straneh, o možnosti naročanja elektronskega dnevnika in o vlogi lokalnih medijev na internetu, seveda o vsem z vidika medijev v jeziku manjšin.

MIDAS - Pobuda za šole

Delovni zvezki z odgovori v dnevniku

Eden od problemov, s katerimi se soočajo dnevnikarji v jezikih manjšin, je pridobivanje mladih bralcev. Tu uredniki segajo po številnih problemih, okrepitev športa do posebnih strani za mlade, od objavljanja izdelkov, ki ga pripravljajo šole pa do posebnih prilog s križankami in drugimi ugankami za mlade ali do nagradnih iger. Namen je vedno isti: pridobiti mlade bralce, da se privadijo na časopis, ga začnejo jemati v roke in nato postanejo bralci in naročniki.

Madžarski tiskar na Slovaškem Uj Szo si je v zvezi s tem mislil novo pot. V dogovoru z madžarskimi šolami na Slovaškem je začel izdajati delovne zvezke, ki so priloženi časopisu. Namenjeni so otrokom od 10. do 15. leta starosti, zadevajo pa različne predmete: matematiko, zemljepis, madžarsko literaturo itn. Delovne zvezke financirajo zasebni sponzorji, ki jih pridobi založba, ki izdaja časopis, učenci pa jih dobijo s časopisom, ki ga seveda kupijo starši. Naklada je

od 700 do 1200 izvodov, ker delovne zvezke ne prejmejo vsi bralci, ampak samo družine z učenci oziroma dijaki. Zanimivo je, da so ti zvezki pripravljali novinarski proizvod: pripravljajo jih novinarji v sodelovanju z učitelji.

Za vsem tem pa je še ena povezava s časopisom. Delovni zvezki vsebujejo vrsto vprašanj, kar je za tovrstno gradivo običajno. Odgovore na vprašanja pa morajo učenci poiskati v dnevniku, kjer se periodično objavlja, po dogovoru s šolami, tako da časopis spremlja učenca oziroma dijaka skozi vse šolsko leto, saj lahko slednji samo s časopisom preverja pravilnost svojih rešitev. To pa pomeni, da se družine praktično prisiljene imeti doma časopis. Strošek je torej minimalen, velikega zasluga seveda ni, učinek pa je velik, kajti madžarski dnevnik prihaja vsak dan v številne družine, ki sicer tega dnevnika ne bi kupile.

Na sliki: direktorica založbe Edita Slezakova z delovnim zvezkom.

Ob Evropskem dnevu jezikov mladi na prireditvi Obmejni okusi

Ni značilnosti, ki bi bolj predstavljala kulturo naroda, kot je hrana. In ravno to značilnost je želela predstaviti skupina kuharjev na letošnji izvedbi prireditve Gusti di frontiera – Obmejni okusi, ki jo je organizirala goriška pokrajina od 26. do 28. septembra v mestnem središču Gorice. Goriško pokrajino in občino je ob

evropskem dnevu jezikov predstavljala skupina mladih, ki jo je sestavila Zveza Slovenskih Kulturnih Društev.

molič, Mateja Semolič, Jasmin Legiša) in glasbena sekcija – zbor kuharic Sara Hoban, Maja Devetak, Romina Cijan, Jelka Bogatec, Vesna Tomsič in instrumentalisti Joahim Nanut na pršutu, Martin Rebecchi na kanelonu, Vasja Križmančič na

li na lov na zaklad: med stotinami stojnic po goriških ulicah je le ena ponujala joto in štrudel.

Če pa ste zdaj lačni poskusite vtipkati na stran Google besedi "jota zskd"...

JOTA

Jota, com'è buona la jota, acqua, crauti e fasoi questo è quel che piase a noi. O, jota, mi te magneria, con sale, pepe e amor, o, jota.

Jota, du bist lecker jota Wasser, Bohnen und Sauerkraut Kartoffeln, Pfeffer, Schinken und Salz Oh, jota meine lieblich Speise Ich esse dich so gern, oh jota!

Jota, semut ses buina tu Aghe, craus, ues dal parsut Uli la jota al puest dal brut Oh jota, tant che nus plasis Une zontade di pevar e sal Oh jota! ...Tu ses il me amor...

Jota, ti popoprana jota, ljubezni polna, mastna, sočna jota, Oh jota! Kaj si storila, nedolžnega deca si zasvojila.

Jota, zapeljiva jota, če skuhana je dobro, še bučo ti omota. Oh, strela! Vse kar je počela, z ljubeznijo popoprana, kaj dela!

agenda - agenda - agenda

ZSKD VABI MLADE K OBČASNEMU SODELOVANJU ZA PISANJE ČLANKOV V RUBRIKI »KULTURNI STIKI«

TEČAJ TROBIL bo potekal v Ljudskem domu v Trebčah 17., 18. in 19. oktobra. Rok prijave zapade 30. septembra. Za informacije in pojasnila: Jan Foraus 347 5142617 in Valentina Pieri 349-8552127.

OBLETNICE DRUŠTEV

15. letnica AŠKD Kremenjak (prireditve 15. november v društvenih prostorih)

130-letnica SKD Valentin Vodnik (prireditve 22., 24., 26. oktobra 2008 v društvenih prostorih)

40-letnica Pihalnega orkestra Ricmanje (prireditve 16. novembra v Gledališču Miela)

100-letnica SKD Fran Venturini-Domjo (prireditve 29. novembra v Občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu)

110-letnica SKD Primorsko (prireditve 7. decembra 2008)

110-letnica SKD Primorec-Trebče (prireditve 13. in 14. decembra 2008 v Ljudskem domu v Trebčah)

PO POTEH PESNIKOV IN PISATELJEV

Zveza slovenskih kulturnih društev organizira ekskurzijo Po poteh pesnikov in pisateljev v nedeljo, 12. oktobra 2008.

Ogledali si bomo domačijo Miška Kranjca v Veliki Polani in kulturno zgodovinske zanimivosti v Jeruzalemu. Odhod iz Gorice ob 7. uri (parkirišče pri Rdeči hiši na ital. strani), ob 8. uri z Opčin (Prosvetni dom).

Zaradi organizacijskih razlogov, sprejemamo prijave samo do ponedelja, 6.10.2008. Na razpolago je le še nekaj mest.

Za prijave in informacije pokličite goriški oz. tržaški urad ZSKD.

NATIVITAS 2008

ZSKD sprejema najave koncertov v okviru revije Nativitas do 10. oktobra 2008.

SOZVOČENJA 2008 – 3. regijski tematski koncerti odraslih pevskih zborov

Rok prijave zapade 17. oktobra 2008.

10 LET SKUPAJ S FOTOGRAFIJO

Razstavi v organizaciji Skupine 75 ob 10. obletnici fotosrečanja sta na ogled v Avli mestne občine Nova Gorica in v razstavnih prostorih Kulturnega doma v Gorici ob delavnikih od 4. do 18. oktobra od 10. do 13. ter od 16. do 18.

Vodja kuhinje Vesna Tomsič je okoli sebe zbrala številne pomočnice in pomočnike, ki so pod oder privabili številne lačne goste. Slednji so s krulčimi želodci prislunili dvema receptoma iz naših krajev. Najprej je na odru zadišalo po štrudlu, ki sta ga predstavile sama vodja kuhinje (v slovenščini in nemščini) in pomočnica Marisa Pelesson (v italijanščini in furlanščini). Sceno so popoprane natakariče plesne skupine Kremenjak iz Jamelj (Jelka Bogatec, Sara Visintin, Martina Se-

njokih, Paolo Vignini na nizkofrekvenčni svinjini in Iztok Cergol na loncih in pokrovih. Celotna večerja je tako zadišala po zvokih sambe in swinga.

Nazadnje je po celi kuhinji, in celo v jedilnici med občinstvom, zavnel kuharski hit Jota, ki je nastal izpod kuharice Vasje Križmančiča in Vesne Tomsič in se slastno oprjel ust poslušalcev, ki so zahtevali bis in tris Jote (...mogoče pa niso imeli v mislih pesmi kot take...). Gostje so se tako z nahrenjeno dušo odpravi-

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626, e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495, e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386, e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428, e-pošta rezija@zskd.org

PRIMOŽ TRUBAR (1508-1586)

VELIKI NEZNANI EVROPEJEC

Trst, 13/10/2008 – 22/10/2008
Narodni dom (Ul. Filzi 14)

Otvoritev: 13/10/2008 ob 18. uri

Gorica, 24/10/2008 – 8/11/2008

Kulturni dom (Ul. Brass 20)

Otvoritev: 24/10/2008 ob 18. uri

Prireditelji:

Slovenska kulturno-gospodarska zveza, Svet slovenskih organizacij, Narodna in študijska knjižnica v Trstu, Generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu, Parnas-zavod za kulturo in turizem Velike Lašče, Javni zavod Trubarjevi kraji

S sodelovanjem:

Zveza slovenskih kulturnih društev, Slovenska prosveta, Zveza slovenske katoliške prosvete, Glasbena matica, Kulturni dom Gorica, Kulturno društvo Ivan Trinko, Občina Čedad

Pokroviteljstvo:

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu

Zveza slovenskih kulturnih društev, Kulturni Center Lojze Bratuž, Kulturni dom, Zveza slovenske katoliške prosvete

vabijo na predstavo

TRIESTE - ALESSANDRIA

EMBARKED

Štorja od lešandrink

(Neda R. Bric)

27. oktobra, 2008 ob 20.30

v Kulturnem domu v Gorici.

... Predstava se začne z vkrcavanjem gledalcev na "ladjo" – dvorano, ki se tako pridružijo popotovanjem treh aleksandrink. Prizorišče s polkrožnim zaslonom, s projekcijo odprtega morja – očarljive modrine in horizonta, pričara občutek potovanja z ladjo. ... Daliborka Podboj, VEČER, 13.9.2005

DRŽAVNA CIVILNA SLUŽBA

IZBIRA, KI SPREMENI ŽIVLJENJE

Državna civilna služba ponuja nove priložnosti dekletom in fantom med 18-im in 28-im letom. Kaj pridobiš? Civilna služba je najprej človeška izkušnja. Odvija se v duhu ustavnih načel, obenem pa nudi možnost, da si pridobimo znanje in praktične sposobnosti. Zato je civilna služba priložnost za osebno rast in formacijo. Za mnoge prostovoljce je bila koristna, ko so vstopili v svet dela. Prostovoljci prejemajo plačilo za opravljeno delo, v okviru službe je možno pridobiti formativne kredite za študij na univerzi in v poklicnem usposabljanju. Info: ZSKD tel. 040-635626 / ARCI SC tel. 040-761683, www.serviziocivile.it, www.arciserviziocivile.it

Goriška ZSKD je s poletno organizacijo gledališke delavnice za mlade bodoče mentorje-režiserje, zadelo v polno. Mladi, ki so obiskovali delavnico so si zavihali rokave in pod »supervizijo« Vesne Tomsič pričeli z delom po naših društvih: Andrej Paglavc v Podgori, Briški grič v Števerjanu, v Kd Skala v Gabrjah, v KD Sovodnje...

Če torej koga zanima kje potekajo gledališke delavnice za otroke, se lahko oglasi na ZSKD Gorica, Corso Verdi 51/int. telefonska številka 0481/531495.

Poslanstvo Koroških kulturnih dnevov

V naslednjih dneh se bodo med Trstom, Gorico, Špetrom in Ukvami odvijali Koroški kulturni dnevi na Primorskem.

V preteklih tednih smo namesto uvodnika objavili mnenja in izkušnje organizatorjev, to je Slovenske prosvete, Zveze slovenske katoliške prosvete in Krščanske kulturne zveze. Vsakoletna izmenjava kulturnih prireditev pa ni le institucionalna prireditev, ki traja že dobrih 26 let. Gre za vsakoletno priložnost srečanja ljudi, ki v podobnih razmerah kot pri nas, delajo in ustvarjajo slovensko kulturo v zamestvu. Tudi preko takih srečanj smo v preteklosti občutili slovenski kulturni prostor kot nekaj živega in realnega. Tudi v času, ko je bila vsaka pot med Trstom in Celovcem ali Ljubljano povezana s pregledom dokumentov na meji. Sedaj teh formalnosti ni več. Možnosti za sodelovanje je čedalje več. Treba je le pogledati okoli sebe in razviti mrežo stikov z drugimi.

Prav v sklopu omenjenih kulturnih dnevov so se v preteklosti vzpostavile solidne in dolgotrajne vezi med kulturnimi društvi s Koroške in Primorske. Tudi preko teh stikov se v naših krajih tudi drugače mudijo koroške skupine in ustvarjalci. In obratno. Vse pa se je začelo z obiskom kakega srečanja v okviru Koroških kulturnih dnevov na Primorskem.

Vsak obisk prireditev Koroških kulturnih dnevov je svojevrstno doživetje. Še zlasti, ker je vsakič možnost, da se z izvajalci lahko seznanimo ne le kot gledalci. Iz sproščenega pogovora po nastopu pa lahko nastanejo zamisli o morebitnih izmenjavah med skupinami, obiski.... Skratka, možnosti, ki jih nudi Evropa brez meja lahko dandanes lažje izrabimo kot kdajkoli poprej. Treba je le izkoristiti priložnosti, da stopimo v stik s potencialnimi sogovorniki. To pa je tudi poslanstvo Koroških kulturnih dnevov.

i.nformacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad
tel/fax: 0432 701455
e-mail: sloviti@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
tel: 040 37084, fax: 040/633307
e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 538128
e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
fax: 040 633307

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 31817
e-mail: corili01@gorica.191.it

Sveti plamen (W. Somerset Maugham) Gledališka skupina KPD Planina iz Sel Danes ob 17.00 uri v Sedejevem domu v Števerjanu

Maurice je po nesreči priklenjen na invalidski voziček. Sestra Waylandova mu streže, žena Stella mu ljubeče in potrpežljivo skuša lajšati težko situacijo, kar Mauriceu pomeni vse. Mauriceov brat Colin se po letih iz tujine vrne domov in se zaljubi v Stello. Mati opazuje srečo in nesrečo svojih sinov in se boji za hromega Mauricea. Tedaj Maurice nepričakovano umre...

A inu O Danes ob 18.00 na Repentabru

A inu O je naslov zanimive predstave, ki sta jo po koroških cerkvah predstavila Janko Krištof in Andrej Feinig.

Ob 500-letnici Trubarjevega rojstva in ob 2000-letnici rojstva sv. Pavla iz Tarza je nastala lepljenka svetopisemskih tekstov, ki jih je Janko Krištof predstavil občinstvu kot pridigar iz Trubarjevega časa. Janko Krištof je tudi sicer duhovnik, zato je bilo njegovo podajanje božje besede še toliko bolj prepričljivo in pristno. V ospredje je torej postavil tisto Besedo, ki smo jo, kot piše v predstavitvi »prejeli od judovskega ljudstva in se je iz hebrejščine in grščine preko latinskega jezika v reformatoričnem gibanju nemškega protestantizma v silnem valu izlila v našo slovensko govorico.«

Glasbeni del oblikuje organist Andrej Feinig. Kot glasbeno kuliso je izbral Bachove skladbe, to je glasbe, ki z drugačnimi registri nagovarja ljudi k zbranosti in meditaciji.

Vsebina izbranih odlomkov iz sv. pisma je nakazana že v samem naslovu.

A in O ponazarjata prvo in zadnje poglavje, kratici A in O pa sta obenem simbol začetka in konca ter samega Kristusa. Poleg prvega in zadnjega poglavja sv. Pisma pa je Janko Krištof predstavil še deset zapovedi, pridigo na gori ter nenazadnje pa visoko pesem ljubezni sv. Pavla.

Zavestna izbira slovenskih protestantskih prevodov sv. Pisma ter nekaterih odlomkov v hebrejščini, grščini, latinščini in nemščini, odlično predstavi univerzalnost sporočila Besede skozi čas.

Lutke s Koroške bodo osrečile primorske otroke

Lutkovno gledališče ima na Koroškem veliko tradicijo. Mladi koroški Slovenci se za lutkarstvo navdušijo najprej kot gledalci, potem pa se marsikateri pridruži kaki mladinski skupini, ki se ukvarja prav z lutkarskimi predstavami. Mladinska skupina Navihanci SKD Celovec bo v Gorici predstavila v petek 10. oktobra lutkovno predstavo »Srečni kraljevič«. Predstava Mezinček, ki jo uprizarja igralec Aleksander Tolmaier, pa bo na ogled 9. oktobra v Kanalski dolini, v nedeljo 12. bo v sklopu 11. gledališkega vrtljaka za otroke v Marijinem domu pri sv. Ivanu, v ponedeljek 13. pa še v šoli v Špetru.

videm

RAZSTAVA

V župnijski dvorani v Landarju (občina Podbonesec) je na ogled razstava fotografij Benečije, ki jih je na začetku 20. stoletja posnel gospod Ivan Gujon.

Razstavo prirejajo Združenje E. Blankin in Študijski center Nediza v sodelovanju z Zadrugo Most.

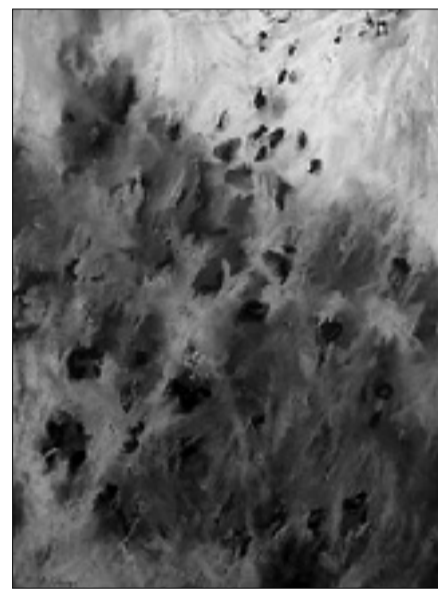
Razstava bo na ogled ob sobotah med 15. in 18., ob nedeljah pa med 10. in 12. ter med 15. in 18.

Za dodatne informacije: tel. 0432 701455; info@nediza.org.

Ponedeljek v znamenju slikarske družine Krajer

Jutri se bosta v Gorici in Trstu predstavila dva umetnika iz Šmihela, in sicer Albert in Simona Krajer. V razstavnih prostorih nad Katoliško knjigarno v Gorici bo svoja dela predstavil najprej oče Albert, in sicer ob 18.00 uri. Tržaški obiskovalci ponedeljkovih večerov DSI pa bodo lahko gledali dela, ki jih je ustvarila njegova hčerka Simona. Večer bodo sooblikovali še Stanko in Samo Wakounig z literarnim branjem, Miro Wakounig pa bo poskrbel za glasbeni okvir.

Contrappunto bestiale Mešani pevski zbor Podjuna-Pliberk 11.10. ob 20.30 v Gledališču F. Prešeren v Boljuncu

Mešani pevski zbor Podjuna s Pliberka sodi med kvalitetnejše koroške zborovske sestave. Pevci že vrsto let uspešno sodelujejo na različnih tekmovanjih in pevskih revijah tako v Avstriji, Sloveniji in Italiji. Pod taktirko mlade dirigentke Anje Kapun so letos naštudirali skupaj z otroškim zborom Mlada Podjuna program, ki ima kot vezno nit živalski svet. Temu primerno so tudi posodobili svoj scenski nastop in dodali nekaj svežih elementov v program, ki je nekoliko drugačen od običajnega zborovskega koncerta.

Zbor je s tem programom že nastopil večkrat na Koroškem in tudi v Sloveniji, sedaj pa je priložnost, da tudi na Primorskem prisluhnemo najnovejšemu programu tega podjunskega zbora.

PRAVOČASNO OPRAVITI POTREBNE POSEGE V KLETI

Novo vino je občutljivo in zahteva skrbno nego

Novo vino je izredno občutljivo in zato podvrženo, ob nepravilni negi, raznim napakam in boleznim. Zato mu moramo v tem obdobju posvetiti veliko pozornost in pravilno ter pravočasno opraviti potrebne posege.

Prvo kontrolo v novem vinu, ki dobi ta naziv ob popolnem povretju sladkorja v moštu, opravimo pred pretokom s kemijsko in organoleptično analizo. S kemijsko analizo ugotovimo skupno kislost, vsebnost skupnega in prostega žveplovega dvokisa (SO₂), količino etilnega alkohola ter po potrebi hlapno kislino. Podatki analize so potrebni za morebitne posege v vinu, še posebej s kalijevim metabisulfitom, če je vsebnost prostega žveplovega dvokisa pod minimalno količino, ki je potrebna za obstojnost vina. Ta količina je okvirno 12 - 15 mg na liter. Dobimo jo, če dodamo vinu 10 gramov metabisulfitna na hl. Če smo v prejšnjih fazah predelave grozdja že dodali manjše količine metabisulfitna, nam strokovnjak na osnovi podatkov analize svetuje dodatne doze tega pripravka za dosego potrebnih količin SO₂ v vinu. Nasvet strokovnjaka je priporočljiv tudi zaradi dejstva, ker je odmerek metabisulfitna odvisen od raznih dejavnikov, kot npr. od materiala iz katerega je izdelana posoda (v posodi iz plemenitega jekla so npr. potrebne nižje doze kot v leseni), predvsem pa od kislosti (skupne kisline) vina. Ob visoki kislosti (kot je letošnji primer) je učinek prostega SO₂ večji.

Nič manj važna ni organoleptična kontrola, na podlagi katere preverjamo zdravstveno stanje vina. Ugotovimo, ali se vino nagiba k mlečnemu ciku, vlečljivosti, očetnemu ciku, oksidiranosti, bekserju itd. Vse te morebitne bolezni in napake lahko močno poslabšajo kakovost vina, če jih ne ugotovimo in pravočasno ukrepamo.

Organoleptična kontrola naj bo tedenska ali dvakrat na teden. Spremlja naj jo preskus na zrak zaradi porja-

vitve in počrtnitve vina. V prisotnosti ene ali druge napake vino pravočasno zavarujemo z žveplom, ki ga določimo na podlagi analize in ne približno.

Skrbno tudi pazimo, da je vinska posoda polna. Spoštovati moramo pravilo, da mora biti vino vedno na polnem. Ne glede na vrsto posode moramo preprečiti, da pride vino v dotik z zrakom (kisikom). V nasprotnem primeru pride do neželenih mikrobioloških procesov, ki povzročajo razne bolezni (npr. vinski cvet, očetni cik).

Kmalu bodo opravili prvi pretok, ki naj bo za naša vina praviloma zračen. Zračni pretok ima dvojni učinek: ločimo vino od razpadajočih snovi, ki bi lahko povzročile napake in bolezni vina, ter odstranimo nečist vonj in okus, ki sta posledica razpada droži. Z brezračnim pretokom pretakamo vino samo, če se močno nagiba k porjavitvi.

Za letošnja vina je značilna precej visoka vsebnost kislin, ki pa se bo občutno znižala zaradi izločanja vinskega kamna. To izločanje je odvisno od alkoholne stopnje vina, temperature v kleti in vrednosti pH. Pri letošnji nadpovprečno visoki alkoholni stopnji vin in relativno nizkem pH, ne bo sicer zelo visokega izločanja vinskega kamna, bo pa zadosten za potreben padec kislosti. Vina bodo zato, po pričakovanih, harmonična z dobrim razmerjem med alkoholno stopnjo in stopnjo kislosti.

K upadanju kislin bo pripomogel tudi biološki razkis, kjer se jabolčna kislina spremeni v mlečno ob sproščanju CO₂. To vrenje, ki mu pravimo mlečnokislinsko, povzročajo mlečnokislinske bakterije. Delimo jih na koristne, ki spreminjajo jabolčno kislino v mlečno (kar je značilno pri teranu), in škodljive, ki razkrajajo sladkor in alkohol in povzročajo bolezni vina. Zaradi prenizkega pH-ja (vrednost 2,8 - 2,9), ki preprečuje v jesenskih mesecih delovanje mlečnokislinskih bakterij, pride večkrat v teranu do biološkega razkisa šele pozno pomladi, ko se pH dvigne zaradi zimskega padca kislin.

Boleznim in napakam vina bomo v prihodnjih številkah posvetili posebno pozornost. Primerno pa se nam zdi, da že zdaj spregovorimo o dveh na-

pakah, ki se večkrat pojavljata pri mladih vinih: žveplovodikov bekser (H₂S) in porjavitev.

Žveplovodikov bekser je nevšečna napaka, ki se najpogosteje pojavi v mladem vinu. To dobi neprijeten, odvraten vonj in okus, ki nas spominja na gnila jajca. Vzrok je plin žveplovodik - H₂S, sestavljen iz žvepla in vodika. Ta plin nastaja med alkoholnim vrenjem mošta ali ob razkroju droži. Koliko tega neprijetnega plina se bo razvilo med vrenjem in ostalo v vinu, je odvisno od vrste kvasovk in od prisotnosti žveplovih spojin. S posameznimi ukrepi lahko zmanjšamo možnost pojava in količino tega plina v vinu. Ti ukrepi so: pravočasno prenehanje škropljenja vinograde z žveplovimi pripravki; nepretiravanje z žveplanjem grozdja, drozge in mošta; dodajanje vrelnega nastavka selekcioniranih kvasovk moštu; pravočasna izvedba pretoka.

Bekser je preprosto odpraviti, če storimo to pravočasno. Vino je treba nujno prezračiti. Pretok mora biti zračen, spremlja naj ga žveplanje.

Druga pogosta napaka je porjavitev, kateri so podvržena v manjši ali večji meri vsa vina. Napaka je odvisna od stanja in ravnanja z grozdem, moštom ali vinom. Povzročitelji napake so encimi oksidaze, ki ob stiku z zrakom povzročajo porjavitev. Vino dobi rjavkasto do rjavo barvo, hkrati se pojavi motnost. Izgubi cvetico in svežino, vonj in okus sta spremenjena. Pri rdečih sortah pride tudi do razgradnje barvnih snovi, ki se izločijo v obliki umazano rjave usedline.

Napako preprečimo le tako, da vino ustrezno zavarujemo z žveplom v dozah, ki smo jih že navedli. Če je vino pridelano iz grozdja, ki ga je napadla siva plesen (gniloba), te odmerke primerno povečamo.

Kot smo v uvodu poudarili, je pravilno razmerje z mladim vinom odločilnega pomena za kakovost tega proizvoda, zato še enkrat vabimo vinarje, naj skrbno sledijo dogajanju v kleti. Ob vsakem dvomu pa naj se obrnejo na strokovno službo, ker bi sicer z morebitnimi nepravilnimi posegi vinu prej škodili kot koristili.

Svetovalna služba Kmečke zveze

NASVETI STROKOVNJAKA

Rabarbara, ne samo za okras

Danes bomo opisali rabarbaro, rastlino, ki jo premalo poznamo. Rabarbaro gojimo ne le kot zelenjadnico, ampak tudi kot okrasno rastlino. Rastlina ima namreč lepe in velike liste ter močne in rdeče peclje.

Rabarbara spada v družino Polygonaceae ali slakovke. Vrste, ki jih gojimo, je veliko, dve med katerimi sta najbolj poznani in gojeni: Rheum rhabarbarum (angleška rabarbara, ki je najbolj zastopana po vrtovih) in Rheum officinale (kitajska rabarbara, zdravilna rastlina). Veliko vrst izvira iz Azije (Himalaja, Tibet, Kitajska, Sibirija, Mala Azija) in njihovo gojenje v Evropi, posebno v centralni in severni Evropi, se je razširilo od leta 1700 naprej.

Rabarbara ima posebnost, da ponovno raste za 5 do 10 let. Posamezne rastline pa lahko rastejo na istem mestu tudi do 30 let. Vendar je priporočljivo, da sadike presajamo vsaki dve leti v spočito in dobro pognojeno zemljo. Rabarbara razvije v tleh odebeljene mesnate korenine ali rizome. Iz njih poženejo že zgodaj spomladi veliki krpati listi na dolgih sočnih pecljih. To, kar uživamo, so listni peclji, dolgi do 50 cm. Peclji imajo globoke zareze. Sorta, ki jo najbolj gojimo pri nas, ima rdeče peclje. Slednji postanejo še bolj izrazito rdeče barve pri nizkih temperaturah. Drugod ima rabarbara zelena stebela. List je velik in okrogel ali srčaste oblike. Listi so zelo veliki in dosežejo širino 40-50 cm. V juniju razvije rastlina visoka stebela z velikim socvetjem, na katerem so beli cvetovi. Cvetno steblo doseže tudi 2 metra višine. Korenine so precej razvite.

Rabarbara najraje uspeva v vlažnih in ne toplih podnebnjih, kot so na primer alpska. Dobro pa raste tudi pri nas. Rastlina začne rasti že pri 2 stopinjah Celzija. Idealne temperature za rast so od 10 do 20 stopinj. Ostre zime pa jo pogostokrat uničijo, še posebno če je ob toplih zimskih dneh že začela rasti. Dobo uspeva na sončnih legah. Najbolje uspeva v srednje težkih tleh, svežih in globokih, v resnici pa dobro uspeva v vseh vrstah tal, razen suhih. Tla naj bodo globoko obdelana, pognojena in vlažna, voda pa ne sme zastajati. Rabarbara uspeva v nevtralnih in kislih tleh.

Razmnožujemo jo bodisi s semenom, najbolj pogosto pa z delitvijo odebeljenih mesnatih korenin, ki imajo brste. Semena zlahka dobimo v prodaji, odebeljene korenine pa dobimo pri kakemu sosedu, ki goji to rastlino. Najboljše odebeljene korenine za razmnoževanje dajejo 5 letne rastline. Korenine odkopljemo z lopato in odvezamo kos, ki naj ima vsaj en brst. Odebeljene korenine in tudi nove male rastline sadimo v oktobru, da se rastlinice dobro ukoreninijo. Lahko sadimo tudi v februarju vse do aprila. V hladnejših krajih, kot na primer v hribovih, sadijo tudi aprila, ko sneg kopni.

Pred gojenjem tla globoko obdelamo. Idealno je, da je globlino obdelovanja do 60 cm, bodisi zato, ker so korenine rabarbare

globoke, kot tudi ker rastline na ta način ostanejo v zemlji 5 do 10 let. Lahko tudi obdelamo vso površino do globine 25-30 cm in nato izkopljemo luknjo globoko 60 cm in prav tako široko. V luknjo bomo sadili odebeljene korenine ali rastlinico. Koreniko sadimo zelo površinsko. Pred obdelovanjem gnojimo s hlevskim gnojem in fosforjem.

Če pa sejemo, to storimo v februarju do začetka marca in nato presadimo. Rabarbaro sadimo v razdaljo 1,5 - 2 metra za 1 meter, pa čeprav je veliko bolj pogosto, da v domačih vrtovih postavimo le eno, kvečjemu dve rastlini, ki vrt tudi okrasita. V času gojenja gnojimo z dušikom in odstranjujemo plevel. Če gojimo rabarbaro kot okrasno rastlino, ji odrežemo cvetno steblo, ko požene, da listi in podzemne korenine bolj rastejo. Po potrebi zalivamo. Rabarbara je odporna do bolezni, tako da je ni treba škropiti.

Od rabarbare uživamo le mesnate in sočne listne peclje. Lista kot takega pa ne uživamo, ker vsebuje oksalno kislino, ki lahko precej škodi prebavi. Pobiramo jo, ko so listi dobro razviti. Pobiramo zunanje liste. Steblo obtrgavamo (ne režemo) tako, da ga zavrtimo, dokler se ne odcepi od rastline. Pobiramo ga čim bolj ob tleh. Nato odstranimo list in vlaknasti del stebela ter ga uživamo tako, da steblo režemo na koščke. Iz listnih pecljev pripravljamo kompote, marmelade, sokove in tudi vino. Prijeten kiselkast okus ji dajejo številne kisline, med katerimi sta najznačilnejši jabolčna in oksalna kislina skupaj s sladkorjem.

S nabiranjem začnemo v drugem letu po sajenju in po navadi pobiramo 15-45 dni. Rabarbaro nabiramo v aprilu-maju. Važno je, da pustimo vsaj eno tretjino listov, da se rastlina ne preveč ošibi.

Rabarbara je znana tudi kot zdravilna rastlina. Že pred 5000 leti je bila v kitajskem zdravilstvu zelo cenjena rastlina. Uporabni so korenika, listni peclji in sok. Korenika, zdrobljena v prah, uravnava prebavo, sok iz pecljev pa je rahlo odvajalno sredstvo, prav tako kompot, sok in marmelada. Preobilno uživanje rabarbare ni priporočljivo, ker oksalna kislina veže kalcij in železo v krvi in zato se pojavi njuno pomanjkanje.

Magda Šturman

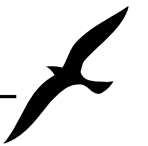
KMEČKA ZVEZA Vabilo na Burnjak v Benečijo

Kmečka zveza vabi svoje člane, da se udeležijo izleta, ki ga prireja v nedeljo, 19. oktobra na tradicionalni praznik kostanja BURNJAK. Praznik se odvija v Gorenjem Tarbiju in spada med tradicionalne prireditve nadiških dolin, kjer se že peto leto zapored srečujejo slovenski kmetje iz treh dežel: Koroške, Slovenije in Furlanije - Julijske Krajine. Praznik nudi poleg pokušine in možnosti nakupa domačih pridelkov, med katerimi izstopa kostanj, bogat kulturni spored kot navedeno v programu izleta:

07:30 - odhod avtobusa iz Boljunca, ki bo nadaljeval po tradicionalni poti (Bazovica, Opčine, Sesljan);
09:30 - ogled Stare gore;
11:30 - prihod v Gorenji Tarbij - sv. maša in procesija - ogled razstav in sejma kostanja;
13:00 - kosilo v šotoru;
14:00 - mali Burnjak: praznik za otroke;
15:00 - koncert moškega okteta »Odmevi« iz Saleža;
18:00 - ogled mesta Čedad;
19:30 - odhod proti Trstu.

Cena izleta, ki vključuje potovanje z avtobusom in kosilo, je 35,00 evrov.

Za zainteresirane naprošamo, da se čim prej vpišejo v uradih Kmečke zveze v Trstu in Gorici, tudi telefonsko, od ponedeljka do petka do 13. ure (Trst 040-362941, Gorica 0481-82570).

ŠOLSTVO - Zanimiva in uspešna pobuda zavoda Žige Zoisa

Tržaški geometri opravili koristno prakso v Ljubljani

Že sedmo leto geometri 5. razreda DTTZG Žige Zoisa preživijo začetek septembra v Ljubljani. Šola jim namreč organizira prakso, ki jo opravljajo vsak v svojem podjetju geodetske smeri.

V posameznih podjetjih jih skrbno vodijo in jih učijo mentorji, ki so vsi inženirji gradbeništva ali geodezije.

Letos je prakso opravilo tudi sedem dijakov zadnjega letnika. Spremljala jih je Duša Gabrijelčič, ki je po svoji stroki sicer slavistka, a ima Ljubljano v mezincu in jim je lahko predvsem prvi teden pomagala pri orientaciji po mestu. Na praksi so bili dijaki od 7. do 19. septembra. Med tem časom so bivali v Dijaškem domu Ivana Cankarja na Poljanski cesti.

Ko smo se v nedeljo odpeljali iz Sežane, smo se takoj vključili v kolono vozil, ki so drvela proti prestolnici. Pred dijaškim domom je bilo vse živo, saj so prihajali dijaki, ki v njem bivajo med šolskim tednom. Po nastanitvi smo se skupaj odpravili v staro mesto in prvi vtis nas vseh je bil, da je Ljubljana popolnoma izpraznjena. Vse drugače je bilo na obrežju Ljubljanske, kjer je kar mrgolelo ljudi – pretežno mladih.

V podjetjih so bili zelo ljubeznivi in so prvi dan dovolili dijakom praktikanom, da pridejo na delovno mesto do 8.30. Vseeno je bilo treba vstati zgodaj, saj smo se morali z avtom razvoziti od Poljanske v centru mesta do Bežigrada, Šiške in Viča.

Prve dni smo v popoldanskih urah skupaj spoznavali Ljubljano, preživeli popoldne v Muzeju novejšje zgodovine, si ogledali Rožnik oz. Cankarjev vrh in se sprehodili po mestu. Vendar je bilo časa vedno manj, saj so se dijaki vračali v dijaški dom pozno popoldne na smrt utrujeni.

V podjetjih so se dijakom res posvetili in razveseljivo je, da se dijaki vrnejo navdušeni in polni vtisov, predvsem pa prepričani v študijsko smer, ki so si jo izbrali. Že vrsto let opažamo, da gre prav praksi v Ljubljani zahvala, da se naši dijaki odločajo za nadaljevanje študija ali pa za samostojno delo in so pri tem uspešni. Mentorji pa nam vsako leto potrdijo, da marsikaj znajo in jih celo povabijo, naj pridejo študirat v Ljubljano in se pri njih zaposlijo.

Dijaki med prakso vodijo dnevnik, ki ga v podjetju pregleda in podpiše mentor, v šoli pa ga pregledajo profesorji tehničnih predmetov. Po končani praksi se vsako leto po povratno informacijo o znanju in delu naših dijakov v podjetja podajo tudi profesorji, letos sta bila to prof.

Pavel Zobec in Willj Mikac.
Kaj pa o izkušnji menijo dijaki?

BRIŠČAK ERIK – GEOGRAD d.d.o.

Dvotedensko prakso sem opravil v podjetju, ki se pretežno ukvarja z merjenjem cest, mostov, predorov in manjših zemljišč. Vsak dan sem bil na terenu, in sicer v sami Ljubljani, pa tudi na Bledu, v Bohinju in na Brniku. Prvi teden sem opravljal bolj fizično delo, saj sem zabijal količke in držal prizmo (to je pripomoček za merjenje), drugi teden pa so mi zaupali instrument (ki ne stane malo), da sem merila opravljal samostojno. S tem so mi dali tudi večjo odgovornost.

Podjetje zaposluje 12 inženirjev geodezije, 21 geodetskih tehnikov in 22 figurantov, podjetje pa ima za delo na razpolago preko 26 instrumentov. Prepričan sem, da v Trstu ni podobnega podjetja.

Kljub temu da sem odhajal na delo ob 7. uri in se vračal ob 19. uri sem s prakso zelo zadovoljen.

GENARDI MARTIN – GEODET inženiring

Podjetje, ki ni veliko, saj šteje deset diplomiranih geodetov in nekaj praktikanov, ki delajo obvezno univerzitetno prakso, se pretežno ukvarja z ureditvijo ali obnovo meje, izravnavo, parcelacijo, združitve parcel, ugotavljanjem dejanske rabe zemljišč, zakoličbo, z geodetskimi načrti za potrebe urbanistične dokumentacije, z geodetskimi načrti novogradenj, z opazovanjem posejdanja objekta, niveliranjem itd.

Delal sem na terenu in spoznaval metode, predvsem pa instrumente, ki jih uporabljajo pri izmeritvi terena. Posebno zanimive so bile izmeritve, ki sem jih opravil na skakalnici v Mostecu pri Ljubljani. Delo je bilo raznoliko in poučno, saj sem teorijo, ki se je učimo v šoli, uporabil v praksi. To mi bo vsekakor služilo pri študiju in pri službeni karieri.

KERPAN IVAN – GEOID

Podjetje, v katerem sem opravljal prakso, se ukvarja predvsem z merjenjem premikov cest, nasipov in velikih gradenj. Zaposlen je tudi geodet, ki se ukvarja samo s katastrom.

Moje delo je bilo pretežno na terenu, le malo časa sem presedel v uradu. Čeprav je v podjetju zaposlenih le pet oseb, imajo na razpolago instrumente, ki veljajo več deset tisoč evrov. Pri nas si geometer zlahka ne more privoščiti takih aparatov. Po mojem je taka izkušnja zelo pozitivna, saj delamo v

Delo na terenu in v birojih jim omogoča, da spoznajo poklic, ki ga sicer poznajo le teoretsko

podjetjih, ki delujejo na državnem področju in torej razpolagajo z velikimi sredstvi.

Mentorji so mi posvetili veliko časa, tako da sem lahko aktivno sodeloval pri njihovem delu.

SKABAR NIKOL – GEKOM

Odkrito povem, da me ideja o praksi v Ljubljani sploh ni navduševala. Ko pa sem prišla v podjetje, sem mnenje kmalu spremenila. Delala sem z mladimi inženirji in povrhu sem bila še edino dekle, čemur sem se morala hitro privaditi. V dveh tednih sem spoznala poklic, ki ga v šoli spoznavam samo teoretično. Praksa mi je dala priložnost, da se marsičesa tudi naučim. V podjetju so se mi res posvetili, da bi od prakse odnesla kar največ.

SEDMACH DAVID – LAPOS

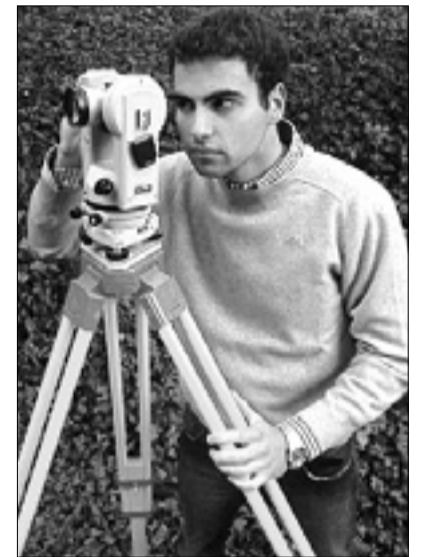
V podjetju, v katerem sem delal, se v glavnem ukvarjajo z načrtovanjem. Učil sem se predvsem rabo AutoCada, večino stvari sem že poznal, pokazali pa so mi še nekatere stvari, da je moje znanje na višjem nivoju.

V glavnem zelo lepa izkušnja.

TRAMPUŽ CAROLINA – APIS

Moja praksa se je odvijala v manjšem biroju, kjer se arhitekti v glavnem ukvarjajo s projektiranjem večjih zgradb, redkeje pa se posvečajo meritvam.

Med prakso sem uporabljala pretežno računalniški program AutoCad, ki služi za projektiranje zgradb. Preizkusila sem se tudi v tehničnem risanju, saj sem skicirala v perspektivi različne poglede v notranje prostore nekega stanovanja.

Enkrat pa smo se odpravili na teren na meritve.

Delo v biroju in bivanje v Ljubljani nasploh je bila zelo pozitivna izkušnja. Omogočila mi je, da sem spoznala svoje bodoče delo ter si obenem ogledala čudovito slovensko prestolnico.

ZIDARIČ LUKA

Žal zaradi športnih obveznosti ni odšel na prakso v Ljubljano, je pa dvotedensko delo opravil v podjetju INTER-TECNIC, ki deluje v ladjedelniškem sektorju. Po zaključnem izpitu bi rad študiral pomorsko inženirstvo, zato so mu ustrezno podjetje poiskali kar v Trstu. Njegov vtis o opravljenem delu pa je tak ...

V glavnem sem risal in načrtoval razne dele strojev in izpeljav (cevi, ventilacije) s pomočjo programov AutoCad in Microstation. Že prve dni prakse so mi inženirji povedali, da moram, če hočem delovati v tem sektorju, biti dobro strokovno in kulturno podkovan, dobro pa moram poznati tuje jezike, predvsem angleščino. Imel sem se zelo lepo, saj so mi, če nečesa nisem razumel, takoj priskočili na pomoč. Možnosti, da bi se kaj novega naučil, ni nikoli primanjkovalo.

PROF. DUŠA GABRIJELČIČ

Vsako leto spremljam dijake na prakso v Ljubljano in ves ta čas sem bila v stikih s podjetji, v katerih so bili zaposleni. Res se jim moramo iz srca zahvaliti, saj naše dijake marsičesa naučijo in se resnično trudijo, da bi v dveh tednih odnesli kar največ.

Po drugi strani pa izvemo, da naši dijaki veliko znajo, predvsem ko morajo prevzeti odgovornosti za delo, ki ga opravljajo.

Ne nazadnje pa je dvotedensko bivanje tudi priložnost, da spoznajo Ljubljano, da začutijo njen utrip in postanejo del nje, da se med seboj še bolj spoznajo, saj preživljajo prosti čas skupaj. In vse to je včasih poleg učenja izredno pomembno. Ko se dijaki vrnejo iz Ljubljane, vsi opažamo, da so med seboj še bolj povezani kot so bili do takrat.

Stran pripravili dijaki V. geo in prof. Duša Gabrijelčič

LICEJ PREŠEREN - Ob Evropskem letu medkulturnega dialoga

Vsi imamo skupne korenine

Ravnatelj zavoda British School Peter Brown je v petek predaval o medkulturnosti ter o jezikovni in človeški identiteti

Peter Brown:
Vsi smo manjšina

KROMA

Vsi ljudje imamo skupne korenine, smo povezani, vsi smo prišleki in tudi vsi smo manjšina. To je bila glavna misel petkovskega dopoldanskega predavanja ravnatelja šole angleškega jezika British School v Trstu Petra Browna za dijake četrtilih in petih razredov tržaškega Liceja Franceta Prešerna v zborni dvorani te šole. Brown se je na liceju mudil ob priložnosti Evropskega leta medkulturnega dialoga, spregovoril pa je o medkulturnosti ter o jezikovni in človeški identiteti. Slednja se začne že pri imenu (ni slučaj, da so zapornikom v nacističnih taboriščih namesto imen dali številke oz. da so ljudem, preden so jih umorili, vzeli ime), drugače pa smo vsi ljudje tega sveta od nekod prišli in vsi nekam gremo. Vsi smo tudi med seboj povezani, saj so po današnjih genetskih odkritjih ugotovili, da je bilo število ljudi, ki so pred desetisoči let prispeli iz Afrike in kolonizirali zatem vse ostale celine, šestnajst. Iz tega izhaja, da smo vsi povezani, imamo marsikaj

skupnega, tudi korenine jezikov so skupne, iz česar sledi potreba po enakopravnosti in spoštovanju vseh jezikov in identitet. Predavatelj je svoje izvajanje podkrepil in obogatil z navajanjem razmišljanj pesnika Johna Dunna, znanstvenika Alberta Einsteina, indijskega vladarja Ašoke, Janezovega evangelija in drugih, pa tudi s primerjavo in ugotavljanjem izvora nekaterih najbolj znanih besed.

Drugače so na liceju Prešeren obeležili tudi Evropski dan jezikov z več pobudami, ki so se začele 23. septembra. Tako so dijaki obiskali gledališko predstavo v nemškem jeziku, drugoščolci so imeli srečanje z lektorico za nemški in ruski jezik o medkulturnih stikih, dijaki prvih razredov pa so prisluhnili razlagi lektorjev za nemški in angleški jezik glede jezikovne mape, evropskih standardov znanja tujih jezikov in preverjanja, dijakom tretjih razredov pa je lektor angleškega jezika prikazal Kanado v slikah.

PARIZ - »Mini vrh« Evropske unije o finančnih težavah

Skupni evropski napor za premostitev krize

Gostitelj srečanja je bil francoski predsednik Nicolas Sarkozy

PARIZ - Evropska unija mora složno reševati hudo krizo, s katero se sooča svetovna financa, zlasti pa bančni sistem. To je temeljno sporočilo včerajšnjega »mini« evropskega vrha, ki ga je v Parizu sklical francoski predsednik Nicolas Sarkozy. Britanski premier Gordon Brown je poudaril, da mora EU narediti vse, da se stabilizira finančni sistem. Nemška kanclerka Angela Merkel ter francoski predsednik in trenutno predsedujoči EU Sarkozy sta dejala, da je na vrhu tekla beseda predvsem o preventivnem mehanizmu.

Sarkozy je vodil pogovore z Merklovo, Brownom, italijanskim premijerom Silviom Berlusconiem, predsednikom ECB Jeanom-Claudom Trichetom, vodjo evroskupine, luksemburškim premierom Jeanom-Claudom Junckerjem ter predsednikom Evropske komisije Josejem Manuelom Barroso.

Merklova je ob prihodu dejala, da morajo evropske države prevzeti odgovornost, vendar morajo to storiti tudi tisti, ki so odgovorni za nastalo škodo. Po pisanju medijev naj bi nemški politiki kazali na bančnike, ki naj ne pričakujejo, da jih bo javni sektor kar tako rešil.

»Govorili smo o vzpostavitvi preventivnega mehanizma. Obstaja visoka stopnja soglasja in razumevanja o tem, kaj naj naredimo, da se podobno ne bo več zgodilo,« je poudarila Merklova. Sarkozy se je z njo povsem strinjal in poudaril, da mora Evropa pokazati pripravljenost, da najde odgovor. To bo pomirilo svet, davkoplačevalce, trge in varčevalce, je prepričan.

Voditelji naj bi se dogovorili, kako naj EU odgovori na trenutne razmere na finančnih trgih. ZDA so že podprle 700 milijard dolarjev vreden načrt reševanja, a podobnega načrta naj v Evropi ne bi bilo. Govorilo se je tudi o vzpostavitvi posebnega sklada za reševanje bank, vendar tudi ta ideja ni naletela na pozitivne odzive.

Brown je ob prihodu na srečanje spomnil na ukrepe Velike Britanije in ECB ter poudaril, da mora tudi EU ukrepati in rešiti probleme, ki ostajajo. Po njegovem je treba narediti vse, kar je v moči evropskih držav, da se stabilizira finančni sistem.

Sestanek naj bi danes trajal precej časa. Po zasedanju je predvidena tudi delovna večerja. V ponedeljek se bo nato v Luxembourg sestala evroskupina, v torek pa vsi finančni ministri EU. Ti naj bi izpostavili potrebo po usklajenem odzivu EU na finančno krizo.

Udeleženci včerajšnjega pariškega vrha o hudi finančni krizi, ki pretresa praktično ves svet

ANSA

ITALIJA - Na uradnem srečanju s papežem

Predsednik Napolitano opozoril na nevarne pojave rasizma

Benedikt XVI. in Napolitano sta se pogovarjala tudi od odnosih med Vatikanom in Italijo

ANSA

SLOVENIJA - Pahor in Golobič tudi o predsedniku parlamenta

Kandidat (ali kandidatka) najbrž iz vrst Liberalne demokracije

LJUBLJANA - Najverjetnejši mandatar za sestavo nove slovenske vlade Borut Pahor (SD) se je v okviru pogovorov na ravni predsednikov strank včeraj sestel s predsednikom stranke Zares Gregorjem Golobičem. »Izmenjala sva nekaj pogledov o tem, kaj je pomembno, kako začeti usklajevati koalicijsko pogodbo, kako vidimo vlogo strank v novi koaliciji,« je po srečanju dejal Golobič. Govorila sta tudi o kandidatu za mesto predsednika državnega zbora, ki pa naj bi Golobiča ne zanimalo. Golobič je pojasnil, da o tovrstni kandidaturi do zdaj ni razmišljal, saj je bil prepričan, da bo kandidat za prvega moža dolgoletni poslanec SD Miran Potrč.

Veliko pozornosti sta sicer Pahor in Golobič namenila tudi osnutku koalicijske pogodbe, ki jo pripravljajo v SD in jo bodo v Zares, LDS in DeSUS dobili v začetku tedna. »Tudi mi sami pripravljamo neke točke iz našega programa, ker se nam zdi pomembno izmenjati poglede in jih doreči pred podpisom pogodbe. Pripravljamo tudi pre-

gled konkretnih pobud, idej, projektov,« je po srečanju dejal Golobič.

S Pahorjem pa se nista pogovarjala o sklicu naslednjega sestanka trojčka z DeSUS. »Mislim, da so pomembni bilateralni pogovori mandatarja s posameznimi strankami. Trojček je bil projekt, ki je imel neko novo funkcionalnost in sporočilo, ki je bilo vezano na same volitve. Ostajamo skupaj, povezani - s tem, kar se je zgodilo na volitvah -, vendar kot samostojne stranke, ki vstopajo v koalicijo suvereno vsaka na podlagi lastne presoje, presoje manda-

tarja. In v tem smislu se bodo tudi vodili prihodnji pogovori,« je dejal Golobič.

»Pogovor je tekkel o običajnih rečeh za ta čas, v katerem smo, v katerem se je treba pogovarjati o tem, kako čim bolj učinkovito izkoristiti teh nekaj tednov pred konstituiranjem parlamenta in oblikovanjem nove vlade. Izmenjala sva nekaj pogledov o tem, kaj je pomembno, kako začeti usklajevati koalicijsko pogodbo, kako vidimo vlogo strank v novi koaliciji,« je povedal še Golobič. (STA)

BORUT PAHOR

GREGOR GOLOBIČ

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano je izkoristil včerajšnji obisk papeža Benedikta XVI na Kvirinalu, da je pozval vse k večji strpnosti in gostoljubju do priseljencev. Apel je bil očitno namenjen predvsem italijanski vladi, naj ne podcenjuje nedavne rasistične izpade. Napolitano je podčrtal, da popolnoma soglaša s papeževimi svarili o solidarnosti do priseljencev.

Uradni obisk Benedikta XVI. na Kvirinalu je potekal v znamenju dobrih odnosov med Vatikanom in Italijo, ki jo je - poleg državnega poglavarja - zastopal ministrski predsednik Silvio Berlusconi. Napolitano, kot rečeno, ni skrival zaskrbljenosti nad zadnjimi nasilnimi rasističnimi izpadi v državi. Pri tem je večkrat citiral samega papeža, ki stalno poziva ne samo Italijo, temveč vso Evropo naj bo bolj gostoljubna do ljudi, ki bežijo od revščine in pridejo k nam, ker stremijo po boljših življenjskih pogojih. Napolitano se je navezal tudi na svetovno finančno krizo, ki je izbruhnila tudi zato, ker je želja po dobičku prevladala nad etičnostjo in solidarnostjo.

Benedikt XVI je poudaril, da si laična Italija nima ničesar bati od Cerkve in katoliške vere, od države, kjer prevladujejo katoličani, pa pričakuje spoštljiv odnos.

Rusija obtožuje Gruzijo za nasilje

Moskva - Rusija je obtožila Gruzijo, da stoji za petkovim napadom v Južni Osetiji, v katerem je bilo v eksploziji avtomobila bombe ubitih sedem pripadnikov ruskih mirovnih enot. Iz urada ruskega državnega tožilca so sporočili, da prve preiskave kažejo, da za napadom stoji gruzijska obveščevalna služba. Kot je dejal tiskovni predstavnik preiskovalnega odbora v uradu državnega tožilca Vladimir Markin, na to kažejo dosedanje ugotovitve preiskovalcev na terenu, z napadom pa naj bi želel Tbilisi destabilizirati razmere v Južni Osetiji. To separatistično gruzijsko pokrajino, ki je kljub nasprotovanju Tbilisija razglasila neodvisnost, je Moskva že priznala.

Da stojijo za petkovim napadom na rusko vojaško oporišče v južnoosetijski prestolnici Chinali gruzijske obveščevalne službe, je v petek trdila tudi Južna Osetija. Tbilisi je te obtožbe že odločno zavrnil. Tiskovni predstavnik gruzijskega notranjega ministrstva Šota Utiašvili je ocenil, da je šlo za provokacijo, namen katere je ohranitev ruskih sil v Gruziji. Enakega mnenja je bil včeraj tudi ruski časnik Kommersant. (STA)

V Nemčiji izbruhnil škandal brez primere

BERLIN - Nemška telekomunikacijskega giganta Deutsche Telekom je pretresel škandal brez primere - njegovemu hčerinskemu podjetju T-Mobile, ki skrbi za mobilno telefonijo, so bili že leta 2006 ukradeni osebni podatki več kot 17 milijonov strank. Na družbi so to potrdili danes, potem ko je vest o tem že objavila nemška revija Der Spiegel.

Kot je povedala tiskovna predstavnica Deutsche Telekom Marion Kessing, so krajo nemudoma prijavili državnemu tožilstvu v Bonnu, kjer so nato tudi preiskali nevarnost, ki bi jo zloraba informacij lahko predstavljala za njihove stranke. Minuli teden so nato o kraji obvestili tudi notranje ministrstvo, saj so izvedeli, da namerava Der Spiegel objaviti vest o tem dogodku.

Kot je še povedala Kessingova, ukradeni podatki vključujejo številke mobilnih telefonov, naslove, datume rojstva in v nekaterih primerih spletne naslove strank. Številke bančnih računov in kreditnih kartic naj ne bi bile ogrožene. Ob tem pa ni jasno, zakaj sta tako družba kot vlada čakali tako dolgo, preden so o kraji obvestili javnost. (STA)

VOLITVE V ZDA Rekordna gledanost soočenja

LOS ANGELES - Četrtekovo soočenje kandidatov za podpredsednika ZDA, republikanke Sarah Palin in demokrata Josepha Bidena, je po zadnjih podatkih pred televizijske ekrane pritegnilo rekordno število ljudi. Kot so sporočili iz družbe Nielsen Media Research, si je soočenje ogledalo kar 69,9 milijona ljudi. Pred tem sta rekordno gledanost s 56,7 milijona gledalcev leta 1984 dosegla podpredsedniška kandidata Geraldine Ferraro za demokrate in George H.W. Bush za republikance.

Gledanost četrtekovega soočenja je bistveno preseгла tudi prvo soočenje letošnjih predsedniških kandidatov, Baracka Obame in Johna McCaina, ki ga je pred dobrim tednom spremljalo 52,4 milijona ljudi. Podpredsedniška debata je bila eden izmed najbolj težko pričakovanih soočenj v več letih, sledila pa je nizu negotovih televizijskih nastopov Palinove. (STA)

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 20.20 Tv Kocka: Martina in ptiče strašilo
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Dok. film: Josip Križaj - Pilot
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.00 Aktualno: Quello che
6.30 Aktualno: Sabato & Domenica
9.20 Aktualno: A Sua immagine
10.00 Sveta maša, sledi Angelus
12.25 Aktualno: Linea verde
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Domenica in - L'Arena
15.05 Variete: Domenica in... sieme
16.30 Dnevnik in vremenska napoved
16.35 Variete: Domenica in - 100 e lode
17.35 Variete: Domenica in - 7 giorni
19.00 Aktualno: La Bibbia giorno e notte
20.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
20.40 Kviz: Affari tuoi (v. Max Giusti)
21.30 Nan.: Coco Chanel
23.25 Dnevnik, sledi Speciale Tg1
0.30 Aktualno: Oltremoda

Rai Due

- 6.35 Aktualno: Inconscio e magia
6.45 Aktualno: Mattina in famiglia
10.00 Dnevnik
10.05 Variete: Ragazzi c'è Voyager
10.30 Variete: Random
11.30 Variete: Mezzogiorno in famiglia
13.00 Dnevnik
13.25 Aktualno: Tg Motori, sledi Eat Parade
13.45 Variete: Quelli che aspettano
15.30 Variete: Quelli che il calcio e...
17.05 Šport: Stadio Sprint
18.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.05 Šport: 90° minuto
19.00 Šport: Numero 1
19.25 Nan.: Friends
19.50 Nan.: Piloti
20.30 Dnevnik
21.00 Nan.: NCIS - Unita' anticrimine (igra Pauley Perrette)

- 22.35 Šport: La domenica sportiva
1.00 Nočni dnevnik

Rai Tre

- 6.00 Aktualno: Fuori orario
7.00 Variete: E' domenica papa'
9.05 Glasb.odd.: Il Gran Concerto
9.35 Film: Zum zum zum - La canzone che mi passa per la testa (kom., It, '68, r. B. Corbucci, i. L. Tony)
11.10 Nan.: Giardini e misteri
12.00 Dnevnik, šport in vremenska napoved
12.15 Aktualno: TeleCamere Salute
12.50 Aktualno: Okkupati
13.20 Dok.: Timbuctu
14.00 Deželni dnevnik
15.05 Aktualno: Alle falde del Kilimanjaro
17.55 Kolesarstvo
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Variete: Che tempo che fa
21.30 Aktualno: Blu notte
23.25 Deželni dnevnik
23.45 Aktualno: Tatami

- 0.45 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

- 6.05 Nan.: Commissario Saint Martin
6.55 Dnevnik: Pregled tiska
7.25 ANan.: Sei forte maestro
9.35 Dokumentarec
10.00 Sveta maša
11.00 Aktualno: Pianeta mare
11.30 Dnevnik, prometne informacije
12.10 Aktualno: Melaverde
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Film: Allegri eroi - Gli allegri scozzesi (om., ZDA, '35, r. J. W. Horne, i. S. Laurel)
15.45 Film: Sentieri selvaggi (Western, ZDA, '56, r. J. Ford, i. J. Wayne)
18.00 Nan.: Colombo
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.35 Nan.: Il commissario Cordier

- 22.30 Šport: Controcampo, sledi Fuori campo

Canale 5

- 6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik
8.50 Aktualno: Le frontiere dello spirito
9.40 Dnevnik
9.45 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca
13.00 Dnevnik, vremenska napoved, Okusi
13.40 Nan.: Belli dentro
14.10 Resničnostni šov: Amici
16.30 Variete: Questa domenica
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.40 Variete: Il ballo delle debuttanti (v. R. Dalla chiesa)
0.00 Aktualno: Terra!
1.00 Nonsolomoda (pon.)

Italia 1

- 7.00 Motociklizem
8.50 Risanke
10.20 Motociklizem
12.25 Dnevnik in vremenska napoved
13.00 Šport: Guida al campionato
14.00 Motociklizem: VN v Avstraliji
15.00 Šport: Grand Prix - Fuori giri
16.00 Film: Willow (fant., ZDA '88, r. R. Howard, i. W. Davies)
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.00 Film: Yuppies - I giovani di successo (kom., It., '86, r. C. Vanzina, i. M. Boldi)
21.00 Film: Cosi' e' la vita (kom., It. '98, i. Aldo, Giovanni, Giacomo)

- 22.00 Dnevnik in vremenska napoved
23.15 Nan.: Heroes
0.00 Nan.: The Black Donnelly

Tele 4

- 6.45 17.30 Risanke
8.05 Dokumentarec o naravi
9.30 Salus Tv, sledi Musa Tv
10.05 Aktualno. Buongiorno con Telequattro
10.10 Incontri al caffè' de la Versiliana
11.40 Aktualno: A casa dell'artista
12.00 Sveta maša
12.25 Aktualno: Eventi in provincia
12.50 Šport: Hard Trek
13.15 Aktualno: Qui Tolmezzo
13.20 Rotocalco ADN Kronos
13.40 Aktualno: Carnia, terra d'emozioni
14.00 Camper magazine
14.30 Campagna amica
15.00 Film. Sangue all'Alba
16.35 Aktualno: A.com - Automobilissima
17.00 Aktualno: Super Sea
23.00 Aktualno: La lauda di Francesco
0.40 Film: L'uomo che vide il futuro

La 7

- 6.00 Dnevnik, horoskop in prometne vesti
7.00 Aktualno: Omnibus Week-end
9.20 Aktualno: La Settimana, sledi Animal treasure
10.15 Film: Gli imbroglioni (kom., It, '63, r. L. Fulci, i. W. Chiani)
11.55 Motociklizem: SP Superbike

- 13.05 Dnevnik
13.35 Nan.: L'ispettore Barnaby
15.30 Motociklizem: SP Superbike
16.35 Dok.: Piccoli Giganti del Kalahari
17.35 Film: I tre moschettieri (ak., ZDA, '48, r. G. Sidney, i. L. Turner)
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.35 Dokumentarec
21.30 Aktualno: Vivo per miracolo
23.40 Aktualno: Reality
0.40 Dnevnik in športne vesti
1.35 Film: Libera, amore mio... (dram., It, '75, r. M. Bolognini, i. C. Cardinale)

Slovenija 1

- 7.00 Ris. Nan.: Živ Žav
9.00 Šport Špas
9.25 Nad.: Ključ do svetlobe
9.55 Sveta maša
11.00 Oddaja o ljubiteljski kulturi: Izvir(n)i
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.10 Na zdravje! (pon.)
14.25 Nad.: Fina gospa
15.00 NLP s Tjašo Železnik in Klemnom Slakonjo
15.15 Glasbeni dvoboj
15.40 Človeški faktor
16.30 Oglasni blok
17.00 22.40 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
17.15 Naglasi!
18.25 Žrebanje Lota
18.45 Risanke
19.00 Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti
19.55 Dobrodelni koncert: Stopimo skupaj
21.30 Intervju
22.25 Ars 360
23.05 Deset božjih zapovedi
0.00 50 let Tv

Slovenija 2

- 6.30 0.45 Zabavni infokanal
8.50 Tv prodaja
9.20 Skozi čas
9.50 Globus (pon.)
10.20 Hum. nan.: Brat bratu
10.55 Z glasbo in plesom

- 11.25 Poljudoznan. serija: Po poteh Usahe

- 11.50 Pomagajo si (pon.)
12.20 Slovenski magazin (pon.)
13.45 Film: Rudi Rilec - Dirkalni pujs
15.55 Nogomet: Angleška liga
17.55 Mednarodni večer šansonov 2008 (pon.)
20.00 Dok. serija: Pogled z neba
20.55 Nad.: Berlin Alexanderplatz
22.00 Film: oger Federer - Duh prvaka
22.50 Nad.: Rim
23.40 Na utrip srca

Koper

- 13.45 Dnevnik program
14.00 Čezmejna Tv - TG R FJK - deželne vesti
14.10 Euronews
14.30 Vas tedna
15.00 »Q« - Trendovska oddaja
15.45 Dok. oddaja
16.15 Ethnopolis 2008
17.00 Odmev
17.30 Potopisi
18.00 Prijatelji ostanimo prijatelji (program v slov. jeziku)
19.00 22.00, 0.25 Vsedanes - Tv dnevnik
19.25 23.30 Dok. oddaja
20.00 Vesolje je ...
20.30 Istra in...
21.30 Dok. odd.: Jean Seberg
22.15 Nedeljski športni dnevnik
22.30 Slovenski magazin
23.00 Metalcamp 2008
0.20 Čezmejna Tv - TG R FJK - deželne vesti

Tv Primorka

- 12.00 23.55 Videostrani
18.00 Duhovna misel (pon.)
18.15 Polka in majolka
19.15 Tedenski pregled
19.30 Settimana Friuli
20.00 Razgledovanja (pon.)
20.30 Spoznajmo jih
21.30 Futsal
23.00 Rally magazin 11

RADIO

RADIO TRST A

- 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Veselo po domače; 10.30 Otroški kotichek; 10.50 Melodije za vse okuse; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.30 Nedeljskih sedem not; 16.00 Šport in glasba, vmes kratka poročila; 17.30 Iz naših prireditev; 19.20 Napovednik, sledi Slov. lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 7.45 Kmetijski nasveti; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00 Radijska kronika; 9.30 Nedelja z mladimi; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Toklja; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 20.00 Večer večnozelenih; 22.30 Easy come...easy go...

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 10.00 Moje mnenje; 10.40 New entry; 11.00 7 dni; 13.00 Radio z vami; 14.00 Plesoči arhitekt; 14.30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Atlantično pristanišče; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.15 Extra extra extra; 22.00 Dosej; 22.45 Sigla single; 23.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

- 5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Labirinti sveta; 10.10 Sledi časa; 10.40 Zborovska glasba; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.35 Slovenski zvoki; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.30 Reportaža; 17.05 Veseli tobogan; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Minute v ansamblom...; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

- 5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.40 Obvestila; 12.00

Centrifuga; 13.10 Pregled novic; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Hokej; 18.35 Pregled športnih dogodkov; 18.55 Odpoved oddaje; 19.00 Dnevnik; 19.30 Valodrom; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba za prave moške; 22.55 Drugi val.

SLOVENIJA 3

11.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Prenos maše; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spomince; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Glasba naša ljubezen; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Nove operne plošče; 22.05 Literarni portret; 23.30 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Na delovnem mestu se vam obeta krajše zatišje, kar vam bo prišlo ravno prav, ko pa imate toliko dela sami s seboj. Čustva vas vozijo zdaj sem zdaj tja, a se pri tem neznansko zabavate.

BIK 21.4.-20.5.: Večino časa preživite na delovnem mestu, zato pogosto pozabljate na druge pomembne stvari v življenju. Vzemite si čas za drobna veselja. Hitro boste lahko pozabili na službene skrbi.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Zadnje čase se pogosto dobre volje, saj vam je uspelo na življenje pogledati nekoliko bolj vedro. Bolj ko ste razumevajoči do drugih, lažje shajate tudi s seboj!

RAK 22.6.-22.7.: Prihodnji teden vam prinaša veliko lepih trenutkov v krogu družine. Spet boste stekali vezi tudi s tistimi družinskimi člani, ki se jim včasih raje umaknete ali se jim izognete.

LEV 23.7.-23.8.: Polni ste energije. Na enem kraju boste težko zdržali dalj časa. Čeprav boste zelo aktivni, se zlepa ne boste utrudili. Klub dinamičnemu načinu življenja boste v sebi namreč umirjeni.

DEVICA 24.8.-22.9.: Po glavi se vam podi toliko skrbi, da se sploh ne znate več zabavati. Prisluhnite otroku v sebi in uživajte v njegovih šepetih. Ujemite svoje trenutke zadovoljstva in jim dajte večji pomen.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Pred vami so prijetni dnevi. Čeprav boste morali na delovnem mestu popravljati neke napake, ste lahko zadovoljni s svojim delom, saj boste pustili za sabo pomembno obdobje.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Večkrat boste utrujeni in brezvoljni, še posebej če bodo pred vami neprijetne obveznosti. Ne prelagajte jih na pozneje, ker se jih boste čedalje težje lotili.

STRELEC 23.11.-21.12.: Poskrbite, da vam na delovnem mestu ne bodo izpili atomov moči. Vzemite si čas tudi zase. Ker niste v najboljši kondiciji, bi bilo dobro, da poskrbite za počitek in redno telovadbo.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Polni ste idej in delovnih vizij, pa čeprav jih prav zdaj večino ne morete uresničiti. Brez pravih možnosti za uresničitev se vam lahko polni melanholijski, ki pa ji nikar ne popuščajte.

VODNAR 21.1.-19.2.: Na delovnem mestu boste dosegli uspeh za uspehom. Vaš ugled se bo močno zvišal. Ob tem boste znali prisluhniti in pomagati vsakomur, ki bo pripravljen sprejeti vaš nasvet.

RIBI 20.2.-20.3.: Uživali boste pri opravljanju vsakdanjih opravkov. Zadnje čase ste zelo zadovoljni s seboj in svojim življenjem. Dnevno stanje se vam izboljšuje, čeprav pri izdatkih niste ravno skromni.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.25 Števerjan 2008: ans. Harmonija
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.10 Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, Cciss
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.30 Vremenska napoved in dnevnik
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
14.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik, vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredità
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.20 Nan.: Coco Chanel
23.05 Dnevnik
23.10 Aktualno: Porta a porta
0.50 Nočni dnevnik

Rai Due

- 6.00 Aktualno: Cercando cercando
6.20 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Random
9.30 Aktualno: Sorgente di vita
10.00 Dnevnik, vremenska napoved in rubrike
11.00 Variete: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Zdravje
14.00 Variete: Scalo 76 Cargo
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: The District
18.05 Dnevnik - kratke vesti vremenska napoved in Športne vesti
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.30 Dnevnik
21.05 Resničnostni show: L'isola dei famosi (vodi S. Ventura)
23.45 Nočni dnevnik, sledi Punto di vista
0.00 Variete: Scorie

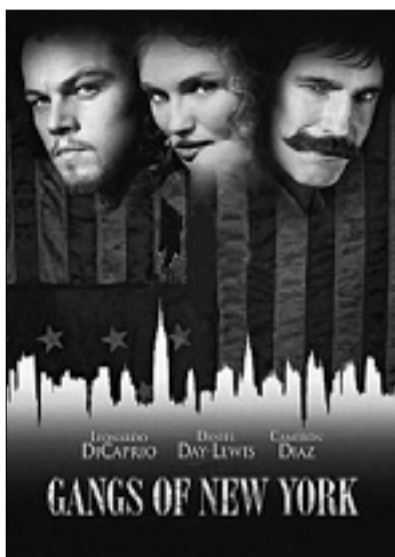
Rai Tre

- 6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Aktualno: La storia siamo noi
9.05 Aktualno: Verba Volant
9.15 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.05 Nad.: Terranostra
14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike
15.15 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nan.: Agrodolce
20.35 Nan.: Un posto al sole d'estate
21.05 Aktualno: Chi l'ha visto?
23.10 Dnevnik - Krajevne in glavne vesti ter Primo Piano
23.45 Aktualno: RT - Era ieri

Rete 4

- 7.05 Nan.: I Robinson
8.35 Nan.: Charlie's Angels
8.20 Nan.: Hunter
9.35 Nan.: Febbre d'amore
10.30 Nan.: Bianca
11.30 Dnevnik, prometne vesti
11.40 Nan.: My Life
12.40 Nan.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik, vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.10 Film: Indovina chi viene a cena? (kom., ZDA, '67, r. S. Kramer, i. S.

- Tracy)
18.40 Nad.: Tempesta d'amore
18.55 22.40 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Belly of the beast - Ultima missione (akc., Kanaka/VB/Honk Kong, r. S.T. Ching, i. S. Segal)
23.45 Film: Gangs of New York (dram., ZDA, '02, r. M. Scorsese, i. L. Di Caprio)

0.45 Nočni dnevnik

Canale 5

- 6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik - Prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik
8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
10.05 Dnevnik in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne
16.15 Resničnostni show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggiocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: Zelig
23.30 Aktualno: Matrix

Italia 1

- 6.35 13.40, 16.50 Risanke
9.05 Nan.: Starsky & Hutch
10.10 Nan.: Supercar
11.10 Nan.: Pacific Blue
12.25 Dnevnik: Studio aperto, vremenska napoved, Studio sport
14.30 Risanke: i Simpson
15.00 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Wildfire
18.30 Dnevnik, vremenska napoved
19.05 Nan.: Tutto in famiglia
20.05 Nan.: Camera Cafe' Ristretto
20.15 Nan.: Camera Cafe'
20.45 Kviz: La ruota della fortuna Vip
21.10 Nan.: Grey's Anatomy
23.05 Nan.: Nip/Tuck

0.05 Nan.: Californiacation

Tele 4

- 7.00 8.35, 12.00, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.15 17.00 Risanke
8.10 Storie tra le righe
9.30 Inf. program: Novecento contro luce
10.40 Nan.: Detective per amore
11.30 Camper magazine

- 12.05 Šport: Super Sea
12.30 Zibaldone goloso
13.55 Inf. odd.: Animali amici miei
14.55 Aktualno: A.com - Automobilissima
15.15 Mozartove simfonije
18.35 Super calcio - Udinese
19.00 Super calcio - Triestina
20.00 A casa del musicista
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Nogometna tekma. Pisa vs. Triestina
22.45 Inf. odd.: Videomotori
23.35 Film: Codice omega

La 7

- 7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Mai dire si'
11.30 Nan.: Matlock
12.30 20.00, 0.30 Dnevnik
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: Rappresaglia (dram., It, '73, r. G. P. Cosmatos, i. M. Mastroianni)
16.05 Nan.: Il ritorno di Missione Impossibile
17.05 Dok.: Atlantide
19.00 Nan.: Stargate SG-1
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Aktualno: L'infedele (v. Gad Lerner)

23.30 Aktualno: Citta' criminali

Slovenija 1

- 6.40 Zrcalo tedna (pon.)
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Šport Špas
9.15 Risanan nan.
10.00 Risanke
10.10 Iz popotne torbe (pon.)
10.30 Nad.: Čarodejev vajenec
11.00 Serija: Zemlja in naprej (Pon.)
11.55 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Koncert
15.00 Poročila
15.10 Dober dan, Koroška
15.45 Risanan nan.: Pajkolina in prijatelji
16.05 Martina in pičije strašilo
16.15 Lutk. nan.: Bisergora
16.30 Dok. nan.: Afna Friki
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti, vremenska napoved
17.30 Glasbeni spomini
18.25 Žrebanje 3x3
18.40 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Nan.: Brat bratu
20.40 Polemika
22.00 Odmevi, kultura, šport, vremenska napoved
23.00 Podoba podobe
23.25 Glasbeni večer
0.40 50 let televizije

Slovenija 2

- 6.30 9.30, 1.55 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
9.30 Zabavni infokanal
10.55 Sobotno popoldne
14.20 Slovenci v Italiji (pon.)
15.05 Film: Roger Federer - Duh prvaka
15.55 Rad igram nogomet (pon.)
16.45 Osmi dan (pon.)
17.15 Ars 360 (pon.)
17.30 Slovenski magazin (pon.)
18.00 Regionalni program: Slovenija danes
18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika

- 19.00 Nan.: Dr. Who
20.00 Dok. serija: Tihomorsko brezno
21.00 Studio City
22.00 Knjiga mene briga: Franz Kafka
22.15 Resnična resničnost
22.50 50 let televizije
23.20 Nad.: Tajna služba

Koper

- 13.45 Dnevni program
14.00 0.00 Čezmejna TV (dnevnik v slovenskem jeziku)
14.20 Alter Eco
15.00 Slovenski magazin
15.30 Dok. oddaja
16.00 Vesolje je...
17.00 Dok. oddaja
17.30 Istra in...
18.00 Športna mreža (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 23.00 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - TV Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti
19.25 Šport
19.30 Fanzine
20.00 Sredozemlje
20.30 Artevisione
21.00 Meridiani
22.00 Vsedanes - Tv Dnevnik
22.15 Avtomobilizem
22.30 Športel (program v slovenskem jeziku)
23.20 Športna mreža

Tv Primorka

- 12.00 23.30 Videostrani
18.00 20.20 Kultura
18.30 Epp
18.40 Planet polka (pon.)
19.55 Epp
20.00 23.30 Dnevnik, vremenska napoved
20.20 Kultura
20.30 Športni ponedeljek
21.30 Futsal: Puntar Casino Safir - Svea

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.30 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Začni skupaj; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga; 11.00 Studio D, sledi Napovednik; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Primorski obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbeni slovarček; 18.00 Hevrek; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba, nato Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 Pod dresom; 11.00 Jesenska pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Sotočja; 21.00 Indie ni Indija; 22.30 Radio Kažin.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobcji zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodbe dvonožcev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Chiacchieradio; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pillole; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvonožcev in ne; 23.00 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30,

12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Ime tedna: predstavitev kandidatov; 8.45 Koledar prireditelj; 9.15 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 9.50 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.20 Komentar ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.20 Obvestila; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.10 Hip hop; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospojne; 12.30 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz Slov. glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Kulturni globus; 18.20 Nove glasbene generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradja; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora Divan; 18.00-20.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Primorski dnevnik**Lastnik:**

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst**Odgovorni urednik:** DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,90 €
Letna naročnina za Slovenijo 170 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska
75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je
bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,
ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje
uredništva oziroma založnika za objavo ali
drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih
posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico
do morebitnega honorarja samo po predhodnem
dogovoru z založnikom.

SEŽANA - 7. oktobra v Kosovelovem domu Ob šestdesetletnici koncert policijskega orkestra

V Kosovelovem domu v Sežani bo 7. oktobra ob 19. uri svečani koncert Policijskega orkestra ob njegovi 60-letnici.

Policijski orkester je bil ustanovljen poleti 1948 na podlagi potreb in prizadevanj takratne slovenske vlade in tej ideji naklonjenih posameznikov, da bi Slovenija imela svoj reprezentativni pihalni orkester za igranje na praznovanjih, proslavah, obletnicah, prome-nadnih in celovečernih koncertih...

Takratna godba je nenehno rasla, tako številčno kot kakovostno, in že kmalu prerasla v simfonični pihalni orkester, ki danes šteje 60 članov. Z delom vseh v orkestru ter drugih delav-

cev v Policiji in njegovih privržencev sta se rodila bogata tradicija in sloves Policijskega orkestra kot vrhunske pihalne sestave, tako doma kot v tujini.

V skladu z namenom ustanovitve in razvojem je po osamosvojitvi samoumevno sledila obveznost sodelovanja na državnih protokolarnih prireditvah, zato ga je slovenska vlada leta 1994 imenovala za uradni protokolarni orkester Republike Slovenije.

Orkester zadnji dve leti snema za nizozemsko glasbeno založbo De Haske. Poleg sodelovanja na državnih protokolarnih slovesnostih prireja koncerte ter druge nastope za Policijo in Ministrstvo za notra-

nje zadeve. S svojim delovanjem tudi povezuje slovensko policijo in državljane, sodeluje s kulturnimi institucijami doma in tujini, s priznanimi tujimi in domačimi dirigenti, solisti in zbori. Tako so v zadnjih letih z orkestrom sodelovali dirigenti in skladatelji: dr. Alfred Reed iz ZDA, Manfred Schneider iz Nemčije, Roger Bourty iz Francije, Jacob de Haan, Johan de Meij in Peter Kleine Schaars iz Nizozemske, mag. Franz Peter Cibulka, Thomas Doss in Johann Mösenbichler iz Avstrije.

Policijski orkester je zelo uspešno gostoval v Makedoniji, Švici, Nemčiji, Italiji, Avstriji, na Madžarskem in v Veliki Britaniji.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00; od 1. novembra do 25. januarja od 9.00 do 17.00.

V galeriji Caracas v Drevoredu 20. septembra, bo na ogled do 16. oktobra razstava z naslovom »Metamorfosi« goriškega slikarja Adriana Velussija. Urnik: vsak dan od 16. do 24. ure.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

MILJE

V Muzeju moderne umetnosti Ugo Carà (Ulica Roma 9) bo do 14. oktobra na ogled razstava slik Roberta Tigellija z naslovom »Sentieri«. Urnik: od torika do sobote od 17. do 19. ure, ob četrtrkih od 10. do 12. ure.

V Občinski dvorani umetnosti G. Nigrisina (Trg Republike 4) bo v petek, 10. oktobra, ob 18. uri odprtje razstave »Porečanka včeraj: ozkotirna progla danes: pot zdravja in prijateljstva«, ki jo je uredila Branka Sulli Sulčić.

OPČINE

V Bambičevi galeriji, v Proseški ulici 131, bo še danes, 5. oktobra, na ogled razstava »Podobe iz mojega čopiča« slikarja Claudia Clarija. Odprta od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih, do konca oktobra. Urnik: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v drugačnih terminih s predhodno najavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisa.com.

V galeriji Kraške hiše je na ogled likovna razstava Štefana Turka »Labirinti«. Razstava bo odprta do 12. oktobra 2008 ob nedeljah in praznikih od 11. do 12.30 in od 15. do 17.

NABREŽINA

V kavarni Gruden bo na ogled do 21. oktobra razstava slik Ani Trejčak z naslovom »Kreativna energija. Ogled je možen ob urniku kavarne, ob sredah zaprto.

DEVIN

Na Devinskem gradu bo do 2. novembra na ogled razstava »Torbe in torbice na gradu«.

SESLJAN

Razstavna dvorana Turističnega Informativnega Centra (IAT): do 12. oktobra razstavljajo svoja dela Tomaž Caharija (kamniti izdelki), Piero Marcucci (skulpture in slike), Miloš Ciuk (kamniti izdelki), Mileva Martelanc (glineni izdelki), Vittorio Porro (kamnite skulpture), Luisa Pomelli (slike), Anita Nemanini (slike), Viktor Godnic (slike), Luca Monet (kamen) in Anica Pahor (skulpture in slike). Razstava je odprta vsak dan od 9.00 do 13.00 in od 14.00 do 19.00.

GORICA

V Galeriji Kulturnega doma bo na ogled do 18. oktobra skupinska fotografska razstava »Fotosrečanje 2008«.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojski svetelega Julija - Svobodni močje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; ob ponedeljku do petka med 11. in 13. uro, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16. in 18. uro; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLEJE

Krajski park Sečovlske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen od srede do nedelje od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00, zaprto ob ponedeljkih in torkih, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

V Galeriji Ljuzeta Spacala bo, ob 20-letnici galerije, do 2. novembra na ogled

razstava »Trije pogledi na kraške krajine: Zoran Mušič, Silvester Komel in Aleksij Kobal«.

V Galeriji pri Valetovih: do 12. oktobra bo na ogled razstava del 3. likovnega srečanja »Jasna - Brje pri Komnu 2008«.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torika do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Paviljonu poslovnega centra HIT v Delpinovi 7a v Novi Gorici je na ogled razstava botaničnih ilustracij Vladimira Segalle. Urnik: do 10. oktobra vsak dan med 10. in 19. uro.

SOLKAN

V avli Hitovega Hotela Sabotin je na ogled fotografska razstava z naslovom Gobe in gobarji.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

KOBARIŠKI

Muzejski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

Slovenski etnografski muzej: še danes, 5. oktobra, bo na ogled interaktivna razstava izvornih glasbenih instrumentov »Zvoneče mesto EVFONIJA«. Projekt spremlja osrednjo letošnjo razstavo »Zvoki Slovenije - Od ljudskih godcev do Avsenikov«.

V Galeriji Cankarjevega doma bo do 9. novembra na ogled razstava slik Karla Zelenka z naslovom »La Comédie Humaine«. Urnik: od 10. do 19. ure, ob nedeljah do 14. ure.

V Mali galeriji Cankarjevega doma bo do 19. oktobra na ogled razstava fotografij Boruta Kranjca »Praznine«. Urnik: od 10. do 19. ure, ob nedeljah do 14. ure.

TRENTA

Trentanski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: ob obisku vam oskrbnik natisne spominski letak na starem tiskarskem stroju. Možen ogled do 15. oktobra vsak dan od 9.00 do 16.00.

NAŠA SLIKOVNA KRIZANKA

REŠITEV (4. 10. 2008)

Vodoravno: Pro Romans, metro, antipasad, ariel, Karbon, cisterna, Aar, sintaksa, Ben, Ace, gaj, T.G., Ante, Art. N.U., sor, kooperant, rafka, E.C., polotok, Gand, G.G., Ret, LA, parere, predal, Lisi, alimenti, Rečani, Rimet, talent, prag, lic, oček, Vasari, spolovila, karavela, UCLA, akrolii, A.R., čekani, narf, Na, Lana; **na sliki:** Gregor Geč.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

»(Tra parentesi) Basaglia, Trieste, pagine del cambiamento« / igra Lella Costa, glasbena spremljava Paola Fresuja (trobenta). V ponedeljek, 13. oktobra, ob 21. uri (predstava izven abonmaja).

La Contrada

Roberto Curci: »Tramachi« / igra Ariella Reggio, režija: Francesco Macedonio. V petek, 10. in v soboto, 11. oktobra, ob 20.30, v nedeljo, 12. in v torek, 14. oktobra, ob 16.30, od srede, 15. do sobote, 18. oktobra, ob 20.30, v nedeljo, 19. oktobra, ob 16.30.

SLOVENIJA

PIRAN

Gledališče Tartini

V četrtek, 9. oktobra, ob 20. uri / gostovanje Gledališča Koper z igro »Ljubezne Anne Frank« v režiji Ksenije Murari.

SEŽANA

Kosovelov dom

V ponedeljek, 13. oktobra, ob 20.00 / Iztok Mlakar: »Duohtar pod mus«. Režija: Vito Taufer.

KOSTANJEVICA NA KRASU

Kulturni dom

Danes, 5. oktobra 2008 ob 19. uri / Marco Tassara: »Amour, amore, Liebe ... na trnek se lovijo ribe«. Komedija v dveh dejanjih. Prvič v slovenščini. Prevedel in priredil Sergej Verč, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režiserja Minu Kjuder. Gledališka skupina KD "Brce" iz Gabrovice pri Komnu.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Miroslav Krleža: »Leda« / V četrtek, 16., v petek, 17. in v soboto, 18. oktobra, ob 20. uri.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

William Shakespeare: »Kralj Lear« / jutri, 6. in v torek, 7. oktobra, ob 19.00
William Shakespeare: »Tit Andronik« / v petek, 10. in v soboto, 11. oktobra, ob 19.30.

V ponedeljek, 13. oktobra, ob 19.30 / Yasmina Reza: »Art«.

V torek, 14. oktobra, ob 18.30 / Heinrich von Kleist: »Katica iz Heilbronna ali Preizkus z ognjem«.

V sredo, 15. oktobra, ob 19.00 / William Shakespeare: »Kralj Lear«.

V četrtek, 16. oktobra, ob 19.30 / Matjaž Župančič: »Vladimir«.

Mala drama

Jean Luc Lagarce: »Samo konec sveta« / jutri, 6. in v torek, 7. oktobra, ob 20.00.

Julian Barnes: »Prerekanja« / v petek, 10. in v soboto, 11. oktobra, ob 20.00.

V ponedeljek, 13. oktobra, ob 20. uri / Dušan Jovanovič: »Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni«.

V torek, 14. oktobra, ob 20. uri / Brian Friel: »Jalaska igra . Poigra«.

V sredo, 15. oktobra, ob 20. uri / »Slovenec Slovenca gori postavi«.

V četrtek, 16. oktobra, ob 19.30 / Yasmina Reza: »Art«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame« / v torek, 7. in v sredo, 8. oktobra, ob 19.30, v četrtek, 9. oktobra, ob 20. uri ter v petek, 10. oktobra, ob 19.30.

Mala scena

Caryl Churchill: »Punce in pol« / v sredo, 8. in v soboto, 11. oktobra, ob 20. uri.

Sergi Belbel: »Mobicel« / v četrtek, 9., in v petek, 10. oktobra, ob 18. uri.

Cankarjev dom

Marko Pokorn: »Kdo vam je pa to delu?« / Cafe teater v Klubu CD / igra Boris Kobal v režiji Jaše Jamnika. V soboto, 11. oktobra, ob 21.00. Klub bo odprt uro in pol pred prireditvijo.

GLASBA

TRST

Gledališče Verdi

Koncert posvečen glasbi Brittna, Iturraldeja, Mulligana, Elgarja / nastopa orkester Gledališča Verdi pod vodstvom Riccarda Frizze; solist: Mario Marzi (saxofon). V petek, 10. oktobra, ob 20.30 (red A, v soboto, 11. oktobra, ob 18.00 (red B).

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov Dom

V torek, 7. oktobra, ob 19. uri / koncert Policijskega orkestra ob 60-letnici.

V nedeljo, 12. oktobra, ob 20. uri / dobrodelni koncert »Stu ledi nej pride nute« v spomin na Stojana Petarosa. Sodelujejo: TFS Stu ledi, AFS Študent (Maribor), GF Santa Gorizia (Gorica) ter istrska glasbena skupina Vruja. Izkupiček bo dodeljen v dobrodelne namene.

V soboto, 18. oktobra, ob 20. uri / koncert Ralpa Townerja (za abonma Džez in vino izven).

■ KOGOJEVI DNEVI

V petek, 10. oktobra, ob 20.30, / Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Matěj Šarc - oboa in Nina Prešiček - klavir.

V nedeljo, 19. oktobra, ob 16.00, / Gorenji Tاربij (Srednje), cerkev sv. Ivana / Mirjam Kalin - alt in Žiga Stanič - klavir.

V četrtek, 30. oktobra, ob 20.30, / HNK Ivana pl. Zajca, Reka, Hrvaška / V sodelovanju s festivalom Dnevi Ivana pl. Zajca: Mate Bekavac - klarinet. Nada Metoševič - dirigentka.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V torek, 7. oktobra, ob 20. uri / Gallusova dvorana / Bamberški Simfoniki. Dirigent: Jonathan Nott; solist: Oleg Meisenberg (klavir).

V četrtek, 9. in v petek, 10. oktobra, ob 19.30 / Gallusova dvorana / Orkester slovenske filharmonije pod vodstvom Theodora Guschlbaura; solistka: Dubravka Tomšič Srebotnjak (klavir).

Cankarjevi torki (glasbeni večeri v Klubu CD) / v torek, 7. oktobra ob 20.30 nastopa Lucia Pulido (Bogota, New York). V torek, 14. oktobra, ob 20.30 koncert Iva Nova (St. Petersburg). V torek, 21. oktobra, ob 20.30 koncert skupine Jure Pukl High Interaction Group (Velenje, New York).

SNG Opera in Balet Ljubljana

Koncert opernih arij / ob 50-letnici slovenske srčne kirurgije v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma v petek, 10. oktobra, ob 20. uri.

»Tango za Rahmaninova« / v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma nastop Iva van Zwieten in Hansa van Manena. V sredo, 15., četrtek, 16. in v petek, 17. oktobra, ob 19.30 (abonma Zaupanja in izven).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Artefatto 2008 - Blitz estetico / skupinska razstava mladih ustvarjalcev bo na ogled še danes, 5. oktobra, v naslednjih razstavnih mestih: Dvorana Umberto Veruda v Palači Costanzi (Piazza Piccola 2), Dvorana Arturo Fittke (Piazza Piccola 3), Občinska razstavna dvorana (Trg zednjene Italije 4) in v Topli gredi v parku Vile Revoltella (Ulica de Marchesetti 37).

Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti: »1953: L'Italia era già qui«, je naslov razstave o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu. Urnik: do 30. oktobra od 10.00 do 18.00, ob torkih zaprto.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Primorski
dnevnik

NOGOMET - Vnaprej odigrani tekmi A-lige

Inter spet dohitel Lazio Napoli bi lahko prevzel vodstvo

Milančani prepričljivo premagali Bologno, Lazio pa se je proti Lecceju precej mučil

Zlatan Ibrahimović je proti Bologni dosegel čudovit zadetek s peto

ANSA

MILAN - Inter je v vnaprej igrani večerni tekmi A-lige prepričljivo (bolj kot kaže končni 2:1) odpravil Bologno in na vrhu časne lestvice dohitel Lazio, ki je doma igral le neodločeno 1:1 z Leccejem. Veliko priložnost, da se povzpne na sam vrh pa ima danes Napoli slovenskega trenerja Edija Reje, mora pa zmagati v Genovi proti Genoi.

Interjev strateg Mourinho se je tokrat odločil za dve pravi špiči, Ibrahimovića in prerojenega Adriana, napadalno vrsto pa dopolnil s Quaresmo in Mancinijem. Inter je gospodaril, premoč pa kronal z magičnim golom s peto Šveda Zlatana. V drugem polčasu je po enajstmetrovki (z roko je igral Volpi) podvojil Adriano. Bologna je zmanjšala zaostanek po grobi napaki Cordobe in Zanettija v obrambi, zadel pa je Morales. Slabo za Inter je bila tudi poškodba Rivasa. Tik pred iztekom je lepo priložnost zapravil Ibrahimović. Sam pred vratarjem je streljal mimo vrat.

Lazio se je moral v popoldanski tekmi pošteno potruditi, da je na domačih tleh iztrgal točko proti Lecceju. Rimsko moštvo, ki je eno odkritij začetka sezone, je začelo ambiciozno in pripravilo nekaj nevarnih priložnosti, vendar ji je gol, ki ga je v protinapadu dosegel Tiribocchi precej odrezal noge, pokazalo pa se je tudi, da obramba Lazia le ni

brezhibna. Domače moštvo je sicer takoj reagiralo, od šoka pa si je opomoglo šele po odmoru, ko je silovito pritisnila, učinkovite so bile tudi zamenjave trenerja Rossija. Ena od teh, to je Kolarov, je po prostem udarcu zadel prečko. Nato so se zvrstile še številne priložnosti, a so se vrata Lecceja zdela začarana, dokler ni Lazia iz zagate izvelkel Simone Inzaghi, ki je kmalu po vstopu na igrišče »roparsko« zadel v slogu bolj znanega brata Filipa.

Lazio - Lecce 1:1 (0:1)

STRELCA: Tiribocchi v 25. in Inzaghi v 89. min.

LAZIO (4-3-3): Carrizo; Lichtsteiner; Siviglia, Rozehnal, Radu (od 60. Kolarov); Brocchi (od 83. S. Inzaghi), Ledesma, Mauri (od 51. Meghni); Foggia, Zarate, Pandev.

LECCE (4-3-1-2): Benussi; Polenghi, Stendardo, Fabiano, G. Esposito; Zanchetta, Giacomazzi, Ariatti; Caserta (od 60. Boudianski); Castillo 6 (od 83. Konan), Tiribocchi (od 73. Cacia).

Inter - Bologna 2:1 (1:0)

STRELCA: Ibrahimović v 25, Adriano (11.m) v 50. in Moras v 56. min.

INTER (4-2-3-1): Julio Cesar; Maicon, Rivas (od 73. Cambiasso), Cordoba, J.Zanetti; Mancini (od 24. Stanković), Vieira, Muntari, Quaresma (od 88. Obinna); Adriano, Ibrahimovic.

BOLOGNA (4-2-3-1): Antonioli; Marchini (od 79. Coelho), Moras, Terzi, Bombardini; Mudingayi, Volpi (od 64. Marazzina); Adailton (od 64. C. Zenoni), Amoroso, Valiani; Di Vaio.

Vrstni red: Lazio in Inter 13, Napoli 11, Udinese in Catania 10, Milan, Juventus, Palermo in Atalanta 9, Lecce 8, Roma in Fiorentina 7, Genoa 6, Siena, Torino in Chievo 5, Sampdoria 4, Bologna 3, Reggina 1, Cagliari 0.

Danes: ob 15.00 Atalanta - Sampdoria, Chievo - Fiorentina, Genoa - Napoli, Juventus - Palermo, Reggina - Catania, Siena - Roma, Udinese - Torino, ob 20.30 Cagliari - Milan.

SLOVENIJA - Izidi 12. kroga: Luka Koper - Interblock 1:4 (0:1), Drava - Maribor 0:4 (0:2), Velenje - HIT Gorica 2:1 (2:0). Domžale - Celje 1:2, danes 15.00 Primorje - Nafta. Vrstni red: Maribor 25, Nafta Lendava 20, Domžale 19, MIK CM Celje 17, Labod Drava Ptuj 16, Rudar Velenje 15, Interblock 15, HIT Gorica 13, Primorje 10, Luka Koper 9.

ODBOJKA - Moška A1-liga Černičeva Martina Franca je v Macerati naredila preveč napak v ključnih fazah

MACERATA - Moštvo Mateja Černica Martina Franca na gostovanju 2. kroga odbojarske A1-lige v Macerati ni osvojilo niti seta, kljub gladkemu porazu s 3:0 (27:25, 25:21, 25:22) pa je proti nemu od favoritov za naslov prvaka pokazalo, da lahko v ligi odigra solidno vlogo. »Naredili smo preveč napak, vendar pa sem optimist, saj smo v pred prvenstvenem obdobju pokazali več,« je povedal gabrski odbojkar, ki je dosegel 12 točk, skupaj s Francozom Granvorkajem največ za svoje moštvo, medtem ko so za Macerato dosegli po 13 točk Lebl, Bartoletti in Poljak Swiderski, ki mu manjkata le dve točki, da jih v Italiji doseže skupno 1.500. Montichiari Lorisa Manijaa bo igral šele jutri ob 20.30 v Perugii (TV Sky sport 2, ob 20.30)

BLED - Odbojkarji ACH Volleyja so v 2. krogu srednjeevropske lige premagali ekipo koroških Slovencev Posojilnica Dob s 3:0 (19, 18, 20). Ženske: Rijeka - HIT Nova Gorica 1:3 (25:20, 19:25, 21:25, 20:25)

CIMOS - Rokometaši koprškega Ci-

MOTOCIKLIZEM Stoner doma prvi, Rossi grdo padel

PHILLIP ISLAND - Avstralec Casey Stoner (Ducati) bo domačo dirko svetovnega prvenstva na Phillip Islandu začel s prvega startnega mesta. V današnjih kvalifikacijah je v elitnem razredu motoGP premagal Španca Jorgeja Lorenza (Yamaha) in Američana Nickyja Haydna (Honda). Valentino Rossi (Yamaha), ki si je na prejšnji dirki na Japonskem že zagotovil letošnji naslov prvaka, bo začel šele z 12. startnega mesta. Rossi je med treningom grdo padel in se na stezo vrnil šele v zadnjih minutah kvalifikacij.

Brajkovič ne bo maral Vinokurova

PARIZ - Kazahstanski kolesar se kljub napovedim, da bo končal kariero, vrača na dirke. Po več kot enoletnem premoru zaradi dopiške afere na lanskem Touru naj bi se vrnil v naslednji sezoni v nekdanje moštvo Astana, ki ga je lani odpustilo. Prihod Vinokurova bi pomenil, da bo že v tako močnem moštvu še en morebitni kapetan več, s tem pa gotovo ne bo najbolj zadovoljen niti slovenski član moštva Jani Brajkovič, ki se je še pred tedni nadejal vloge glavnega moza na naslednjem Giru, prav dirko po Italiji pa ima v svojih načrtih Vinokurov.

Schlierenzauerju poletje

LIBEREC - Poletno veliko nagrado v smučarskih skokih je letos po ogorčenem boju s Švicarjem Simonom Ammannom osvojil 18-letni Avstrijec Gregor Schlierenzauer, ki je slavil zmago tudi na zadnji tekmi v Libercu. Najboljši od Slovencev je bil na 14. mestu Robert Kranjec. Zimska sezona svetovnega pokala se začne s tradicionalno preizkušnjo v finskem Kuusamu 28. in 29. novembra.

Ljubljanci KO

PODGORICA - Union Olimpija je v prvem krogu košarkarske lige NLB v gostih izgubila s črnogorsko ekipo Budućnost mtel s 73:82 (15:18, 35:38, 55:61). Ljubljanski igralci, ki so konec minulega tedna osvojili močan mednarodni turnir v slovenski prestolnici, na katerem so nastopili velikani evropske košarke, kot so Panathinaikos, Maccabi in Fenerbahçe Ülker, je vodil le v prvi četrtini.

Ostala izida: Helios - Bosna 74:79 (18:21, 35:40, 59:55), Partizan - Krka 74:67 (14:28, 38:38, 61:52). **Liga UPC:** Esotech - Nova Gorica 64:61, Zagorje - Luka Koper 79:87.

NOGOMET - Triestina v Pizi prvič letos premagana

Delovali so utrujeno

Vročina in pomanjkanje »turn-overja« verjetna vzroka za bles nastop Maranovega moštva

Pisa - Triestina 3:1 (1:1)

STRELCA: Della Rocca v 3., Greco v 34.; Gasparetto v 36.dp, Alvarez v 39.dp.

PISA (4-4-2): Alfonso; Birindelli, Piccinni, Viviani, Zavagno; Job, Genevier, Braiati, Buzzegoli (22.dp Alvarez); Greco (35.dp Degano), Joelson (28.dp Gasparetto). Trener: Ventura.

TRIESTINA (4-4-2): Agazzi 5,5; Cacciatore 5,5, Cottafava 5,5, Minelli 5, Rullo 5; Antonelli 5 (28.dp Cia), Allegretti 5, Gorgone 5,5, Testini 5; Figoli 5 (1.dp Tabbiani 5), Della Rocca 6 (32.dp Ardemagni 5,5). Trener: Maran.

SODNIK: Tommasi iz Bassana 6,5; OPOMINI: Piccinni, Figoli, Job, Tabbiani, Testini, Cacciatore; IZKLJUČITEV: trener domačih Ventura v 15.dp, Job v 24.dp; GLEDALCEV: 6.000.

V mestu visečega stolpa Triestina ni še nikoli zmagala in včeraj ni uspela pekiniti te negativne tradicije. Kljub temu, da so po treh minutah vodili, se Tržačani vračajo domov s prvim porazom na grbi. Poraz Triestine pa je povsem zaslužen, saj je bila Pisa objektivno boljši nasprotnik in zadnja dva gola je celo dosegla z močnejšim manj na igrišču.

Boljšega začetka si sicer pri Triestini sploh ne bi mogli zamisliti. Po samih 140 sekundah, v katerih so se žoge dotaknili skoraj izključno Maranovi varovanci, je Allegretti lepo podal v globino do Della Rocce. Slednji je kazal hrbet vratom, a se hitro in energično obrnil ter s kakih sedmih metrov z diagonalnim strelom premagal Alfonsa. Napadalec Triestine se je nato lahko veselil gola pod stransko tribuno, ki je sprejela približno sto navijačev Triestine. Pisa je Triestini takoj poskušala odgovoriti s silovitim strelom Geneviera in Agazzi je žogo s težavo le zadržal. Prav Genevier je bil pobudnik večine akcij domače enajsterice, ki pa je imela pri graditvi igre nekaj težav, tudi zaradi obrambne organizacije Triestine. A Tržačani so se po doseženem голу

preveč premaknili proti svojim vratom in v celoti prepustili pobudo gostom. V 6. minuti je Agazzi precej tvegala z zgrešenim degaziranjem, protinapadi Triestine obratno niso stekli. Pisa je vse bolj ogrožala Agazzijeva vrat. Najprej je poskušal Greco, a zgrešil vrata, nato je Buzzegoli streljal nad prečko. V 34. minuti je Greco zaključil lepo akcijo na osi Buzzegoli-Joelson s preciznim strelom z dvajsetih metrov. Agazzi se je raztegnil, a žoge se ni niti dotaknil. Pisa je tako povsem zaslužen izenačila stanje v golih. Šlo je namreč za zelo skromno Triestino, ki v napadu ni bila, razen pri akciji gola, nikoli nevarna, na sredini igrišča sta bila Allegretti in Grgone v hudih težavah, Testini in Antonelli sta bila prisiljena izključno braniti in je bil njun doprinos po pasovih praktično nič. Z razliko od zadnjih nastopov je tudi

obramba razočarala. Minelli pri голу domačih ni sploh oviral Greca, tudi Cottafava je deloval nekoliko zmeden, medtem ko je Rulla (pre)večkrat ukanil Job. Nazadnje pa je še Agazzi bil bolj negotov kot običajno. Vtis, ki smo ga imeli na tribunah, je bil, da so Maranovi varovanci tokrat prekomerno občutili nadpovprečno temperaturo in zadnje nastope, saj ni bilo videti običajnega pritiska nad nasprotnikom. Skratka, še dobro, da so Tržačani šli na odmor pri stanju 1:1.

Maran je opazil težave svojih in med polčasoma je zamenjal Figolija s Tabbianijem. Postavitev je postala neke vrste 4-1-4-1 z Gorgonejem, ki se je postavil pred obrambo in poskušal zaustavljati napade nedvomno hitrejših in bolj razpoloženih domačih igralcev. Preveč igralcev Triestine je bilo v težavah, ki so bile bolj fizične narave. Enostavno jim ni uspelo teči z isto hitrostjo kot nasprotnikom, tako da so se morali posluževati tudi številnih prekrškov in opominov. Rešilni jopič je Triestini poskušal vreči Job s hlinjenjem prekrška v kazenskem prostoru, ki ga je sodnik kaznoval z drugim opominom. Vendar tudi z igralcem manj je bila Pisa veliko boljše. Deset minut pred koncem srečanja je prosti strel Geneviera preusmeril v gol Gasparetto, tri minute kasneje pa je tretjič premagal Agazzija po protinapadu Alvarez. Takrat je bilo tekme konec, a najbrž se srečanje za Triestino ni nikoli niti začelo, saj so bili Tržačani le blede senca ekipe, ki smo jo videli zadnje čase.

Top: Zadostno oceno tokrat zasluži izključno Della Rocca, ki je dosegel lep gol in se boril vse dokler so ga krči spravili z igrišča. Navsezadnje je izkoristil edino pravo priložnost, ki se mu je ponudila.

Flop: Seznam igralcev, ki so razočarali, je kar dolg. Tokrat naj gre črna pika Testiniju in Antonelliju, ki sta po dobrih nastopih tokratpovsem odpovedala.

Iztok Furlanič

B-LIGA IZIDI 7. KROGA Ancona - Rimini 5:0, Avellino - Ascoli 0:2, Bari - Mantova 1:0, Brescia - Frosinone 2:1, Grosseto - Albinoleffe 2:2, Parma - Modena 0:0, Piacenza - Salernitana 0:1, Pisa - Triestina 3:1, Sassuolo - Treviso 2:0, Cittadella - Vicenza 0:1, Empoli - Livorno bo jutri.

Sassuolo	7	5	1	1	13:4	16
Salernitana	7	4	2	1	7:4	14
Bari	7	3	4	0	6:3	13
Albinoleffe	7	3	3	1	7:4	12
Empoli	6	3	3	0	9:4	12
Grosseto	7	3	3	1	10:9	12
Triestina	7	3	3	1	9:7	12
Vicenza	6	3	1	2	8:4	10
Brescia	6	2	3	1	7:7	10
Ascoli	7	2	3	2	5:4	9
Piacenza	7	2	3	2	3:5	9
Mantova	6	2	2	2	5:3	8
Frosinone	7	2	2	3	7:9	8
Livorno	6	1	5	0	6:4	8
Pisa	7	2	2	3	8:10	8
Ancona	7	2	2	3	10:8	8
Parma	7	1	4	2	7:6	7
Cittadella	7	1	2	4	1:6	5
Rimini	7	1	2	4	6:13	5
Treviso (-4)	7	1	3	3	4:7	2
Modena	7	0	2	5	5:12	2
Avellino (-3)	7	0	2	5	5:15	-1
PRIHODNI KROG (12.10. ob 15.00) Ascoli - Grosseto, Bari - Sassuolo, Livorno - Frosinone, Mantova - Avellino, Modena - Piacenza, Rimini - Brescia, Salernitana - Empoli (ob 20.45), Treviso - Parma, Triestina - Cittadella, Vicenza - Ancona, 13.10 ob 20.45 Albinoleffe - Pisa,						

UMETNOSTNO KOTALKANJE - Evropski pokal v Trstu

Martina Pecchiar na najvišji stopnički

Po dobro izvedenem dolgem programu je prehitela Della Libero

Lonjerka Martina Pecchiar, ki tekmuje za tržaški klub Jolly, je zmagovalka Evropskega pokala v umetnostnem kotalkanju v kategoriji jeunesse 2. Sinoči je v tržaški športni palači na Čarboli pred številnim občinstvom nastopila brezhibno in tako na lestvici zaslužno prehitela so-tekmovalko Eleno Della Libero, ki je vodila po četrtkovem kratkem programu (shortu). Petnajstletna Martina je kotalkala zelo dinamično, ob vsakem skoku ji je domače občinstvo zaploskalo in na koncu tudi skandiralo njeno ime. Pecchiarjeva je skupno zbrala 339.700 točk, drugouvrščena Della Libero, ki je bila na koncu nekoliko razočarana, pa je dosegla 332.400 točk. Na tretje in četrto mesto sta se uvrstili tekmovalki Slovenije Dejana Černe (294.400 točk) in Tina Ozebek (287.200 točk). Peta je bila Španka Sarroca. Nastopilo je dvanajst tekmovalk iz Španije, Anglije, Nemčije, Francije in Nizozemske.

Martina je bila po nastopu presrečna: »Še ne verjamem, da sem zmagala, čeprav sem srčno upala in si želela stopiti na najvišjo stopničko. Zadnje mesece sem trenirala vsak dan in sem v treninge vložila veliko truda. Zmago posvečam svojim staršem, ki me pri tem stalno podpirajo in mi pomagajo. Kotalkala sem zelo sproščeno. Mogoče prav zaradi tega nisem nič zgrešila,« nam je dejala dijakinja 2. B razreda znanstvenega razreda Franceta Prešerna, ki je v reprezentančnem dresu debitirala lani, ko je v Forliju nastopila na italijanskem pokalu in osvojila odlično 2. mesto. Evropski pokal je zanjo bil vrhunec sezone. Na državnem prvenstvu je le-

Martino Pecchiar pri tržaškem klubu Jolly trenira David Vitta

tos v prostem programu osvojila šesto mesto.

V moški konkurenci je včeraj slavil zmago Italijan Enrico Sansone, drugi pa je bil njegov kolega Andrea Carnoli.

Tržačanka Silvia Stibilj, stanuje v Boljuncu, in kotalkarici iz Pierisa Alessandra Sain in Jessica Stocchi, so včeraj tekmovali v plesni disciplini solo dance (kategorija jeunesse). Alessandra Sain se je s 155.100 točkami uvrstila na prvo mesto. Silvia Stibilj, ki tekmuje za tržaški klub PAT, je stopila na drugo stopničko na zmagovalnem odru (152.800 točk). Jessica Stocchi pa je bila na koncu četrta (145.900 točk). (jng)

VRSTNI RED: 1. Martina Pecchiar (ITA) 339.700 točk, 2. Elena Della Libero (ITA) 332.400, 3. Dejana Černe (SLO) 294.400, 4. Tina Ozebek (SLO) 287.200, 5. Lidia Berqua Sarroca (ŠPA) 272.800, 6. Himen Farehane (FRA) 255.200, 7. Emma Aldham Breary (V.BR) 246.200, 8. Silvia Pistorius (NIZ) 246.100, 9. Luisa Stattner (NEM) 239.600, 10. Sandrine Reissig (NEM) 218.500.

SKOKI V VODO - Predstavitev Trieste Tuffi

Ambiciozni načrti v pričakovanju rimskega SP

Tržaški klub Trieste Tuffi, ki se ukvarja s skoki v vodo, je vse bolj ambiciozen. »Letos smo se odločili, da bomo trenirali še bolj resno in kakovostno kot v lanski sezoni. S treningi smo začeli že 18. avgusta in trenirali smo dvakrat dnevno po tri ure. Z začetkom šole treniramo enkrat na dan, vedno po tri ure. Za primerjavo smo lani trenirali uro in pol,« pravi predsednik Fulvio Belsasso, ki že četrto sezono uspešno vodi tržaški klub. V lanski sezoni so se tržaški skakalci v vodo povzpeli v sam državni vrh. Ženske so osvojile naslov državnih prvakinj. Tržaški klub pa je zmagal tudi ekipno. »V novi sezoni - je dejal Belsasso - se bomo skušali potrditi na obeh frontah. Postavili pa smo tudi nove cilje. Radi bi okrepili moško sekcijo.« Prav zaradi tega so letos angažirali tekmovalca Nicolo Marconija, ki bo koordiniral ves mladinski sektor. »Marconi, ki je letos v Pekingu že tretjič nastopil na olimpijskih igrah, je pravo ime za okrepitev našega delovanja. S tem upamo, da bomo v svoje vrste pritegnili čim več mladih, ki jim je ta šport pri srcu,« je še dodal Belsasso. Pri ženskah sta prvi violini tržaškega

IVANA CURRI
KROMA

kluba Noemi Batki (klub je sicer zapustila njena mama, trenerka Ibolya Nagy), ki je letos nastopila na olimpijskih igrah v Pekingu, in Michelle Turco. Pri društvu veliko pričakujejo tudi od mlade tržaške Slovenke Ivane Curri, ki je lani opravila krstni nastop z mladinsko državno reprezentanco. Tržaškemu klubu se je v novi sezoni pridružila še ena slovenska tekmovalka. To je Sofija Carciotti, ki je lani opravila kratkimi uspešno gojila gimnastiko pri tržaškem klubu Artistica 81. Pri Trieste Tuffi upajo na dobro sezono, saj bo prihodnje leto julija v Rimu svetovno prvenstvo.

BARCOLANA 2008 - Začenja se teden manifestacij

Barcolina, trofeja Bernetti in vrhunske športnice

Barcolana 2008 že trka na vrata. Včeraj so tržaški zaliv pripravile mlade jadralkice in jadranci, ki letos merijo moči na Barcolini, ali po starem Barcolani Young, pravi uvod v 40. jadralski jesenski pokal pa predstavlja današnja Trofeja Bernetti, tradicionalno ogrevanje pred Barcolano 2008, ki bo na sporedu prihodnje nedelje. Na startu današnje Trofeje Bernetti pa bo tudi jadrnica Solaris 36 O.D. Magic, ki bo na krovu imela posebno posadko, katero so včeraj predstavili v sinji dvorani tržaške občine.

Deset športnic, ki se ukvarjajo s povsem različnimi panogami, ki pa jih združuje ljubezen do športa in naše dežele in nastopanje na zadnjih olimpijskih igrah v Pekingu, se je odločilo, da skupaj zajadra na letošnjem jenskem pokalu pod ge-

slo »Olimpijske zvezde Furlanije Julijske krajine«. Kot sta na včerajšnji tiskovni konferenci poudarili pobudnici projekta, in sicer tržaški jadralki Giulia Pignolo in Larissa Nevierov, gre za svojevrsten projekt, katerega glavni namen je, da bi ljudem posredovali tisti pravi olimpijski duh, kjer ni pomembna samo uvrstitev, ampak predvsem moštveni duh. Projekt je dobrodelnega značaja, saj ves denar, ki ga bodo zbrali ob koncu Barcolane, bodo darovali združenju ADOS, združenju ki skrbi za ženske, ki so se operirale na dojkah. Poleg tržaških jadralk na krovu Solarisa 36 bodo še sabljačica in nenazadnje tudi medijska zvezda zadnjih dni Margherita Granbassi, strelka Valentina Turisini, skalka v vodo madžarskega izvora Noemi Batki, gimnastičarki Francesca Benolli in

Federica Macrì, Videmčanka Chiara Cainero (zlata medalja v Pekingu in streljanju na glinaste golobe) ter jadralki Francesca Scognamillo (doma iz Livorna) in Chiara Calligaris (doma iz Gorice).

V nedeljo, 12. oktobra bo poseben dan tudi zato, ker bo mlada Noemi Batki prestopila prag dvajsetih let. »Na krovu bomo imeli veliko fešto, tudi zato ker je med našimi pokrovitelji Bortomiol, podjetje, ki proizvaja peneča vina,« se je pošalila simpatična Noemi. Ob prisotnosti tržaškega podžupana Parisa Lippija je predsednica združenja Azzuri d'Italia Marcella Skabar izročila dekletom zastavo združenja, predsednik YC Adriaca pa zastavo Adriaca, saj bo jadrnica Solaris 36 plula pod okriljem tega kluba.

Rado Šušteršič

ODBOJKA Poraz slogašic, Sloga Tabor ima nasprotnika

Talmassons - Sloga List 3:0
(25:15, 25:16, 25:12)

SLOGA LIST: Babudri, Bukavec, Colsani, Gantar, Gregori, Maurovich, Pertot, Alice Spangaro, Michela Spangaro (L). Trener: F. Drasič.

V drugi fazi tekmovanja za deželni pokal so slogašice včeraj gostovale v Talmassonsu. Domača ekipa, ki jo trenira letos tržaški Slovenec Marko Kalc, je v bistvu izbor najboljših igralk raznih društev tistega predela Furlanije, ki so dobre tako iz fizične kot tehnične plati in so zelo ambiciozne.

Slogašice so bile že itak pred težko nalogo, za nameček pa so nastopile še v okrnjenem sestavu. Verjetno pa so se tudi že pred samo teko vdale v poraz, saj so nastopile zelo zadržano in nesproščeno. Slabo sta delovala sprejem in obramba, tako da ni bilo mogoče učinkovito napadati in občasna učinkovita igra ni mogla biti dovolj, da bi lahko dosegle kaj več.

V drugem krogu 2. faze se bodo slogašice v sredo, 8. oktobra na Opčinah pomerile z Libertasom iz Martignacca, tretjo ekipo iz skupine D, iz katere bo v finale napredoval le končni zmagovalc.

V moški konkurenci je Sloga Tabor Televita včeraj izvedela za ime nasprotnika v polfinalu. To bo PAV Natisonia. Prva tekma bo v sredo, 8. oktobra ob 21. uri v San Giovanni al Natisone, povratna pa v soboto, 11. oktobra ob 20.30 v Repnu. Druga polfinalista sta Fincantieri in Prata.

ODBOJKA - 20. ženski mladinski memorial Sonje Kokoravec

Grobniččan pokazal največ

Hrvatice pred ekipo slovenske manjšine v Avstriji Dobom in Slogo, ki letos nastopa kot združena ekipa

Včeraj je bil v openski telovadnici Mednarodni ženski mladinski odbojarski turnir za 20. memorial Sonje Kokoravec, ki ga je v spomin na svojo, v prometni nesreči, preminulo igralko, priredilo športno združenje Sloga v sodelovanju z ZSSDI. Turnir je potekal v obliki troboja. Poleg Sloga Dvigala Barich sta na njem nastopila še hrvaška Grobniččan in slovenska-avstrijska ekipa Dob. Zmagala je Hrvaška ekipa, ki se je predstavila z najbolj kompletno postavo, v njeni igri pa je bilo tudi najmanj nihanj. Grobniččan je gladko premagal oba svoja nasprotnika. Dob je na turnir prišel v nekoliko okrnjenem sestavu, igralko so bile zelo borbene, vendar so bile proti Grobniččanu brez moči. Bolje so se odrezale proti Slogašicam, katere so v prvem setu povsem nadigrale, v naslednjih dveh nizih je bila igra bolj izenačena, a je bil Dob v odločilnih trenutkih boljši. Ekipa Sloge Dvigala Barich se je prvič predstavila v novi postavi. Letos bo namreč v mladinskem prvenstvu nastopila kot združena ekipa, saj sta v njej tudi Brežanki Karin Milcovich in Sara Cernich ter borovka Veronika Žerjal. Ekipa je zaigrala precej nihajoče, saj je občasno predvajala dobro

Udeležence letošnjega troboja v priredbi ŠZ Sloga

KROMA

igro (zlasti prvi set proti Grobniččanu), ki pa so ji prevečkrat sledile nerazumljive pavze in skoraj začetniške napake. Kot je med nagrajevanjem v restavraciji Veto (ki je prispeval večino pokalov) povedal Slogin odbornik Primož Možina, je nestalna igra normalna za to obdobje, vsem igralkam pa je zaželel veliko uspehov v bližajočih se prvenstvih.

IZIDI: Grobniččan - Dob: 3:0 (25:17, 25:9, 25:18); Dob - Sloga Dvigala Barich: 3:0 (25:13, 25:21, 25:19);

Grobniččan - Sloga Dvigala Barich: 3:0 (25:17, 25:11, 25:12).

VRSTNI RED: 1. Grobniččan, 2. Dob, 3. Sloga Dvigala Barich.

SLOGA DVGALA BARICH: Barbieri, Cernich, Kralj, Malalan, Milcovich, Pertot, Porro, Slavec, Spangaro, Stranscak, Valič, Žerjal, trener Maver.

DOB: K. in T. Trampusch, Matschek, Kumer, L. in V. Sadjak, Aschman, trener Rebula.

GROBNIČAN: Brekalo, Obrc,

Bedran, Baljak, Fafandel, Juranc, Damiš, Perić, Tomažič, Cargonja, Kovačić (L), trener Maglica. Vse nastopajoče ekipe so dobile pokal. Trofej za prvo mesto je podelila sestra pokojne Sonje gospa Majda. Nagrajene so bile tudi najboljše posameznice in sicer branilka Beatrice Kovačević, podajačica Antolella Tomašič in najboljša igralka Petra Brekalo (vse Grobniččan) in najboljša napadalka Kristina Sadjak (Dob).

INKA

KOŠARKA - Na 1. gostovanju državne C-lige

Bor Radenska doživel v Montebelluni pravi polom

Po izenačenem prvem polčasu je bil delni izid zadnjih 20 minut 56:30 za gostitelje

Montebelluna - Bor Radenska 90:65 (16:20, 34:35, 57:42)

BOR RADENSKA: Bole 2 (- 1:1, 0:3), Furigo 14 (5:8, 3:6, 1:5), Krizman 13 (6:6, 2:7, 1:2), Visciano 2 (-, 1:2, -), Crevatin (-, -, 0:2), Giacomi 13 (3:4, 2:6, 2:4), Babich 6 (-, -, 2:4), Devcich, Monticolo (-, 0:3, -), Kralj 15 (5:6, 5:7, -), trener Mura. PON: Kralj in Bole

Borovci so na prvem gostovanju letošnje državne C-lige doživeli prvi polom. Poraz s končnimi 25 točkami razlike je eden najhujših zadnjih let. Bor je slabo začel tudi lansko sezono, tako gladko pa le ni izgubljal, kar je vsekakor zaskrbljujoče.

Začetek ni napovedoval tako slabega razpleta. Prvi polčas je bil namreč izenačen. Borovci so dobro pripravili tekmo in se enakovredno borili z nasprotnikom, oboji pa so bili strelsko dokaj neučinkoviti. V drugi četrtini so gostje imeli tudi že 5 točk prednosti, vendar je že konec te četrtine nakazoval preobrat. Do njega je prišlo v tretji četrtini, ko so borovci

dokaj nepričakovano popustili na vsej črti. V začetku oboji niso dosegli koša, nato pa se je igralcem Montebellune odprlo in so začeli zadevati kot za stavo (ob zvoku sirene tretje četrtine tudi iz svoje polovice igrišča), njihov atipični center Binotto je na primer v tem delu prispeval štiri zaporedne »trojke«. Borova obramba se je stopila kot spomladanski sneg in že po obrazih igralcev je bilo opaziti, da se napoveduje predaja. Končni izid drugega polčasa 56:30 je dovolj zgovoren. Poleg obrambe sta na zatožni klopi tudi oba centra Visciano in Monticolo, ki sta v 40 minutah igre zbrala le dve točki v napadu. Iz splošne sivine drugega dela se je rešil samo Marzio Krizman.

Ostali izidi: Spilimbergo - Roncade 72:73, Virtus Padova - San Daniele n.p.

ŽENSKA B-LIGA - Izidi: Ginastica Triestina - Interclub Milje 67:35, Monfalcone - Sarcedo 51:47, Treviso - Palmanova 57:45.

Marzio Krizman se je edini boril do konca

KROMA

KOŠARKA - Derbi 1. kroga D-lige

Kontovel bolj uigran

Novinec Dom se mu je dobro upiral - Breg je nadigral zelo skromnega nasprotnika

Kontovel - Dom 79:71 (27:25, 40:36, 57:54)

KONTOVEL: Gantar 9 (3:4, 3:8, -), Švab 14 (4:6, 5:8, 0:2), Vodopivec (-, 0:3, -), Genardi 4 (-, 2:3, -), Šušteršič 16 (4:6, 6:12, -), Paoletič 7 (-, 2:5, 1:3), Guštin, Bukavec 8 (1:3, 2:2, 1:1), Zaccaria 12 (2:2, 5:9, -), Lisjak 9 (1:6, 4:8, -), Rogelja (-, 0:2, -), trener Peter Brumen. PON: Genardi (33), Zaccaria (37), Švab (38).

DOM: Vončina 8 (-, 1:7, 2:7), Cej 12 (5:8, 2:11, 1:2), Belli 11 (7:14, 2:2, 0:2), Faganel 18 (4:4, 4:10, 2:9), Kristančič 13 (9:11, 2:5, -), Downey 1 (1:2, -, -), Čotar 2 (2:2, -, 0:1), Dornik nv, Oblak 6 (2:2, 2:3, -), Zavadlav nv, trener David Ambrosi. PON: Kristančič (40).

Kontovel je v prvem D-ligaškem derbiju pričakovano ugnal Dom. Nepričakovano pa je bil odpor, ki so ga domovci skozi celo tekmo nudili favoriziranim nasprotnikom. Za razliko od večine derbijev zadnjih let je bilo število gledalcev (najbrž tudi zaradi neugodnega petkovega termina) precej skromno. Tekma pa je bila nedvomno bolj dopadljiva kot običajni derbi-ji.

Še pred malo več kot dvema tedna so Kontovelci v gosteh zmagali kar za 18 pik, tokrat pa je razlika še par minut pred koncem znašala le 3 točke. V uvodnih minutah je izkušena goriška peterka celo suvereno nadigrala mlajše nasprotnike: po treh minutah je bil izid na svetlobni tabli 4:11 v korist gostov. Brumnovi varovanci so se nato le zdramili in še pred koncem četrtine prevzeli vodstvo, tudi po zaslugi večjega števila enakovrednih (in včasih celo boljših) menjav. Tako so Šušteršič in soigralci lahko držali znatno višji tempo in s protinapadi postopoma povečali vodstvo na 10 točk (40:30 v 17. minuti). Trenerju Doma Ambrosiju je največ preglastic povzročalo prilagajanje njegovih varovancev na ritem nasprotnikov. Pri tem je bila očitna večja uigranost in boljša fizična kondicija Kontovela, komaj pa so Faganel in soigralci umirili igro in izkoristili tehnično premoč pod košema, se je jeziček na tehtnici spet prevsil v njihovo korist. V zadnjih treh minutah prvega polčasa in prvih dveh drugega so z delnim izidom 0:15 izničili zaostanek in spet povedli za pet pik. Tako kot v prvi četrtini pa je temu sledila reakcija Kontovecev. Prodori in protinapadi Šušteršiča, Švaba, Gantarja in Lisjaka so ponovno spravili v škrpice Goričane, ki so hitreje nasprotnike poskušali zaustavljati s consko obrambo. Tekma je bila tako zelo izenačena do polovice zadnje četrtine, ko so si gostitelji spet priborili nekaj točk naskoka. Kontovel je v tem delu imel precej težav z

Albert Vončina (levo) in Marko Gantar, najmlajša igralca petkovega derbija pri Briščikih (oba letnik 1990), sta igrala v začetni peterki

KROMA

osebni napakami – kar trije igralci so namreč morali dokončno zapustiti igrišče, na koncu pa je bil skupek osebnih napak v škodo Brumnove peterke skoraj dvakrat večji od tistega v korist (31:17). Kljub temu so preostali igralci dobro upravljali prednost in jo v poslednji minuti celo povečali z uspešnim izvajanjem prostih metov. (M.O.)

Breg - Libertas 104:51 (32:8, 53:24, 87:33)

BREG: Cerne 4 (-, 2:4, -), Sila 17 (4:5, 2:2, 3:7), Ciacchi 10 (2:2, 4:8, 0:3), Zeriali 26 (3:6, 10:13, 1:1), Klarica 20 (7:8, 5:9, 1:4); Cociancich 6 (2:2, 2:5, -), Jevnikar 2 (2:4, 0:1, 0:2), Grazioso 5 (1:1, 2:2, 0:1), Petaros, Klabjan 14 (4:4, 5:5, -), trener Tomo Krašovec. PON: Zeriali (39).

Breg je v prvem prvenstvenem nastopu pregazil izjemno skromno ekipo Libertasa. Že od samega začetka je bilo očitno, da gostje sploh niso dorasli Brežanom. Že po treh minutah je bil izid 8:2 v korist Dolinčanov, po šestih pa kar 23:4 po zabijanju Sile. Poleg njega sta v tem delu izstopala tudi najvišja igralca na igrišču, Sandi Zeriali in Elvis Klarica z osemimi oz. devetimi točkami. Kljub nekoliko slabši igri in seriji navpičnih napak so Krašovecovi varovanci tudi v drugi četrtini postopoma večali prednost, ki je že pred koncem prvega dela preseгла mejo 30 točk (51:20). S tem

je bilo srečanja dejansko konec: v tretji četrtini je razlika med ekipama še naprej naraščala vse do "magičnih" 50 točk. V zadnjem delu je bilo na sporedu še nekaj lepih akcij Brega in prva letošnja stotica - štirinajsta točka tokrat nepogrešljivega Klabajana.

Mitja Oblak

Ostali izidi: Intermuggia - Dinamo Gorica 74:89, NAB Tržič - Romans 78:82, Don Bosco - Libertas Villesse 86:71, San Vito - Poggi 58:65, Fogliano - Pall. Monfalcone 56:68.

HOKEJ IN LINE Memorial Agnul z novim urnikom

Memorial Agnul v hokeju in line, ki ga Polet prireja na Pikelcu, bo imel danes nekoliko drugačen spored od napovedanega, ker se je milanski Rams odpovedal nastopu: 11:45 Diavoli Vi - Polet 2 (člani); 13:15 Edera - Horjul (U15); 14:15 Polet 2 - Kwins Polet (člani); 15:45 Horjul - Kwins Polet (U15); 16:45 Kwins Polet - Diavoli (senior); 18:15 Kwins Polet Trieste - Edera (U15).

Športel: Sokoli v Trstu

Na jutrišnjem Športelu, ob 22.30 po TV Koper-Capodistria, bodo predstavili knjigo Sledovi, v kateri je avtor Mario Šušteršič pisal o zgodovini tržaškega Sokola. Publikacijo bo predstavil novinar Saša Rudolf, ki bo prav tako prisoten v koprskem študiju. Sledili bodo prispevki Športelovih sodelavcev s Poletovega hokejskega memoriala Agnul, z nogometnih tekem Juventina - Ponziana in Sistiana - Sovodnje ter s košarkarske tekme Kontovel - Dom. Na koncu bo še nagradna igra Poglej me v oči.

NOGOMET - Deželno prvenstvo mladincev

Tokrat zmagali le mladinci Vesne

Krasov nogometaš Niko Jevnikar na tekmi proti Domiu, ko je dosegel tudi gol

KROMA

Torviscosa - Kras 3:0 (2:0)

KRAS: Dedenaro, Pettiroso, Dolliani, Kovacic, Križmančič (Sovič), Jevnikar, Bullo (Jurincic), Candotti, Martini, Marino, Mosca (Đajič). Trener: De Castro. IZ-KLUJČEN: Marino.

Varovanci trenerja Maurizia De Castra so v 3. krogu zaslužno izgubili proti močnejši Torviscosi. »Nasprotnik je igral nogomet, nam pa se predvsem v prvem delu ni uspelo zbrati,« je ocenil trener De Castro.

Gostitelji so že po prvem delu vodili z 2:0. Povedli so približno v 25. minuti, drugič pa so Dedenara premagali iz enajstih metrov (prekršek Kovacica) tik pred iztekom polčasa. V drugem delu so se »rdeči« nekoliko organizirali in tekma je bila bolj izenačena. Torviscosa je sicer še tretjič zatrešla Krasovo mrežo in s tem je bilo tudi tekme konec. Edino resno priložnost je pri gostih imel Marino, njegov strel se je odbil od prečke. Istega igralca je hitro zatem sodnik izključil zaradi prekrška.

San Luigi - Juventina 5:2 (1:0)

STRELEC ZA JUVENTINO: Camarata 2.

JUVENTINA: Petronio, Stasi, Grusu, Jasic, Grudina, Gramazio, Visintin

Domači šport

DANES

KOŠARKA

C-LIGA - 18.00 v Oderzu: Oderzo - Jadran Mark

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Štandrezu: Juventina - Ponziana; 15.30 v Repnu: Kras Koimpex - Mariano; 15.30 v Starancanu: Staranzano - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Trebčah: Primorec - Gradese; 15.30 v Vižovljah: Sistiana - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Fiumicellu: Fiumicello - Breg; 15.30 v Bazovici: Zaula - Zarja Gaja; 15.30 pri Briščikih: Primorje - Esperia

3. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Terzu: Terzo - Mladost

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Tržiču, igrišče Cosulich: Fincantieri - Pomlad

NAJMLAJŠI - 10.30 v Križu: Pomlad - Domio

ODBOJKA

MEMORIAL MIKOLJ - Skupina A, na Opčinah: 9.30: Sloga Multinvest - Futura, sledi: OK Prvačina - Futura, sledi: Sloga Multinvest - OK Prvačina. Skupina B, v Repnu: 9.30: Fincantieri - OK Mežica, sledi: OK Mežica - OK Rijeka, sledi: Fincantieri - OK Rijeka. Finalne tekme v Repnu: 13.30: za 5., sledi za 3. mesto, sledi, finale

NAMIZNI TENIS

MOŠKA C2-LIGA - 10.30 v Zgoniku: Kras - Gemona

MOŠKA D2-LIGA - 10.30 v Gorici: nastopajo Kras A in B, Azzurra A in B, Sakura B in Sakura Maja

HOKEJ IN LINE

MEMORIAL AGNUL - 11.45 na Opčinah: p Pikelcu: prireja ŠD Polet

Obvestila

SKD VIGRED, jamarsko društvo Grmada, planinski odsek SK Devin, vaška skupnost Tublje in razvojno društvo Pliska vabijo v nedeljo, 12. oktobra, na 13. pohod »Na Krasu je krasno«. Od 9. do 10. ure zbirališče v Praprotnu, prevoz v Tublje, ob 10.30 odhod iz Tublje do Kregolišča in Škofov. Med potjo nastop skupine »13-13« in ogled ob tej priliki razsvetljene »Zidaričeve pejce«.

ASD-SK BRDINA sklicuje v petek, 10. oktobra, ob 20.30 izredni občini zbor na sedežu društva v Merčedolu.

AŠD ZARJA organizira tečaj ženske telovadbe, ki bo potekal v torkih in četrtkih od 20. do 21. ure v športnem centru v Bazovici. Za informacije pokličite na tel. št. 347- 6454919 (Irina).

